

vis C. de fideicom. Alex. conf. 10. num. 10. lib. 4. Crot. conf. 18. num. 2. & Becc. conf. 62. n. 10.

4 In tantum, quod pro malè ablati præferatur verus Dominus singulis creditoribus etiam ex causa privilegiata, puta dotis, quamvis enim simus in tacita hypotheca, tamen ex juris dispositione, & ratione, in eo contenta ejusdem effectus est, ac si esset expressa juxta deducta per Alex. consil. 58. num. 15. cum seq. lib. 7. ubi in terminis terminantibus loquitur de muliere, quæ in hoc casu non poterit se juvare ex sua expressa hypotheca adversus tacitam habentem vim expressæ cum prælatione, Roman. & ibi Addit. conf. 147. Negusant. de pignor. p. 2. memb. 4. n. 2. Card. Mant. de tac. & amb. convent. lib. 11. tit. 11. num. 7. quod habui in facto in causa Mariæ dello gaudio in anno 1633.

PRIVILEGIUM XLIX.

ARGUMENTUM.

Res censui subjecta legata pro incertis, & malè ablati eorum favore absque onere relicta censetur.

SUMMARIUM.

- 1 Legata aliqua re intelligitur legatum solum quod in ea habebat testator.
- 2 Censui in legata solvitur per legatarium, & vide num. 4. & declara ut num. 6.
- 3 Onera realia, vel mista transeunt ad legatarium.
- 5 Usufructuarius tenetur ad collectas.
- 7 Legatum de re aliena factum conjunctæ personæ an valeat.
- 8 Lex injusta legis nomen non obtinet.

1 **R**egula est, ut re legata intelligitur tantum legatum illud, quod in ea testator habebat, ad tex. in l. servi electione §. fin. de leg. 1. l. uxor patris C. de legat. Socc. Jun. conf. 74. n. 19. lib. 1. Capr. concl. 106. Gomez var. resol. lib. 1. cap. 12. num. 15. in tit. de legat. Surd. decis. 11. num. 10. latius Marefcot. var. resol. lib. 2. c. 104.

2 Unde inferitur, quod si testator leget fundum, in quo adest onus censuale, tale onus est solvendum per hæredes pro censibus præteritis ante testatoris mortem, & pro censibus decurrendis debetur à legatario l. apud Julianum §. hæres & ibi gl. ff. de leg. 1. l. qui concubinam §. qui hortus in fin. ff. de leg. 3. & in terminis habetur in præct. Papien. in forma libelli pro legat. rei singul. num. 17.

3 De quo quidem quippè mirandum non est, si quidem onera realia, aut mista de sui natura transeunt cum re legata, & labuntur in personis ipsas res obnoxias possidentes, ad tex. in l. fin. ubi Bald. cum Salyc. C. sine cens. vel reliq. Rim. Jun. conf. 29. num. 7. lib. 3. Burs. conf. 5. num. 12. lib. 1. Rol. conf. 32. num. 3. & seq. lib. 1. plenè Castill. de usufr. cap. 56. num. 15.

4 In tantum, quod rationabiliter quando testator legat aliquid simpliciter, semper videtur illud relinquere cum suo onere, &

servitute reali activa, vel passiva sibi imposita, l. Mevius §. pen. ff. de leg. 2. l. si is cui §. fin. ff. quemadm. serv. amict. cum concord. de quibus apud Gom. var. resol. cap. 12. num. 39. in tit. de leg.

Quare merito in simili videmus in praxi receptum usufructuarium teneri ad singula onera collectarum, censuum, similibus onerum, siquidem dum possidet fructusque percipit, consentaneum videtur, ut talia solvat onera jux. Bart. theoreticam in l. quæro ff. de usufr. quam sequuntur, & probant Cravet. conf. 217. num. 5. & 6. Crass. in §. legatum q. 37. Molin. de prim. Hisp. lib. 1. cap. 27. num. 8. Garcia de expens. num. 45. & seq. Valasc. de jur. emph. q. 17. Cavalc. de usufr. num. 160. cum sequent. & modernè Castil. in ejusdem nominis tract. cap. 57. num. 14. & seq. alios id affirmantes congerens.

His licet veris existentibus, prout verissima esse fateor; tamen totum contrarium resolvendum est, ubicumque sumus in casu legati pro incertis, & malè ablati, quia in tali casu sumenda est conjectura, ut potius testator voluerit rem liberam legare, ita ut onus census super ea imposita ad hæredem pertineat, qui tunc tenebitur illam liberam tradere, ut in simili affirmant passim DD. in legato facto de re alteri obligata, quam & si hæres non sit obligatus luere, tamen totum contrarium est, quoties testatori notum fuit rem illam esse obligatam aut quando illam rem legavit conjunctæ personæ, aut causæ piæ, in quibus casibus testator, si ve sciverit, si ve ignoraverit illam rem esse obligatam, præsumitur, quod liberam reliquisset, ita quod ad hæredem spectet illam luere, tamquam luendi onus censetur ex præsumpta testatoris mente verisimiliter hæredi impositum vigore dictæ causæ conjunctionis, & animæ, ita inquam docuerunt communi applausu gl. Bar. & reliqui Civilistæ in l. si res obligata ff. de leg. 1. Bal. in l. prædia num. 3. C. de fideicom. Imol. & Anch. in cap. filius de test. ubi similiter Covar. post eos num. 4. idem affirmat Paris. conf. 57. num. 25. lib. 3. Menoch. conf. 89. num. 124. & seq. Bell. conf. 9. n. 18. Capr. concl. 107. num. 11. & seq. Cardin. Mant. de conject. ult. volunt. lib. 9. tit. 9. n. 4.

Quam sectando opinionem, non juvari dicere, quod adducta hic pro confirmatione hujus privilegii habeant tantum locum de juris civilis rigore, non autem de æquitate canonica, secundum quam legatum factum conjunctæ personæ, seu piæ causæ de re aliena, vel alteri obligata, non valet, & consequenter hæres non tenebitur eam luere, sic vigente juris canonici æquitate, prout ita fuit de mente Felyn. in cap. Ecclesia S. Mariæ num. 52. de constit. & Mayner. in l. capienda occasio ff. de regul. jur. cum adductis à Vasq. de success. creat. lib. 3. §. 21. n. 4. ubi multa pro, & contra cumulat.

7 Siquidem respondetur hanc Doctorum sententiam communiter esse reprobam à Scribentibus, qui totum contrarium fundarunt verius tam de jure civili, quam canonico, ut est videre in cap. filius noster de testam. sicque probant Corn. conf. 32. lib. 1. Magdal. de num. test. in testam. requis. cap. 4. n. 35. & seq. par. 2. Crass. in §. legatum

tum q. 14. numer. 23. plenè Gratian. de ultim. fin. juris illat. 12. num. 197. cum seq. Card. Mantica. de coniect. ultim. volunt. lib. 9. tit. 9. num. 7. Spin. de testam. glos. 8. num. 43. & seq. Costa de juris, & facti ignor. dist. 66. num. 3. cen. 1. & alii passim quos dinumerare esset potius laboriosum, quàm necessarium.

Et ne Doctorum relatione solùm contentus esse videar, addo rationem, quod si admitteretur hujusmodi distinctio inter ista jura civilia, scilicet, & canonica utique sequeretur legem civilem esse injustam, unde si esset talis, nec legis nomen haberet, neque in mundo reciperetur ad *tex. cap. erit autem lex. 4. distin. cap. fin. de præscript. l. convenire ff. de pact. dotal.* sed hoc est absurdum, cum hujusmodi lex civilis non solum sit justa, sed justissima; nam testatoris voluntas executioni demandatur, dum ex suis bonis solvitur rei alienæ extimatio piæ causæ relicta, neque ullum patitur incommodum dominus nolens illam alienare, quare nemini convenit, neque licet sanctissimas leges in publicam, & universalem utilitatem promulgatas, & conditas tollere, cum tam in foro civili, quam canonico ad unguem sint omnino servandæ, juxta illarum seriem, & tenorem.

P R I V I L E G I U M L.

A R G U M E N T U M.

Confessio dubia in favorem incertorum, & malè ablatorum interpretari debet.

S U M M A R I U M.

- 1 Confessio dicitur probatio omnibus melior, & facit majorem probationem publico instrumento, n. 2. sed declara, ut num. 6.
- 3 Confessio facit rem notoriam, & habet vim publicæ scripturæ, n. 4.
- 5 Confessio patris dicitur melior, quam illa quæ fit per testes.
- 7 Confessio dubia in favorem confitentis interpretatur, sed limita, ut num. 8.
- 9 Verba dubia in sensum catholicum sumenda sunt.

- 1 **Q**uamvis confessio sit probatio omnibus melior, l. cum te C. de probat. l. cum à matre C. de rei vendic. l. generaliter C. de non nu. pecun. cap. per tuas de probat. *Surd. dec. 10. num. 12. Gama decis. Lusit. 265. n. 2. Card. Tusc. concl. 645. lit. C. maximè si sit facta in instrumento, Monach. decis. Bonon. 21. numer. 8. & decis. 55. numer. 26.*
- 2 & majorem probationem, quam publicum instrumentum, *Scacc. de appell. q. 17. lim. 9. nu. 20. & plenè probat in his quæ pendent à voluntate confitentis, Surd. de aliment. tit. 8. privil. 50. num. 11. & confessio partis omne illud genus probationis superat, & semper admittitur, etiam ubi aliæ probationes non admitterentur, ut per Marant. de ord. jud. part. 6. art. 6. num. 25. Surd. conf. 60. num. 1. & conf. 143. num. 37. Monach. Florent. decis. 1. num. 59. & facit rem notoriam, Mas-*

car. concl. 1327. numer. 4. Gratian. discept. forens. cap. 142. num. 9. & 10. Cardoso. in prax. judic. & advocat. verb. confessio judicialis num. 36. Farinac. in prax. crimin. q. 21. num. 31. Pereira de potest. eligen. cap. 7. num. 23. Item habet vim publicæ scripturæ, l. cum te C. de transact. Paris. conf. 99. nu. 12. lib. 3. Rolan. conf. 6. num. 28. Mascay. concl. 1326. num. 4. Parisius de resignat. benefic. lib. 11. q. 14. numer. 73. cum præced. Valasc. de jure emph. q. 7. num. 27. Gam. decis. 43. num. 1. & confessio partis est fortior eâ, quæ fit per testes, vel instrumenta, Roland. conf. 71. num. 41. & conf. 75. nu. 24. volum. 2. Mascay. de prob. in præm. q. 7. num. 3. & vim conventionis habet, l. tale pactum ff. de pact.

Bene verum advertas firmatam conclusio-
nem procedere ubicumque confessio emanata per partem esset clara, & non ambigua, quoniam confessio debet esse clara, & liquida, ne confitenti noceat, damnumque afferat, Roman. conf. 321. num. 4. Cravetta conf. 157. num. 9. Gratian. decis. Rotæ Marchiæ 43. n. 6. ubi post alios allegatos firmat hujusmodi confessio, si sit dubia in favorem confitentis, debet interpretari prout quoque sentiunt Dec. in l. contrahenda, & ibi Add. ff. de regul. jur. & plena manu ut solet Farin. in pract. crim. in titul. de reo confesso q. 81. numer. 35.

Sed hoc limita favore incertorum, & malè ablatorum, in quorum privilegium intendo confessionem dubiam, & ambiguum debere interpretari pro eis, & contra confitentem.

Prout quoque in simili verba dubia potius in sensum catholicum, quam hæreticum interpretanda esse, affirmant Trivis. dec. Rot. Venet. 54. par. 1. Illustrissimus Episcopus D. Riccius in sua prax. fori ecclesiastici resol. 569. part. 3.

P R I V I L E G I U M L I.

A R G U M E N T U M.

Legatum factum pro salute animæ, censetur factum pro malè ablatiis, & restitutione facienda.

S U M M A R I U M.

- 1 Legatum pro salute animæ factum, censetur pro malè ablatiis, sed vide num. 2. & tene, ut n. 3.
- 4 Apices juris repelluntur pro salute animæ, leges subditorum animabus consulentes sunt favorabiles n. 5.
- 6 Argumentum de anima ad corpus non valet.

Regulam firmo, quod ubi testator aliquam pecuniæ quantitatem leget pro anima, id censetur egisse pro malè ablatiis, & restitutione facienda, non autem ex liberalitate pro remissione peccatorum; ita *Genuens. in suis practicabil. Ecclesj. q. 438. ubi licet referat contrarium tenentem Calder. conf. 33. de testam. qui fuit in opinione legatum censi ferri relictum pro peccatorum remissione, & non*

non pro malè ablati, & restitutione facienda, & hanc conjecturam favore liberorum, esse sumendam, prout quoque tutatur *Card. Mant. de conject. ult. vol. lib. 3. tit. 3. num. 34.* Tu tamen à firmata regula non recedas, cum in dubio videatur potius indicare legatum pro restitutione, ut tutior via favore animæ eligatur, *l. sancimus C. de sacros. Eccles.* ubi probatur animam cæteris rebus anteponendam esse, prout quoque resolvunt *Mascar. de prob. concl. 1171. n. 5. Menoch. de præsump. lib. 4. q. 112. num. 4. Surd. dec. 196. n. 12. Guttier. in l. nemo potest numer. 486. ff. de leg. 1. Card. Tusc. concl. 333. lit. A.* & ubi agitur de salute animæ non debent attendi apices juris, *Tiraquell. de pia causa priv. 164. Caval. comm. contra comm. q. 71.* tutiorque pars est sectanda, cap. consilium de observ. jejun. *Navar. in manual. prelude. 1. numer. 1. & 4. Riminal. conf. 358. numer. 260.* unde leges pænales subditorum animabus consulentes favorabiles censeferi debere, & esse extendendas annuunt *Covar. de spons. par. 2. c. 6. numer. 12. Azaved. in l. 2. numer. 4. t. 1. lib. 5. novæ repil. Perez in l. 1. t. 1. lib. 5. ordin. Sanch. de matrim. lib. 1. disp. 39. numer. 5.* quoniam anima dicitur pretiosior corpore, ex auctoritate Christi apud *Matth. cap. 5. & Luc. cap. 12. & tex. in cap. sedulo 38. dist. cap. præcipimus 12. quest. 1. cap. cum infinitas in fin. de penitent. & remiss. Cardos. in prax. Judic. & advoc. in verb. anima numer. 1.* & dicit *Philosophus lib. 1. de anim. cap. fin.* corpus animi causa constitutum esse, unde argumentum de anima ad corpus non esse validum, fatetur, *Grat. discept. forens. quest. 200. num. 22.* licet è contra de corpore ad animam valere argumentum asserat.

P R I V I L E G I U M L I I .

A R G U M E N T U M .

Testatore mandante restitui debitum ex certis, & malè ablati pro exoneratione conscientia si fuerit præscriptum non potest hæres opponere præscriptionem.

S U M M A R I U M .

- 1 Testator si mandat debitum restitui pro exoneratione conscientia, an hæres opponat præscriptionem rei debita.
- 2 Legati favore ea facienda est interpretatio, ne reddatur legatum inutile.
- 3 Testator si mandat satisfieri creditoribus intelliguntur, si erit illis obligatus civiliter, & naturaliter.

Regulam firmo, quod in casibus in quibus testator mandat pro exoneratione conscientia aliquam rem debitam pro incertis, & malè ablati pio loco restitui, hæres nullatenus debet, nec potest excipere, & opponere præscriptionem, & hac de causa negare restitutionem, sed restitutio omnino est facienda, prout ita percipitur ex *Genuens. in suis practicab. Eccl. quest. 168.* ubi tractat de testatore

mandante restitui Ecclesie pro exoneratione conscientia, an si fuerit præscriptum possit hæres opponere præscriptionem, & articulum resolvit per hæc verba.

Quæstio est notabilis; testator mandavit pro exoneratione conscientia aliquam rem debitam restitui Ecclesie, vel Altari, an hæres possit excipere de præscriptione, & non restituere *Mantic. de conject. ultim. vol. lib. 10. tit. 1. numer. 8.* ea illa regula, quod in legatis semper facienda est interpretatio, ne reddatur legatum inutile & elusorium, juxta *l. si quando ff. de legat. 1. l. Necius ff. de leg. 2.* cum aliis infert quod si testator jussit satisfieri omnibus creditoribus, si alia debita non sint nisi præscripta illa solvenda sunt ne alioquin legatum reddatur inutile. *argum. l. quibus diebus §. dominus ff. de cond. & demonstr. alleget Crav. conf. 604. numer. 4. Bart. in l. legavi ff. de liberat. leg. tenet contrarium, quod si testator mandat satisfieri omnibus creditoribus, qui ab eo aliquid recipere debeant, videtur intellexisse de creditoribus quibus erat obligatus civiliter, & naturaliter sine exceptionis obstaculo, ut in l. si is cui §. fin. ff. de solut. & respondet ad tex. in d. §. dominus, ubi debitum naturaliter tantum debetur, quod ibi de necessitate debeat intelligi de naturali tantum ex qualitate personæ legatarii, *Bal. distinguit in l. id quod pauperibus quest. 10. C. de Episc. & cler. quod debitum naturaliter debeatur quando obligatio naturaliter habet effectus suos, secus est quando est penitus inefficax qualis est illa post præscriptionem, ad not. per Bart. in l. fin. ff. rem ratam habere, quod maxime videtur procedere de jure Canonico, quo jure obligatio naturalis ex nudo tantum pacto parit actionem, c. 1. de pact. & suo loco dicemus, *Bero. in conf. 15. vol. 3. numer. 28. 51. & 62.* post nonnullam concludit, quod si testator ignorabat præscriptionem, potest hæres illam apponere, alias non, ad not. per *Alex. in l. si sic §. 1. ff. de legat. 1.* ubi inquit, quod quamvis legatum valeat si testator dicit, *Lego Titio decem quæ illi debeo, cum in veritate non deberentur, hoc est intelligendum, quando sciebat se illa teneri, nam tunc falsa demonstratio vitiat legatum. Quid dicendum verior est opinio, quod restitutio fieri debeatur quando fuit relicta pro exoneratione conscientia, siquidem illa verba pro exoneratione conscientia potuerunt respicere non solum debitum, sed ipsam præscriptionem, ut quia testator à principio potuit habere malam fidem, vel durante tempore præscriptionis, & cum simus in dubio, & habeamus confessionem testatoris asserentis suam conscientiam esse gravatam, dum facit mentionem exonerationis, interpretatio facienda est favore animæ, & fieri restitutio, ex regul. l. sunt personæ ff. de relig. & sumpt. fun. & testator dum asseruit conscientiam esse gravatam negat debitum fuisse præscriptum, *arg. c. nonne de præscript. & quilibet præsumitur scire leges, l. quod te ff. si cert. pes.****

P R I V I L E G I U M L I I I .

A R G U M E N T U M .

Falcidia non detrahatur de legatis factis pro incertis, & malè ablati ad conscientia exonerationem.

S U M M A R I U M .

- 1 Falcidia detrahatur à quocumque legato, & amplia, ut nu. 2. Sed limita, ut nu. 3. in legato facto pro incertis, & malè ablati.
- 1 R egula est, quod falcidia detrahatur à quocumque legato, quam plus est relictum quam in hæreditate sit, vel tantum, quod hæredi non remaneat portio à jure determinata, ut ff. & C. ad leg. falcid. & pariter hæredis, cui licet crescentias ex hæreditate sibi retinere, Guid. Pap. decis. 515. nu. 2. consideraturque favor legatariorum, qui nisi adiretur hæreditas, utique legata consequi nequirent, §. quantitas instit. de leg. falcid. Crass. de success. in §. falcidia quest. 1. nu. 1. Surd. de alimen. tit. 8. privil. 18. ubi tractat, si hujusmodi falcidia detrahatur de legato pro alimentis factis, in tantum quod talis quarta detrahatur ab omnibus legatis, & fideicommissis particularibus, ut constat ex Crass. loco ante citato quest. 3. ubi id ampliat procedere tam ab intestato, quam ex testamento, & vide Fran. decis. 293. & 612. & ad materiam Mant. de conject. ultim. volunt. lib. 1. tit. 13. lib. 7. tit. 2. & 11. & lib. 9. t. 13. & Cost. de portion. rat. quest. 160.
- 3 Favore tamen incertorum, & malè ablatorum ego dico, quod hujusmodi falcidia minimè detrahatur de legatis factis pro illis ad exonerationem conscientia, arg. tex. in auth. similiter C. ad leg. falcid. ad cujus ordinatum videndus Genuens. in suis practicabil. eccles. qu. 401. ubi tractat de falcidia, quæ cum detrahatur de legato factis Ecclesie, an detrahatur tota de legato defalcabili factis alteri etiam pro parte Ecclesie, à qua non detrahatur & alia, & vide eundem quest. 426. ubi tractat, si falcidia possit detrahi ab Ecclesia hærede instituta de legato factis alteri Ecclesie, Moneta in tract. de commut. ultim. volunt. cap. 9. quest. 3. num. 334. qui plura cumulat in hac materia, quæ per te videre poteris.

P R I V I L E G I U M L I V .

A R G U M E N T U M .

Statutum, Ne Mater testetur de bonis stabilibus non urget quotiescunque testaretur pro solutione incertorum, & malè ablatorum.

S U M M A R I U M .

- 1 Mater ad pias causas de bonis stabilibus testari prohibetur stante statuto, quod de illis testari nequeat, sed limita, ut num. 2. & declara, ut nu. 3.
- 4 Modus non habetur in consideratione ubi habetur intentus.

R egula est, ut existente statuto quod mater nequeat testari de bonis stabilibus in præjudicium filiorum, neque ad pias causas testari valeat, ut apud Abbat. conf. 63. n. 4. Alex. conf. 14. nu. 7. vol. 1. Socc. conf. 53. num. 17. Dec. in cap. Ecclesia Sancta Maria num. 75. de constitut. Caball. conf. 64. nu. 4. Peregrin. decis. Rot. Patavin. 109. n. 12. Card. Tusc. concl. 104. nu. 33. lit. T.

Tamen aliud est dicendum, ubicunque testaretur pro restitutione incertorum, & malè ablatorum, ut percipitur ex Giurba in consuetud. Messan. cap. 6. glos. 9. par. 1. num. 11. ea ratione, nam licet filiorum favor quidem potior sit causa Religionis, tamen secus est, ubi agitur de legatis in piam causam relictis pro exoneratione conscientia, & incertorum, & malè ablatorum restitutione, Men. de præsumpt. lib. 4. præsumpt. 189. nu. 139. & alias dictum fuit in hoc opusculo.

Declara autem hoc privilegium esse verum, & procedere quotiescunque mater non haberet mobilia sufficientia, nam si haberet legatum factum ab ipsa pro malè ablati, esset solvendum de ipsis, ita quod in subsidium possent exequi stabilia legata pro tali effectu, sufficit enim prodesse animæ testatrix circa malè ablatorum restitutionem, juxta illud habemus intentum, & non curemus de modo, & ita dicebatur in facti contingentia.

P R I V I L E G I U M L V .

A R G U M E N T U M .

Legatum pro exoneratione conscientia ex causa incertorum & malè ablatorum factum in primo testamento non revocatur per secundum testamentum, in quo nulla fit mentio exonerationis conscientia.

S U M M A R I U M .

- 1 Primum testamentum revocatur per secundum & amplia, ut nu. 2. 4. 6. & 8. declara, ut nu. 9.
- 3 Voluntas hominum est deambulatoria usque ad mortem.
- 5 Princeps absque solemnitatibus institui non potest.
- 7 Testamentum juratum revocatur à secundo, & si pœna similiter adjecta esset.
- 10 Testamentum inter liberos quando censetur revocatum per secundum.
- 11 Argumentum de filiis ad piam causam valet.
- 12 Testamentum primum non revocatur nisi secundum sit validum, etiam si testator asserat

asserat coram testibus nolle illud valere, revocatur si testator utatur verbis (cassavit, & annullavit) nisi dicat, quod vult decedere intestatus num. 13. etiam si secundum testamentum fiat, num. 14.

15 Testator dicens, quod vult decedere intestatus tacite, videtur instituere legitimos hæredes, uti venientes ab intestato.

- 1 Regula est, quod primum testamentum à secundo revocatur, cum illud posterius prævaleat, §. posteriori inst. quib. mod. testam. &c. l. filius qui in potestate ff. de lib. & posthum l. 2. de inst. & rupt. testam. Clar. in §. Testamentum q. 76. Crass. in eodem §. q. 84. de success. Guid. Pap. dec. 127. & 20. Card. Tusc. concl. 152. lit. T. quamvis mille sint præcedentia testamenta, Mascard. de prob. concl. 1282. num. 40. Sfort. Odd. conf. 89. num. 37. & seq. cum nullis verborum formulis testandi facultas impediri valeat, ut inquit Menoch. conf. 193. nam liberum cuique tribuitur arbitrium de rebus disponendi, §. disponat. auth. de nupt. & ambulatoria est hominum voluntas usque ad extremum vitæ spiritum l. cum hic status §. penitentiam ff. de donat. inter vir. & uxor. cap. ultima voluntas 13. quæ. 2.
- 4 Quæ sanè regula adest, procedit, & est vera, ut habeat locum quamvis primum testamentum fuerit partium consensu confirmatum, Peregr. de fideicom. art. 51. n. 42. & etiam si in primo supremus Princeps omnium privilegiatissimus esset institutus, ad tex. in l. si quis C. de testam. Caroc. dec. 85. nu. 6.
- 5 qui absque solemnitatibus institui non potest, Menoch. conf. 423. numer. 14. & post eum Gratian. discept. forens. cap. 312. numer. 3. prout si quis testamento facto extraneos hæredes instituerit, & deinde quoque testibus adhibitis se testamentum revocare declaraverit, primum revocare præsumi & haberi notârunt Alex. in l. sancimus C. de testam. Covar. in rubr. de testam. concl. 16. par. 2. Fachin. contrav. 8. lib. 4. contraver. jur. Card. Mant. de conject. ultim. volunt. lib. 2. tit. 15. num. 18.

7 Et licet primum testamentum juramento vallatum esset, quod dicto juramento non obstante per secundum revocetur primum asseverârunt DD. ut constat ex Gabriel. concl. 1. n. 8. de iurejuran. Mancin. de jurament. effect. 1. quæst. 1. num. 15. part. 4. Card. Tusc. conclus. 651. lit. T. Guttier. de jurament. confirm. cap. 1. n. 2. par. 2. Caval. in specul. præct. quæst. commun. contra comm. quæst. 168. quamvis non tantum juramentum, sed pæna quoque adjecta esset, Mascard. de prob. concl. 1282. numer. 175. Suar. recept. cent. lit. T. num. 68. & seq. Galoan. conf. 13. num. 56.

8 Imò, quod secundum testamentum solemne & perfectum revocet primum in quo instituta est pia causa, tenet Caroc. cit. decis. 85. num. 4. & fortius, si duo sint testamenta, ambo ad pias causas unum perfectum, & alterum imperfectum, posteriori, testamento videtur sublatum primum, quamvis perfectum ut docet Castrens. conf. 327. vol. 1. cujus vestigia sectati sunt Card. Tusc. concl. 154. n. 14. lit. T. & Fachin. contrav. 5. lib. 4. latè Gratian. discept. forens. cap. 605. & hoc Jo. Mar. Novar. Tract. de Priv. Tom. II.

fuit decisum in Tribunali Illustriss. Nuncii inter Monasterium Monialium S. Sebastiani, & Monasterium S. Francisci de Paula.

His, & aliis veris existentibus, tamen ubicumque testamentum, in quo aliquid relinquitur pro exoneratione conscientiæ, revocatur per secundum, & in eo nulla fit mentio exonerationis conscientiæ, dicendum est non revocari dictum legatum, juxta Angelii theoreticam de qua in l. cum quis dicens §. codicillis ff. deleg. 3. quam sequuntur Barbar. in l. cum acutissimi C. de fideicom. Costa in suis memorabil. jur. in verb. absenti potest acquiri, Balan l. generaliter qu. 10. C. de non numre. pec.

Et licet apud Genuens. in suis practicab. eccles. quæst. 484. contrarium tenentes reperiantur. Ego tamen à firmata opinione ad animarum salutem recedere non audeo, & ideo juxta illam consului in testamento facto à Ruggiero Salinca Calabro in anno 1625. de mense Febuario, facienda est enim præsumptio quod testator oblitus potius, quam sedulo, & scienter in secundo testamento non fecerit præfatam mentionem.

Et confert pro corroboratione, nam videmus, quod à posteriori non dicitur revocatum primum testamentum inter liberos nisi de expressa ipsius revocatione fieret specialis mentio, auth. hoc inter liberos, ubi Natt. in repet. numer. 21. C. de testam. Vivi. decis. 292. Præj. de Franc. dec. 204. num. 33. & decis. 399. Caval. dec. 27. num. 66. par. 1. Cancer. var. resol. tom. 1. cap. 4. numer. 6. Molin. de primogen. cap. 3. num. 30. lib. 4. Pacian. conf. 66. D. Ricc. in collect. decis. collect. 230. vide Reg. Rovit. decis. 56.

Igitur dispositum favore filiorum potest quoque extendi favore hujusmodi legatorum pro incertis, & malè ablati factorum; cum valeat argumentum de filiis ad piam causam.

Quando autem testamentum primum dicitur revocatum per secundum; Ego in facti contingentia, & propriè in causa Joa. Laurentii Seluaggi dicebam Doctores communi voce clamare, primum testamentum dici per secundum revocatum, ubicumque secundum est validum, at secus si nullum, puta, quia egeret hæredis institutione, nam in tali casu non censeretur revocatum primum, quamvis asserat testator coram septem testibus nolle illud valere prout in supra posito casu, siquidem, ut revocatio habeat locum, est de essentia, quod à secundo hæreditas adiri posset, ad text. in §. pen. inst. quib. mod. testam. infirm. l. sancimus C. de testam. Paris. qui de communi fidem facit consil. 46. num. 29. lib. 3. Dilect. de arte testandi caut. 3. in tit. de testam. Clarus in §. Testamentum quæst. 91. Marefcot. plures ad id cumulans var. resol. lib. 1. cap. 48. ubi pariter communiorem hanc appellat opinionem, addens illam veram esse, etiam si testator usus fuisset verbis (annullavit, & cassavit) nisi tamen ultra ista verba, addiderit præterea quoque alia verba scilicet (quia volo decedere intestatus) nam tali in casu dicit ipse revocationem tenere, ex Socco Jun. & Corn. quos ad id citat firmans id esse verum licet testamentum secundum non fiat, nam & si discordent DD. an sufficiat simplex revocatio testamenti absque eo quod aliud fiat, ut constat apud Card. Mant. de conject. ultim. vol. lib. 1. tit. 15. num. 19. Tamen

men communi traditione receptum est quod quando testator ulterius procedit exprimens specialiter causam, quia intendit decedere intestatus, in simili casu utique revocatio subsistit, ad tex. in l. i. §. si heres ff. si tab. testam. null. extab.

- 15 Assignatur ratio, si quidem videtur testator ex hoc tacite instituere legitimos hæredes ab intestato venientes, quorum aditione hæreditatis adeptio confirmatur, ad tex. in l. si quis ita heres instituatur ff. de hered. institut. Salyc. in l. sancimus C. de testam. Rot. Rom. in una hæreditatis Perusina 16. Martii 1605. coram Eminentissimo, & Reverendiss. Cardinali Pamphilio tunc Rotæ Auditore.

PRIVILEGIUM LVI.

ARGUMENTUM.

Episcopus est Judex competens, & exequutor legatorum factorum pro restitutione illicitè acquisite, & malè ablatorum.

SUMMARIUM.

- 1 Legatum factum propter malè ablata, ab Episcopo est exequendum, & quare, numer. 2.
- 3 Episcopus est diffinitor, quando inter exequutores legatorum ad pias causas esset discordia.
- 4 Episcopus est exequutor omnium piarum dispositionum, & si contrarium mandasset testator, n. 5.
- 6 Eadem potestas competit inferioribus, habentibus jurisdictionem quasi Episcopalem, & Capitulo sede vacante.
- 7 Monitio necessaria est ad effectum, ut data negligentia hæredis, ad Episcopum devolvatur exequendi potestas, & sufficit una à Judice personaliter facienda numer. 8.

- 1 **R**egula est, quod si testator pro restitutione illicitè acquisite, vel malè ablatorum aliquid legaverit, solus Episcopus erit Judex competens, & exequutor, juxta theoreticam Anan. & Felyn. quam reponunt in cap. cum sit de jud. & ita similiter scribunt Gemin. conf. 20. plenè Covar. de testam. c. 3. numer. 8. Marta in suo tract. de jurisd. par. 2. cap. 10. n. 34. quia in concernentibus pietatem, & officium charitatis, & humanitatis in omnes Episcopus habet jurisdictionem, cap. 1. & 2. 87. distinct. cap. super quibusdam in fin. de verb. signif. Abb. in cap. cum esses de testam. numer. 32. Hostiens. & Imol. in cap. 1. de empt. & vend. Aufrer. de potest. Eccles. super laicos numer. 3.

- 3 Quare Bal. hanc præsciens opinionem in l. si duobus numer. 9. C. commun. de leg. in illam devenit sententiam, quod si inter testamenti exequutores ad pias causas distinctio aliqua oriatur, Episcopus deberet adiri, cum ille sit proprius diffinitor, in concernentibus pietatem ut supra.

Unde merito juxta hanc sententiam ref-

pondi, dum casus accidisset in diocesi Avelinensi. in anno 1625. de mense Majo, & propriè in causa Francisci Antonii delli Melusi.

Etenim Episcopus exequutor indistinctè omnium piarum dispositionum non solum morientium, sed etiam viventium, clement. 1. de testam. §. si quis autem pro redemptione, auct. de Eccl. titul. Seraphin. decis. 611. numer. 7. tom. 1. Leo in thesaur. fori Eccles. cap. 2. numer. 42. par. 4. & virtute Sacri Conc. Trid. sess. 22. de refor. cap. 8. tamquam Sedis Apostolicæ delegati possunt legatarios cogere ad exequendas pias dispositiones, latè D. Ricc. decis. Cur. Archie. 209. par. 4. D. Barbos. de potest. Episc. alleg. 75. numer. 3. Aldanus in compend. jur. Canonic. lib. 7. tit. 8. Gellius in select. Canonic. cap. 22. etiam si exequutores sint officiales sanctæ inquisitionis, & exempti à jurisdictione Ordinariorum, ut decisum testatur Leo in Theaur. fori Eccles. cap. fin. in fin. par. 2.

In tantum quod in hujusmodi piarum dispositionum poterit Episcopus esse Judex, & etiam constituere procuratorem ad agendum coram se Gemin. conf. 214. quem refert Card. Tusc. concl. 257. numer. 7. tom. 3. affirmans concl. 293. numer. 27. eod. tom. hanc executionem spectare ad Episcopum illum in cujus jurisdictione sita sunt bona distribuenda, non autem ad illum in cujus jurisdictione testator morabatur, allegat Rom. conf. 250.

Quæ omnia adeò sunt vera, ut habeant locum, quamvis testator mandasset ne Episcopus datà hæredis, vel executoris negligentia se intromitteret; nam hoc non obstante adhuc suum officium poterit implere, ad tex. in c. tua nos de test. ibi, (licet etiam à testatoribus id contingeret interdici) auct. licet in princ. C. de Episc. & cler. Covar. in c. tua nos n. 6. de test. Tiraq. in tract. la mort. declar. 5. n. 8. & seq. par. 7. Menchac. de success. §. 3. numer. 8. Valasc. dec. 105. numer. 57. Spin. in spec. test. gl. 28. numer. 20. Sarmient. select. sentent. lib. 1. c. 11. numer. 13. Pereira de nomin. emphit. q. 19. n. 56. ea ratione nam nemo potest facere quin leges, & canones suum locum non habeant.

Amplia quod hujusmodi potestas quam habent Episcopi in exequendo pias defunctorum voluntates competit pariter inferioribus habentibus quasi Episcopalem jurisdictionem, Flores Diaz. variar. q. lib. 2. q. 24. numer. 22. Barb. in annot. ad ord. Reg. Lusit. tit. 62. §. 39. n. 4. lib. 1. D. Ricc. in prax. fori Eccles. resol. 303. tom. 2. Sanch. de matrim. lib. 6. disp. 29. n. 16. sicque pariter asseveramus in Capitulo sede vacante, cui idemmet jus competit, Azor. institut. moral. p. 2. lib. 3. c. 39. q. 6. Matiens & Molin. apud Sanchez. disput. 22. numer. 10. lib. 3.

Advertendo tamen necessarium esse monitionem ad effectum, ut datà hæredis negligentia ad Episcopum devolvatur exequendi potestas, d. cap. nos quidem de testam. nam ubi agitur de privando hærede, aut exequutore pro emolumento, quia voluntatem defuncti intra tempus non adimplevit, omnino est de substantia monitio, ut post alios quos citant, fatentur Guglielm. in cap. Raynuntius in verb. si absque liberis numer. 198. cum seq. Molin. de justit. & jur. disp. 251. nu. 5.

nu. 5. tract. 2. Menoch. de arbitrar. judic. cas. 498. nu. 58. & seq. affirmans unicam suffice-
re monitionem, ex d. cap. nos quidem, ibi
(commoneas) in singulari absque aliqua du-
plicatione adjecta quo in casu propriè in
unica monitione verificatur, cap. sua nobis in
fin. ibi (Monitione permissa) de testam. aub.
hoc amplius, ubi DD. communi calculo C.
de fideicomm. Lopez in l. 8. Hisp. tit. 10.
par. 6. glos. 1. Cened. ad jus canon. col-
lect. 114. num. 3. hancque monitionem à
judice personaliter faciendam esse, non vero
per nuntium, aut epistolam ex plurimorum
doctrina, quorum illos allegando utebar, in
facti contingentia practicavi consultus.

P R I V I L E G I U M L V I I .

A R G U M E N T U M .

Casus respicientes favorem legatorum, vel
donationum pro incertis, & malè abla-
tis factorum non comprehenduntur sub
generali dispositione, sed neque sub spe-
ciali eis damnum afferente.

S U M M A R I U M .

- 1 Lex generaliter loquens generaliter est in-
telligenda.
- 2 Lex ubi non distinguit, nec nos distinguere
debere.
- 3 Lex quod non dicit ab homine non est præ-
sumendum.
- 4 Lex quando aliquid vult disponere, ex-
primit.
- 5 Dispositio legis generalis non solum causas,
sed personas privilegiatas comprehendit, sed
limita, ut nu. 7.
- 6 Exempti an comprehendantur in dispositio-
ne generali, remissivè.
- 8 Legata pro incertis, & malè ablati sunt
favorabilia.

- 1 Regula est multùm nota, quod lex gene-
raliter loquens generaliter est intelligen-
da absque exceptione personarum & rerum
ad tex. in l. de pretio ff. de public. in rem
act. l. in fraudem §. fin. de testament. l. 1.
§. generaliter ff. de leg. præstan. & lex ubi
non distinguit personas, vel res, nec nos
distinguere debemus, l. non distinguemus ff.
de recept. arbitr. l. 1. §. convenire ff. de
jud. l. quos prohibet ff. de postul. l. quamvis
ff. de in jus vocand. & quod lex non dicit,
nec ab homine est præsumendum, l. dissen-
tientis C. de repud. Surd. conf. 219. nu. 11.
nam quando lex aliquid vult disponere,
benè exprimit juxta regul. text. in l. unic.
§. fin. autem ad deficientis C. decad. tollen.
l. si servus §. prætor ait vers. non dixit ff.
de acq. hered. cum concordan. de quibus
apud Card. Tusc. pract. conclus. jur. lit. V.
conclus. 89. & apud Cardos. in prax. Jud.
& Advoc. in verb. lex n. 28.
- 5 Item generalis dispositio legis non solum
causas, sed personas privilegiatas compre-
hendit, Bal. in l. in fraudem §. fin. ff. de
Jo. Mar. Novar. Tract. de Priv. Tom. II.

testam. milit. Dec. in l. 1. n. 9. ff. de regul.
jur. plene Tiraq. de retract. consang. §. 1. glos.
14. à nu. 95. cum seqq. ubi nu. 101. am-
pliat id esse verum, quamvis major, aut spe-
cialior aliqua ratio in uno, quàm alio casu ap-
pareret, & etiamsi in odiosis, & pænalibus ver-
saremur, ut pariter asseverarunt Gozad. conf.
35. nu. 6. & alibi, & novissimè sequitur Cochier.
in suo tract. de jurisd. in exemptos par. 1. quest.
5. quo in loco latè tractat articulum, in dispo-
sitione generali comprehendantur exempti, ut
apud eum videri poterit.

His licèt veris existentibus, tamen mihi sua-
deo, quòd quando casus respiciunt favorem le-
gatorum pro incertis, & malè ablati factorum
tunc dispositio generalis, & secundum eum
non comprehendit, quoniam leges generaliter
loquentes non comprehendunt casus speciales
prout sunt toti, Portius qui id plenè probat in
suis conclus. jur. regul. 16.

Accedit, quòd revocatio legatorum genera-
lis non comprehendit legata pia facta per tes-
tatore, Guid. Pap. decis. 200. nu. 5. Afflict.
decis. 111. nu. 11. Ludovic. conclus. 24. versic.
declara quintò Medic. de sepultur. part. 1. quest.
25. nu. 5. Barbos. noviter, qui alios adducit
in tract. de jure Ecclesiastic. universal. lib. 3. c.
13. nu. 25.

Quare casus respicientes favorem hujusmo-
di legatorum comprehenduntur sub speciali
dispositione, aliquid contrarii mandantes, &
damni afferentes, quoniam illa tendunt in fa-
vorem animæ; & propterea in eis fieri debet
interpretatio lata, & ampla ut potius ampli-
entur quàm minuantur, sunt siquidem talia lega-
ta favorabilia tanquam ad exonerationem con-
scientiæ spectantia, & ideo semper extenden-
da, & omni cum favore sunt interpretanda,
ita ut quando dispositio specialis verteret in
eorum diminutionem, pro non facta habenda sit

P R I V I L E G I U M L V I I I .

A R G U M E N T U M .

Dos in fideicommissi Bonis solvi non po-
test, quando pia causa esset substituta
pro malè ablati.

S U M M A R I U M .

- 1 Bona fideicommissi subjecta, ex causa do-
tis alienari possunt, amplia, ut num. 2.
quod procedit etiam instituta pia causa
nu. 3.
- 4 Bona, in quibus est instituta pia causa,
non possunt pro dote dari.

Regula satis vulgaris desumitur ex auben.
Resque C. comm. de leg. & ex l. mulier.
§. cum proponeretur ff. ad Trebellia. Bona
fideicommissi subjecta alienari posse ex causa
dotis de qua materia satis apud Peregr. de
fideicommissis art. 42. Menoch. de præsumpt.
lib. 4. præsumpt. 189. Raudens. dec. Pisan.
29. surd. dec. 62. Intrigliol. de substit. q. 73.
à n. 154. cent. 3. Molin. de Hispan. primog.
p. 2. lib. 4. cap. 6.

Et tam dotis constituendæ, quam restitu-
endæ, ut ex magis communi testatur Crass. in
§. si-

- §. fideicommissum quæst. 57. n. 4. Carpan. in comment. ad statut. Mediolan. cap. 454. à numer. 45. cum seq. Menoch. de præsumpt. lib. 4. præsumpt. 190. Cavalc. decis. 81. n. 107. par. 3. Ludovic. decis. Lucons. 28. à num. 76. Milanens. decis. 7. numer. 43. part. 1. Thesaur. decis. 151. noviter Fusar. satis latè in tract. de substit. par. 2. quæst. 532. ubi ampliaciones, & declarationes reportat.
- 3 Quæ sanè Regula suas extendit radices, etiam substituta pia causa, quia tunc filiæ, & aliæ descendentes possent dotari in bonis fideicommissi, ut ex communi patet apud Dec. cons. 6. num. 10. lib. 2. & præ cæteris notarunt Roman. cons. 267. Peregrin. cons. 39. in fin. lib. 5. Petra de fideicommiss. quæst. 8. num. 445. Tiraquel. de pia causa privil. 102. Intrigl. de substit. citat. quæst. 73. num. 279. Menoch. dic. præsumpt. 189. à num. 120. dicens de receptiori etiam si pia causa esset substituta pro anima testatoris.
- 4 Cæterum quoties pia causa esset substituta, pro malè ablati in bonis fideicommissi non posse dotes dari fundarunt idem Menoch. cit. præf. 189. num. 137. & Intrigliol. dic. quæst. 73. num. 298. & eos sequitur Fusar. de substitut. quæst. 531. num. 38. part. 2. apud quem alia in hac materia habes dilucidata.

P R I V I L E G I U M L I X.

A R G U M E N T U M.

Usurarius pro incertis, & malè ablati potest testari.

S U M M A R I U M.

- 1 Usurarius publicus testari nequit, nisi præstita cautione de restituendo.
- 2 Pœnitentia, & contritio in usurario publico, non sufficiunt, sed actus externus, quod procedit tam in codicillis, quam in donatione num. 3. & 4.
- 5 Dispositio usurarii, ut valet pro pia causa, est æquius.
- 6 Usurarii pro incertis, & malè ablati testari possunt.

1 **R**egulam habemus, quidquid fit de jure civili, ut in l. ejus qui ff. si certum petatur, quod usurarius manifestus testari nequeat nisi præstita cautione de restituendo usuras cap. quamquam de usuris in 6. Clar. §. testamentum quæst. 26. num. 1. Pereg. l. 3. tit. 2. lib. 8. Ordinam. 27. Rota decis. 169. num. 1. apud Farinac in 1. collect. novissimarum, ubi num. 2.

2 subdit, quod pœnitentia in usurario manifesto, vel signa contritionis non sufficiunt, sed actus etiam exteriores juxta formam dic. c. quamquam sunt necessarii.

3 Quæ sanè conclusio procedit etiam respectu codicillorum Covar. lib. 3. var. cap. 3. num. 9. vers. 5. Cavall. in speculo communium contra communes quæst. 537. num. 3. ubi testatur de commun. opinion.

4 Et habet locum etiam in donatione causa mortis, illam enim facere non posse usura-

rium manifestum tradunt Clar. §. donatio quæst. 7. Menoch. cons. 11. num. 21. & 22. Bonacos. communi crimin. par. 1. verb. usurarii pagina 186. Gratian. discept. forens. cap. 79. n. 17. Peguera decis. 31. quia ait hanc opinionem veriore esse, & tutiorem animæ, cum alias de facili elidi posset dispositio d. cap. quamquam.

Unde non sunt audiendi contrarium tenentes, scilicet Cald. Pereira in l. si Curatorem verbo hunc contrarium num. 22. Illustrissimus Dominus Riccius in collectan. decis. parte 2. Collectan. 356.

Et extenditur etiam, si vellet disponere ad pias causas juxta tradita per Bart. in dict. l. 1. C. de sacrosanct. Eccles. & de commun. opin. testat. Farinac. Vasq. de success. progress. §. 1. nu. 168. Barbat. in clem. ult. vers. septimo facit.

Sed Covarruvias lib. 2. variarum dicto 5 cap. 3. in fin. annuit, æquius esse, ut dispositio usurarii valeat quoad legata pia, cum refert novissimè Gallus, qui alia adducit in materia in tr. de except. quæ oriri possunt in success. titul. 1. except. 4. pat. 2. numero 9.

In casu tamen testandi pro restitutione 6 incertorum, & malè ablatorum, quod fit licitum usurariis, & hoc in casu habeat facultatem non potest cadere dubitatio, cum tunc restitueret, & formam d. cap. quamquam adimplere videatur, ut patet.

P R I V I L E G I U M L X.

A R G U M E N T U M.

Mutus, & Surdus bene valent testari pro restitutione malè ablatorum.

S U M M A R I U M.

- 1 Muti, & Surdi à natura nequeunt facere Testamentum.
- 2 Muti, & Surdi, quorum voluntas per signa patet pro eorum anima, & pro restitutione malè ablatorum testari valent.
- 3 Muti, & Surdi possunt testare favore pia causæ, & inter liberos.

Regula est Muto, & Surdo à natura esse 1 interdicitur facere testamentum, si ille omnino non loquatur, & iste minimè audiat l. discretis C. qui test. facer. poss. l. qui in potestate §. surdus ff. de Testam. §. Surdus instit. quibus non est permiss. facere testament. Mascard. de probat conclus. 1079. & plura Treutler. disput. select. part. 2. disp. 10. Thesi 3.

Cæterum inter alias modificationes, quas 2 recipit ista conclusio insurgit illa ad nostrum institutum, quod si signis exprimat talium voluntas, & testarentur pro exoneratione propriarum animarum ad restitutionem malè ablatorum valere quidem testamentum, quia pro anima id faciunt, & ad eorum relevamen, Aldobrandin. in add. ad gl. fin. in d. §. item Surdus Aretin. cons.

3 104. *Tusc. conclus. 120. num. 13. lit. T. ubi valere ad pias causas talium testamenta probat, nec non inter liberos, vel quando instituerentur alii venientes ab intestato Malder. dub. 3. de Testament. §. 2. & 3.*

7 *Testamenta, & Codicilli de nocte facti absque luminaribus pro exoneratione conscientiae sunt validi sic etiam pro incertis, & malè ablati num. 8.*

9 *Apices juris cessant pro exoneratione conscientiae.*

PRIVILEGIUM LXI.

ARGUMENTUM.

Prodigus, & is cui bonorum administratio interdicta est ad exonerationem conscientiae pro restitutione malè ablatorum testari potest.

SUMMARIUM.

1 *Prodigus, & ille, cui bonorum administratio est interdicta, nequeunt testari etiam ad pias causas num. 2.*

3 *Prodigus an possit testari pro incertis, & malè ablati.*

1 **R**egula stat prodigum, & eum, cui bonorum administratio interdicta est testamentum condere non posse, & si illud fecerit non valere ad *tex. in l. is cui C. de Test. §. item prodigus instit. quibus non est permittum facere testament. de quo Clar. in §. Testamentum quest. 33. Crass. de success. eod. verbo q. 22. Vasq. controvers. Illustr. lib. 1. cap. 17.*

2 *Quæ sanè adeo est reputata vera apud DD. ut illa fuerit extensa etiam si ad pias causas prodigus testaretur, cum nec valeat testamentum Alex. cons. 18. num. 6. vol. 5. sua res in Thesaur. recept. sentent. §. testamentum nu. 18. licet non desint contrarium tenentes, ut apud Crass. de success. d. §. Testamentum q. 17. nu. 7. & Bald. sibi contrar. apud Tiracquell. de pia causa priv. 79. fol. mihi 103. col. 1. in fin.*

3 *Tamen, quidquid contradicant DD. in casu simplicis piæ causæ, dubitare non licet claudicare regulam respectu incertorum, & malè ablatorum, pro quorum restitutione dispositio prodigi valebit.*

Regula est manifesta, quod licet de nocte fieri valeat testamentum, & illud signari, *l. ad testium §. signa ff. de testam.* tamen in eo tria luminaria accendi debere elicitur ex *l. 1. §. tria luminaria ff. de ventr. inspiciend. & probarunt Dec. cons. 354. Simon. de Petr. de interpret. ultim. volunt. lib. 2. interpret. 2. dubit. 1. solut. n. 9. Ludovic. dec. Perus. 116. num. 4. Mant. de conjecl. ultim. volunt. lib. 2. t. 8. n. 3. Ripa in suo tr. de nocturno tempore cap. 141. idem probant cap. 142. respectu codicillorum, in quibus eadem servanda est solemnitas luminarium, si de nocte fieri contigerit, alias sapient nullitatem ante eum *Corn. cons. 18. vol. 2. Dec. cit. cons. 354. Menoch. cons. 288. n. 29.**

Codicillus enim pars testamenti est Aret. in l. moribus §. 1. col. 1. ff. de vulgar. & pupil. substit. Nat. cons. 83. vol. 3. Surd. cons. 150. numer. 13. Costa de retroact. cap. 8. cas. 20. num. 7. cum dicatur pariter testatio mentis ut in princ. instit. de testam. & ideò largè codicillus testamentum nuncupatur Glos. in l. 2. in verbo personales C. de jur. codicill. Inde relicta in codicillo in testamento relicta censentur l. 2. §. codicillum ff. de jur. codicill. Capr. cons. 3. num. 26.

Unde tria luminaria requisita in testamentis de nocte, erunt necessaria in codicillis de nocte pariter conditis.

Quicquid autem sit, quoties testamentum, vel codicillus de nocte respiciat utilitatem non privilegiatorum, poterit tamen suapte affirmari non reddi nullum testamentum, & codicillum absque luminibus de nocte confecta, quoties illa essent facta ad exonerationem conscientiae pro restitutione incertorum, & malè ablatorum, cum ex defectu hujus solemnitatis, non debeat retardari, & suspendi voluntas testatoris, qui ad sui exonerationem disposuit & apices juris favore conscientiae cessare debent, ut in cons. divers. German. 113. num. 7. fol. 271.

PRIVILEGIUM LXII.

ARGUMENTUM.

Testamentum sive codicillus, quamvis sint facta absque tribus luminibus de nocte valent favore incertorum, & malè ablatorum.

SUMMARIUM.

1 *Testamentum de nocte factum requirit tria lumina, quod procedit in codicillis num. 2. & 6.*

3 *Codicillus est pars Testamenti.*

4 *Codicillus largè nuncupatur Testamentum.*

5 *Relicta in Codicillis censentur relicta in Testamento.*

PRIVILEGIUM LXIII.

ARGUMENTUM.

Solemnitates juris civilis non requiruntur in testamento facto ad exonerationem conscientiae pro restitutione incertorum, & male ablatorum.

SUMMARIUM.

1 *Solemnitates de jure civili in testamento necessariae non requiruntur in testamento pro exoneratione conscientiae, & restitutione malè ablatorum, & num. 2.*

3 *Solemnitates non requiruntur in testamento inter liberos.*

1 **R**egulam firmo, solemnitates aliàs necessarias de jure civili in testamentis de quibus præ cæteris apud *Clar. in §. testamentum*, non esse necessarias in testamento facto ad exonerationem conscientiae pro restitutione incertorum, & male ablatorum, ut dixit *Rota in Romana testamenti coram R. P. D. Blanchetto ex cap. cum esses, & cap. relatum de test. ubi DD.*

2 Recipit incrementum hæc opinio quia testans pro anima sua solemnitates juris civilis servare non tenetur sic ad amissim, prout requiruntur in aliis testamentis, *Molf. post alios in summa Theolog. moral. tract. 13. de ultim. vol. cap. 2. num. 86. tom. 2. folio mihi 236. col. 2.*

Inde cum casus ex facto accidisset, & ipse essem consultus hanc agnovi veram opinionem, juxta quam vidi judicatum in Tribunali Reverendæ Fabricæ S. Petri hujus Civitatis Neapolis tam in prima quàm in secunda instantia.

3 Confert, quia regulariter in testamento inter liberos omittuntur solemnitates, ut apud *Gabriel. concl. 4. de testam. Menoch. de præsumpt. lib. 4. præsumpt. 7. ubi ad saturitatem omnia habes cumulata.*

ALLEGATIONES IN JURE

U. J. D. Francisci Severini.

S U M M A R I U M.

Facti exemplum num. 1.

An pactum de retrovendendo afficiat tertium possessorem num. 2.

An pactum de retrovendendo infra certum tempus sit validum n. 3.

Tempore adjecto in pacto de retrovendendo elapso venditor non potest amplius agere num. 4.

An dictiones, semper (perpetuò & quandocumque) protrahant tempus adjectum in pacto de retrovendendo ultra num. 5.

Dictiones (semper, perpetuò, & quandocumque) intelliguntur, secundum actum, & actionem cui apponuntur num. 6.

Pactum de retrovendendo, terminatur spatio triginta annorum non obstante dictione, semper, quandocumque, & perpetuò num. 7. & 24. ampliatur num. 8. & 9. limitatur num. 10.

Absurdum evitandum num. 11.

Actus agentium non debent operari præter eorum intentionem num. 12.

Inducta ad unum finem non debent contrarium operari num. 13.

Imperitia notariorum non debet partibus obesse num. 14.

In jure nihil frustra num. 15.

Contradictio, & repugnantia evitanda nu. 16.

Contrahentes non præsumuntur voluisse se in continenti corrigere n. 17.

Mutatio voluntatis non præsumitur num. 18.

Quæ à contrahentibus exprimentur gratia tollendæ dubitationis, & majoris claritatis, licet superflua toleranda, & non vitiant num. 19.

Abundans cautela non nocet n. 20.

Satis operari dicitur, quod tollit dubium numer. 21.

Pactum de retrovendendo temporale, efficitur perpetuum stante lesione num. 22.

Sed an perpetuetur, ut nulla detur præscriptio, vel etiam præscribatur spatio triginta ann. 23. & 25.

An debent concurrere tria, ut contractus dicatur simulatus, & feneratorius, nempe pactum de retrovendendo, modicitias pretii, & ut emens sit solitus feneratori, vel sufficiant duo, nempe pactum, & modicitias pretii num. 26. & 28.

Pactum de retrovendendo temporale equipollet, illi tertio requisito, ut emptor sit solitus feneratori n. 27.

In contractu simulato, & feneratorio cessat præscriptio num. 28.

In præscriptione mala fides auctoris nocet etiam illius hæredibus, licet vellent à se ipsis præscriptionem inchoare num. 29.

Quis dicatur malè fidei possessor num. 30.

Stante mala fide cessat præscriptio, in quo casu nec per statutum induci posset, numer. 31.

Mala fides non purgatur cursu temporis num. 32.

In materia præscriptionis standum est juri canonico num. 33.

Emptores malæ fidei dicuntur usurpatores, qui nullo tempore præscribunt, num. 34.

Contractus simulati, & feneratorii non præscribuntur nec ex illis transfertur possessio nec dominium num. 35.

Non valenti agere non currit præscriptio, num. 36.

An ex capite ignorantie detur restitutio in integrum adversus præscriptionem pacti de retrovendendo, num. 37.

Restitutio, quæ datur in capite ignorantie à quo tempore detur, & infra quod tempus debeat peti num. 38.

In dubio præsumitur ignorantia n. 39.

Quanta debeat esse lesio, ut pactum de retrovendendo temporale perpetuetur numer. 41.

Beneficium l. 2. C. de rescindenda vendit. an cesset in venditione cum pacto de retrovendendo num. 42.

Quomodo deponere debeant testes circa lesionem num. 43.

Lesio debet probari ab allegante illam num. 45.

Res in dubio præsumitur vendita justo pretio num. 46. & 79.

Negativa probatur per lecturam actorum num. 47.

Valor modernus non probat valorem antiquum numer. 48.

Valor rei an probetur quod res similis fuit tanta vendita in eodem loco numer. 49.

Probatio debet esse per necesse, & non per possibile num. 50.

Probatio æquivoca non probat n. 51.

Pretium singulare, & affectionis non attenditur num. 52.

Res ratione vicinitatis potest carius emi. num. 53.

Verus valor est, quantum communiter res vendi potest num. 54.

Valor

Valor debet probari deductis oneribus num. 55.
Testes debent deponere de communi valore, & non de proprio iudicio num. 56.
Testes deponentes de valore rei debent esse practici, & informati de qualitatibus rei num. 57.
Ut habeat locum dispositum, debet verificari præsuppositum num. 58.
Ubi non est suppositum non operatur dispositum num. 59.
Cessante causa cessat effectus num. 60.
An debeat haberi ratio de pretio aucto diligentia emptoris num. 61.
Clausula generalis non refertur ad specificata n. 62.
Generi per speciem an derogetur n. 63.
Quod patet ad sensum non eget probatione num. 64.
Quomodo intelligatur illud juris axioma, quòd potius credatur duobus testibus affirmantibus, quàm mille negantibus num. 65. & seqq.
Testibus numero majori magis credendum num. 66.
Testes deponentes de negativa quando probent num. 67. & 69.
Si duo testes affirmarent rem valere decem, & tres negarent, quibus potius standum num. 68.
Si aliqui testes dicant rem valere centum, & alii quinquaginta, an omnes dicantur deponere super affirmativa n. 71.
Affirmativa, & negativa non differunt quando per eadem media probantur n. 72.
Testes deponentes super negativa probant, quando reddunt causam sui dicti n. 73.
Testes de læsione debent deponere de oneribus, & qualitatibus rei n. 74. 86.
Testes debent habere certam scientiam de statu, & qualitatibus rei, ut de illius valore deponere possunt n. 75.
In dubio res præsumitur vendita justo pretio num. 76.
Deponentes de valore rei debent reddere rationem per statum, qualitates, & onera rei etiam non interrogati n. 77.
Testes debent esse bene informati de statu, oneribus, & qualitatibus rei n. 78. & 81.
Ex redditu, & qualitatibus rei fit æstimatio num. 80.
Testes deponentes de valore, non debent deponere inconsiderate, & sine discussione num. 82.
Testes deponentes de valore rei debent animadvertere ad malos vicinos, quorum causa res minoris æstimetur, num. 83.
Venditor tenetur dicere emptori malos vicinos, aliàs tenetur ad interesse num. 84.
Res tantum valet, quantum bonus vir diligens paterfamilias esset daturus, & non juncta illius, vel alterius affectione n. 85.
Testes deponentes de læsione debent percutere tempus contractus num. 87. & num. 93. & 98.
Testes deponentes de læsione, debent deponere de communi valore n. 88.
Testes deponentes de læsione debent reddere causam sui dicti n. 89.
Testes deponentes de læsione debent deducere onera num. 90.
Et debent esse informati de rei qualitatibus num. 91.

Et debent scire confines rei num. 92.
Et res tantum valere potest quantum per spatium viginti annorum ex illa percipi potest num. 93.
Testes debent deponere de qualitatibus quæ possunt diminuire, & augere pretium num. 94.
Valor non probatur per testes, qui nesciant onera, rei qualitates num. 95.
Et de his non informati non probant num. 96.
Testes deponentes de valore, non debent deponere de iudicio, vel per verba poterit valere, vel tanti ipsi emissent num. 97.
Nec per Dictionem, circa, num. 99.
Testes deponentes simpliciter de valore rei, si non facerent mentionem de pacto de retrovendendo non probarent num. 100.
Pactum de retrovendendo est pars pretii num. 101.
Pretia rerum non debent constitui ex particulari effectione, sed communi æstimatione num. 102.
Cum deductione onerum num. 103.
Ob onera res minoris æstimantur num. 104.
Pretium solutum tempore contractus præsumitur justum. num. 105.
Venditio reiterata, & geminata, eodem pretio semper facta, facit cessare præsumptionem læsionis num. 106.
Dictum de Saturno relatum ab Ulpiano num. 108.

Multa in Materia pacti de retrovendendo discutuntur.

ANnis elapsis, & propriè in anno 1605. Cæsar de Pinto vendidit Jo. Antonio Rozzera meo sororio quoddam petium territorii in loco ubi dicitur alla Noje, pro ducatis octuaginta cum pacto de retrovendendo quancumque, & in perpetuum infra triennium, ut in instrumento dictæ venditionis; ¹ Postea fuit idem pretium territorii pro eodem pretio per eundem emptorem venditum Cæsari de Cunto cum eodem pacto ad præsens, & sic post annos viginti quinque dictus Cæsar de Pinto primus venditor dixerit se contra dictum secundum emptorem, prætendens territorium prædictum vendicare vigore dicti pacti, fuit dubitatum quid juris. Et omissa disputatione, si hoc pactum afficiat tertium possessorem, de quo non est dubitandum, tunc, quia fuit territorium venditum, cum eodem pacto tum etiam stantibus clausulis constituti & præcarii, cum obligatione bonorum quæ in similibus contractibus passim apponi solent, quarum vigore non possit adversus tertium possessorem juxta tradita per nos in nostra allegatione inserta in collectan. Episcopi Ricci par. 7. post collect. 3073. pro resolutione præsentis dubii de pluribus dubitari potest, quibus resolutis, & resolutum dubium remanebit.

Primò an hoc pactum, infra certum tempus sit validum, ità ut triennio elapso sit præclusa via agendi amplius.

Secundò an per illas Dictiones (quancumque, semper, & in perpetuum) illud triennium extendatur ultra; ità ut perpetuò agi possit.

Tertiò uti stante læsione, illud pactum temporale efficiatur perpetuum.

Quartò,

Quartò, quanta debeat esse læsio.

Quintò, & demum quomodo debeant deponere testes deponentes de læsione.

4 Circa primum dico, quòd pactum de retrovendendo infra certum tempus, validissimum est; adeo quòd tempore adjecto elapso excluditur venditor facultate agendi, ad quòd probandum ultra à nobis alias allegata in allegatione post collect. Episcopi Riccii
 4 3037. part. 7. in causa illorum delli Carielli, & delli Moglica, novissimè addo Eminentissim. Card. Ludovis. postea Greg. XV. in decis. 559. Eminentissim. Card. Tusch. tom. 6. pract. conclus. litt. P. conclus. 30. num. 1. Rot. Roman. in decis. 272. num. 1. par. 1. in novissimis Viscont. conclus. jur. verbo Pactum de retrovendendo Thomat. in dec. Rotæ Macerat. 112. num. 14. & 116. & seqq. decis. 65. num. 6. & 7. & 89. num. 30. & decis. 78. & decis. 103. num. 2. & 30. & decis. 80. num. 1. & seqq. Quos reportat Doctissimus D. Novarius in rubrica pragmaticarum de retrovendendo in novissima editione Neapolitana.

5 Circa secundum dico, quòd dictiones illæ, semper, quandocumque, & in perpetuum, non extendunt illud tempus triennii, ultra, ut Doctor Jo. Petrus Martellinus meus concivis, & patronus partis adversæ fatetur, & ratio est, quia hæc dictiones capiuntur, & intelliguntur secundum subjectam materiam, & actum cui tribuuntur, & assumunt naturam actionis super qua imponuntur, sed sic est modò quòd actio istius pacti, est triennio à partibus præscripta, & terminata, ergo illo elapso, extincta est actio, illæ distinctiones amittunt eorum vim, & efficaciam, ità Cened. in sing. 85. Barbof. de dictionib. dist. 216. n. 6. Grat. in eodem tr. dist. 201. in fine. Hinc dicunt Doctores, quòd pactum de retrovendendo, quandocumque, & in perpetuum, terminatur spatio triginta annorum dictis dictionibus non obstantibus, Surd. dec. 2. Peregr. dec. 10. n. 1. & Boer. dec. 182. & dec. 183. & dec. 351. n. 5. & 6. Eminentiss. Card. Seraph. 1360. n. 11. Viscont. concl. Jur. verbo Pactum de retrovendendo, &c. Ubi secundum magis communem opinionem hoc pactum quibuscumque verbis conceptum triginta annorum spatio terminatur, quidquid dicant Scayn. in dec. 89. n. 14. & seqq. & allegati per Regent. Rovit. in conf. 14. n. 2. vol. 2. Nam contrarium fuisse
 6 decisum per Sacrum conf. refert Præs. de Franch. in decis. 48. idem sequitur Laderch. consil. 1549. n. 5. Mart. consil. 81. n. 1. qui hanc opinionem esse communem, & magis veram fatetur n. 3. & 4. Fach. contr. Jur. lib. 2. c. 13. Alex. Trent. var. resolut. lib. tertio tit. de emption. & vendit. resol. 10. num. 25. versic. tertia, & ultima opinio, & vers. tertius, & ultimus casus ubi n. 26. ampliat etiam si dictum sit, ut quandocumque venditor possit
 7 redimere, non obstante quacumque præscriptione. Et ampliat etiam stante juramento, Præs. de Franch. in dic. dec. 48. n. 1. vers. Et in eadem caus. &c. Viscont. Concl. Jur. d. verb. pactum de retrovendendo, &c. Licet contrarium sentiat Scayn. in dic. decis. 112. n. 75. Mart. in alleg. consil. 81. num. tertio, & quarto, & Trentacing. in loco supra relato sub num. 28. vers. Et hæc secunda opinio Ca-

ber. decis. 69. num. 12. Regent. Rovit. in dicto conf. 14. num. 11. Qui dicunt pactum istud, stante juramento, quadraginta annorum curricula terminari, & idem subnectunt, si adesset hypotheca, Marta ibi numer. tertio, & quarto, Trentacing. n. 33. Regent. Rovit. n. 9. Et si contrarium affirmarem, quòd tueri conatur Doctor Martellinus, nempe, quòd illæ dictiones perpetuarent pactum illud triennale, plura sequerentur absurda evitanda, l. nam hoc absurdum ff. de bonis libert. Primum, quòd illud triennium inter partes conventum extenderetur ultra, præter intentionem contrahentium contra tex. in l. non omnis ff. si certum petat. Secundum, illæ dictiones fuerunt appositæ, ut semper in perpetuum & quandocumque, infra triennium emptor esset obligatus retrovendere, ità debet interpretatio fieri ad evitandam contrahentium correctionem in continenti contra tex. in l. nam ad ea, ff. de condition. & demonstrat. itaque si ultra triennium fieret interpretatio vigore illarum dictionum, inducta ad unum finem, contrarium operarentur contra textum in l. quod favore Codic. de legibus. Imò potius asserendum est, illas dictiones fuisse imperitiã, & errore notarii superflue adjectas, quòd non debet parti obesse, Guidobon. advocat. 122. num. 15. Regent. Rovitus decision. 84. num. sequentib. Tertium frustra esset adjectum illud triennium si conventio ultra extenderetur, & in jure nihil frustra l. si quando ff. de legat. 1. Quartum, si illæ dictiones protraherent illud triennium ultra, maxima oriretur implicatio, contradictio, & repugnantia, contra tex. leg. ubi repugnantia, ff. de regul. Jur. Quintum, & ultimum, si secus diceremus contrahentes viderentur in continenti se corrigere contra text. in leg. nam ad ea ff. de condition. & demonstration. sequitur Scayn. ferè in propriis terminis in decis. 112. numer. 98. in fine, & num. 99. Et mutatio voluntatis non præsumitur l. cum ff. de probat. Quibus adde, quòd illæ dictiones fuerunt adjectæ gratia tollendæ dubitationis, & majoris charitatis, quamvis si non essent expressæ, idem esset, fuerunt enim positæ ad removendum dubium si in contenti vel post paucos dies, vel si in medio, vel in fine triennii, vel si fructibus pendentibus venditor reemere vellet, semper sibi liceret, ideo licet superflua toleranda, nec nocent nec vitiant triennem conventionem, & leg. non solent. ff. de reg. jur. & facit illud. Abundans Cautela non nocet. leg. testamentum C. de testam. Nec obstat si apponatur quòd dictiones illæ debent aliquid operari, leg. si quando ff. de leg. 1. cum nihil frustra, quia satis operantur in eo, quia tollunt dubium, ità perbelle declarat Gonz. de mens. & alter gloss. 6. numer. 26. & sequentib. Ludovis. decis. 267. numer. 36.

8 Circa Tertium dico, quòd hoc pactum temporale, stante læsione perpetuatur ultra allegata per nos in allegat. post Collectan. Episcopi Riccii 3073. part. 7. Novissimè addo Monach. dec. Lucan. 55. num. 30. Surd. decis. 34. Ursill. ad Affl. decis. 73. num. 2. & sequentibus, Grivell. in decision. 74. Giurba decision. 58. num. secundo, Viscont. dict. verbo, pactum de retrovendendo, Thomat. in dec. Rotæ Maceraten. 112. num. 16. Scayn. decis. 78. num. 19. Calà de modo art. gloss. Magnæ

Magna num. 558. Jacob. Machel. patr. 33. n. 2. Eminentiss. Card. Tusc. præf. conclus. tom. 6. litt. P. conclus. 2. tom. 10. & sequentib.

Sed dubitatur, dum Doctores dicunt, quod hoc pactum temporale, stante læsione efficitur perpetuum, an adeò perpetuetur, ut nulla detur præscriptio, vel etiam triginta annorum spatio terminetur; hoc mihi evenit in facto, & adhuc lis pendet. Quidam N. Sciarriello Casalis S. Juliani Civitatis Theani vendidit quondam N. de Masellis Civitatis Suesæ quoddam petium territorii anno 1585. pro pretio ducatorum vigintiquinque, cum pacto de retrovendendo infra quadriennium. Ad præsens in anno 1633. & sic post annos quinquaginta, sex, & plus hæredes dicti quondam N. Sciarriello petierunt ab hæredibus dicti quondam N. de Masellis dictum petium territorii, stante enormissimâ læsione; Dubitatur quid Juris. Et pro hæredibus conventis faciunt tradita à nobis supra in secundo dubio, ubi diximus dictionem, perpetuò, semper, & quodcumque, præscriptionem triginta annorum non excludere, quod multorum testimonio comprobavimus, quibus addo *Thesaur. lib. 2. q. forens. quest. 72. Cavalc. dec. 16. par. 2.* Et in propriis terminis; *Anna filius consil. 68. volum. 1.*

²⁴ Ego verò, qui partes de li Sciarrielli defendi contrarium veriùs existimo, & pro fundamento hujus meæ sententiæ, considero quòd in hac facti specie non solum adest enormis læsio, sed enormissima satis ultra dimidiam, nam territorium fuit venditum ducatis vigintiquinque, & fuit per actores articulatum, & probatum tunc temporis, valere centum; & plus, unde stante hac enormissimâ læsione, adeò hoc pactum perpetuatur quod triginta annorum spatio non præscribitur, sed quodcumque nulla data temporis præscriptione agi potest, hanc nostram sententiam defendit *Cagnol. in l. 2. num. 65. de pact. inter emptor.*

²⁵ & vendit. dum dicit ibi quod opinio Jacobini ejusdem sententiæ procedit, quando contractus illicitus, & fœneratitius censetur, & ibi excessus in pretio esset valde moderatus ultra dimidiam, secus quando esset sola modicitas cum pacto de retrovendendo, quod refert idem *Anna in dicto cons. 38. num. 3. & 4.* ubi ita etiam declarat opinionem Josephi, Lun. Et nimirum, nam cum ex illis duobus tantum contractus hujusmodi judicetur simulatus,

²⁶ & fœneratitius, nempe ex nimia modicitate pretii, & pacto de retrovendendo, secundum magis communem, & veriore[m] sic testatur *Marta voto 54. num. 2.* ubi plures opiniones refert, & subjungit *num. 3. & 4.* pactum hoc temporale æquipollere tertio requisito, ab aliquibus Doctoribus,

²⁷ ut sit solitus fœnerari, & duo sufficere fatetur *Thor. in Compend. decision. Neapol. verbo contractus, ut dicatur pignoratitium tom. 1.* & stante enormissima læsione duo

²⁸ sufficere perbelle tuetur *Castil. Rerum quotidianarum tom. 2. quest. 25. num. 62. & 76.* hanc opinionem secutam fuisse *Rot. Roman. testatur Cassad. dec. 1. de usuris* mille alios brevitati consulens, prætereo; quos afferre possem, si igitur contractus

²⁹ fœneratitius judicatur, cessare debet in eo

præscriptio, ut fatetur in propriis terminis *Gabriel. conclusion. libro quinto titul. de præsumption. conclusion. 6. numero 12.* etiam si hæredes malæ fidei auctoris vellent inchoare præscriptionem à se ipsis *Gabriel. ibi conclus. 5. Faceb. contr. Jur. lib. 8. capit. 27. Viv. in add. ad decision. 430. num. 7. & seqq. Tassone de Antifato vers. 4. observat. 5. num. 67. Capic. dec. 4. num. 12. & 13. Afflict. dec. 40. num. 5. & sequentibus, Ludovif. decis. 249. num. 6. & ibi add. Stephan. Gratian. tomo 3. discept. forens. capit. 403. num. 15. & 16.* Nec negari potest, quin primus emptor non fuerit in mala fide emens contra legem, ineundo contractum illicitum, usurarium, & simulatum ab omni jure reprobatum, *Pereira decision. 47. num. 1.* Unde stante malâ fide nullo pacto præscriptio potest induci neque per statutum *Pompon. de Leonard. in ejus cons. inter Add. decis. Viv. num. 19 fol. 102. Afflict. decis. 14. num. 6. Stephan. Gratian. tom. 1. discept. forens. cap. 52. num. 1. tomo 3. cap. 403. num. 14. Cardinal. Cavaler. decis. 91. num. 10. Joan. de Amicis cons. 61. num. 14.* Nec mala fides purgatur cursu temporis, *Pheb. decis. 82. num. 23. & sequentib.* ubi maxime de Jure Canonico, *Dominus Novarius in dicta Rubrica de retrovendendo, cui standum est in hac materia, Pheb. ibi num. 26. Pereir. decis. 36. Tass. de antifat. vers. 4. observat. 5. n. 68. & sequentib. & sub num. 90.* ubi ait, quòd hujusmodi dici possunt usurpatores, qui nullo tempore præscribant, & quod hujusmodi contractus usurarii, & feneratitii non præscribantur, testatur *Alex. cons. 46. volum. 3.* nec ex illis transfertur possessio, nec dominium, *l. emptor, ff. de aqua plu. arcen. l. emptione C. plus valere quod agitur, &c.*

Tanto magis supra relata procedunt, quia fuit probatum, quod tam venditores, quam illorum successores ex variis impedimentis accidentibus, non potuerunt agere, & non valenti agere non currit præscriptio, *Pereir. dec. 52. num. 4. Oter. in Miscell. disput. 28. n. 7. in fine, Ascia determ. 19. num. 22. Marta consil. 191. num. 30.*

Nec etiam negari potest quin saltem ex capite ignorantie dictis hæredibus, & successoribus detur restitutio in integrum ad agendum non obstante lapsu temporis, *Rota decis. 42. par. 3. in novissim. Capic. decis. 4. sub num. 24. Afflict. decis. 37. Thesaur. decis. 132. & 133. Rota Lucens. divers. decis. 33. & 81. Ascia determin. 131. num. 23. Alexand. Trent. var. resolut. lib. 2. t. de restit. in integrum resolut. 2. num. 2. Stephan. Gratian. tom. 3. disceptat. forens. cap. 403. num. 25. & sequentib. Regen. Rovit. consil. 14. numer. 5. & sequentib. tomo 2. quæ restitutio datur infra quadriennium à die scientiæ, *Capic. dicta dec. 4. n. 25.* Et in hæredibus præsumitur ignorantia, *l. qui in alterius ff. de regul. Jur.**

Et ex his concludo, malam fovere causam hæredes emptoris, & optimum jus fovere meos clientes hæredes venditoris. Et stante enormissimâ læsione adhæreo opinioni illorum, qui dixerunt, verbum (perpetuo) excludere præscriptionem, *Gaill. obser. 18. l. 2. Laur. in dec. Avenion. 129. Magon. decis. Florent. 105. Mising. obs. 16. cent. 1. ultra alios à nobis, supra relatos.*

41 Circa quartum, quanta debeat esse læsio, in hoc Doctores valde torquentur; Alii enim dixerunt requiri simpliciter pretii modicitatem, alii enormissimam læsionem, & sic varii varia dixerunt, ut per Doctores à nobis aliàs allegatos in allegata allegatione post *Collect. Episcopi Riccii 3073. p. 7.* Tamen communis opinio est, ut requiratur læsio saltem ultra dimidiam, ut per Doctores à nobis allegatos in dicta nostra allegatione, & Episcopus Riccius in *Collect. 3073.* quibus addo *Valasc. in consul. 70. & Mich. Ferr. in 3. p. observat. capitul. 439.* & ideo beneficium *l. 2. C. de rescindend. vendition.* cessare in venditione facta cum hoc pacto fatentur Doctores à nobis allegati in dicta nostra allegatione, ratione, ut ibi. Si quis de his affluenter videre cupit, adeat dictam nostram allegatam allegationem in loco suprà relato.

42 Circa quintum, & ultimum, quomodo testes deponentes de læsione debeant concludere dico, quod debent percutere tempus celebrati contractus. *Stephan. Gratian. tom. 3. discept. Forens. c. 600. n. 6. Ludovis. in dec. 76. n. 6. & dec. 406. num. 15. & dec. 552.* ubi optimè *Card. Seraphin. dec. 665. num. 5. & decis. 1377. Card. Tusc. practic. conclus. tom. 5. lib. L. concl. 295. & tomo 6. conclus. 29. num. 13.* Hinc testes deponentes de pretio & læsione per dictionem (in circa, 44 plus & minus) vel iudicio suo, non probarent læsionem *Ludovis. dec. 290. Rota 1534. sect. 4. post 3. in novissimis.* & debet læsio 45 probari à prætendente, illa, idem *Cardin. Ludovis. in allegat. decis. 406. num. 13.* quia in dubio res præsumitur iusto pretio vendita, 46 *Card. Ludovis. in allegat. 553. num. decis. 1. & 2.*

Miror, quòd Doctor Martellinus audeat asserere, quòd in processu sit probata læsio, 47 nam nullibi de læsione ibi legitur, quæ negativa per lecturam depositionum testium probatur, ut videre est *Card. Cavaler. in dec. 110. num. 4. & in decis. 535. num. 5. Rota in decis. 64. n. 2. part. 1. in novissimis, & in recollet. à Farinac. decis. 411. num. 1. tomo 1. Card. Seraphin. decis. 1307. num. 3.*

Nec refert, quòd aliqui testes partis adversæ deponunt de læsione, habito respectu ad tempus præsens; quia ut diximus, testes debent percutere tempus celebrati contractus, quia valor modernus non probat valorem antiquum, *Card. Cavaler. decis. 160. num. 2.* nec refragatur exhibitio fidei publici instrumenti, in qua asseritur tunc temporis in eodem loco fuisse, venditur unum iuger territorii ducatis triginta, quia valor rei, non probatur quod res fuerit tanti vendita, quia potuit valere pluris, vel minoris, & emptor potuit decipi, *Bart. in l. cum emptor in fin. ff. de damno infecto, Bal. in l. 2. col. 2. C. de rescind. vend.* Et valor non probatur ex valore alterius rei ejusdem qualitatis; tanti enim fuit illa res vendita, ergo & hæc, quæ est ejusdem qualitatis, tanti valet, nulla est probatio, *Laderch. cons. 129. n. 1.* Unde cum hæc probatio sit per possibile, & non per necesse, nullius est momenti, *l. non hoc C. unde cognati, l. neque natales C. de prob. Rota dec. 506. n. 1. p. 1. in noviss.* Et uti æquivoca non probat, *Rota in recollet. à Farinac. dec. 176. 51 n. 8. tom. 1. p. 1.* Potest enim illud pretium

esse singulare, & affectionis, ideo non attendendum, *l. pretia rerum ff. ad l. Falcid. & illud iuger erat contiguum aliis bonis emptoris, 52 ideo illud fortè fuit emptum cariori pretio, l. si cui fundus ff. de leg. 2. ibi saepe enim confines 53 fundos etiam supra justam æstimationem interest nostri acquirere, veriùs ità valor est quantum 54 communiter res vendi potest, ut in allegata l. pretium rerum, Card. Seraphin. in decis. 665. num. 1. & debet probari deductis oneribus, 55 Card. Cavaler. decis. 462. n. 1. & decis. 383. n. 2. Idem Cardinal. Seraphin. decis. 1317. n. 1. & decis. 1030. n. 1. & testes debent deponere 56 de communi valore, & non de proprio iudicio, Cardin. Seraphin. decis. 386. num. 1. Et debent esse informati, & practici de quali- 57 tatibus rei, Cardinal. Cavaler. decis. 383. num. 3.*

Non omitto, quòd frustra hic per Doctorem Martellinum in controversiam ducitur, si læsio debeat esse ultra, vel infra dimidiam, si in 3. vel 4. part. vel arbitraria, cum testes de læsione verbum nullum, nec in uno obulo, quæ est potissima pars effectus, si contractus debeat & possit dici simulatus, & sceneratitius, ad hoc enim, ut habeat locum, dispositum debet verificari præsuppositum, juxta glos. singul. in *l. mancipia, verbo advocandum C. de servis fugit.* Et ubi non est suppositum, non operatur dispositum, *arg. notatorium in l. & quia ff. de Jur. 59 omn. Jud. R. Valenz. cons. 18. n. 126. & seq.* Unde cessante causâ, id est læsione, quæ operatur perpetuitatem hujusmodi pactum, 60 cessat effectus, idest, ipsa perpetuitas, simulatio, *l. adigere §. quamvis ff. de jurepatronat.*

Circa illud, quòd dictus advocatus partis adversæ asserit, quòd non debet haberi ratio de valore aucto ob diligentiam emptoris, falsum, nam sicuti diligenti cultura pretia prædiorum augentur, ità si negligentius habita ea minui necesse est, ità dicit *tex. in l. non intelligitur §. si quis palam in fine ff. de Jure fisci.*

Allegat etiam Martellinus duas regulas, 62 prima quòd clausula generalis non refertur ad specificata *l. doli claus. ff. de verb. obl.* quasi velit dicere, quòd illæ clausulæ generales, Semper, In perpetuum, & Quandocumque, non referuntur ad illam conventionem triennalem. Secunda, quòd generi per speciem non 63 derogatur, *Barb. de pr. & locis com. lit. G. n. 9.* quasi velit dicere, per conventionem specialem triennalem non derogatur generi; idest, illis clausulis generalibus, Semper, Perpetuò, & Quandocumque, quæ theses per quantum non convenient nec adaptari possint nostræ quæstioni, unusquisque minimus Juris peritus 64 arbitrari poterit, quòd cum pateat ad sensum non eget probatione, *l. scire oportet §. sufficit ff. de administr. tut.*

Circa ultimum assumptum Martellini, quòd 65 potius credatur duobus testibus affirmantibus Læsionem, quàm mille negantibus, illam adesse, quantum decipiatur, nemo est, qui id nesciat, nam aut vult tueri, quòd potius credendum sit duobus testibus 66 affirmantibus læsionem, quàm mille illam negantibus, & deponentibus rem fuisse iusto pretio venditam; & hoc est absurdum & contra omnem juris dispositionem, quòd magis credatur numero paucioribus, quàm pluribus, *contra text. in cap. licet causam, versic.*

versic. ex præmissis, de prob. glos. in cap. si testes in glo. magna 4. q. 3. latè Gabr. de testib. concl. 4. n. 50. Eminentiss. Card. Ludovis. decis. 100. num. 3. Aut vult uti illa maxima, quòd potius credatur duobus affirmantibus, quàm mille negantibus, de qua per glos. in l. diem proferre, §. si plures, ff. de recept. arbitr. Et similiter errat, nam hæc maxima nullo pacto adaptari potest casui nostro, siquidem illa procedit, quando negativa non cadit in sensum corporeum, & non ità se offert sensui, sicut affirmativa. Testes enim de hac negativa deponentes nil probant, quia nil deponunt, veluti si mille testes dicerent, nescire, non vidisse, non intellexisse, quia remouent sensum ab actu, idest, visu, auditu à rebus, de quibus interrogantur, non probant, secus si testes negantes deponerent de tali negativa, quæ caderet in sensum corporeum veluti, si est finita, & coarctata loco, & tempore, rebus & personis, nam tunc probarent, veluti si testes dicerent, non vidisse aliquem tali die, & horà in tali loco, & tempore, & alimenta non fuisse alicui præstata, quia fuerunt præsentis, & non poterat ille ibi tunc adesse, nec alimenta præstare, quin ipsi vidissent, & de cæteris hujusmodi negativè deponerent, bene probarent, ità hanc maximam declarat Perez. de Lara de annivers. & Capellan. lib. 2. cap. 4. num. 79. & seqq. Viv. dec. 166. ubi num. 6. ait, & facit ad casum nostrum quòd si duo testes affirmarent rem valere decem, & tres negarent, stare-
68 tur majori numero, & sic tribus negantibus. Ecce casum nostrum ad vivum; declarant, & aliis modis hanc maximam Viv. in d. decis. 166. & in dec. 366. Gutt. alleg. 6. ubi ait, quòd quando negativa est coarctata, & res-
69 tricta loco, & tempore, & aliis causis, & rationibus, major numerus præferretur; idem procedere affirmat, si testes simul deponerent de negativa, & affirmativa, veluti si dicant oves non esse vivas, quia viderunt illas mortuas, & mori. Hanc etiam regulam declarat Farinac. multis modis, de testibus q. 65. n.
70 200. & seqq. Imò dico, quòd si testes dicant rem valere centum, & alii quinquaginta, omnes deponunt super affirmativa, quod
71 patet ad sensum, ideo statur dicto majori numero, ut per Viv. in alleg. decis. 166. n.
72 6. Et affirmativa, & negativa non differunt, quando per eadem media probantur, Boer.
73 decis. 23. num. 94. Et testes deponentes super negativa probant, quando reddunt causam sui dicti, quia tunc privatio, & negatio cadit sub sensu, Farinac. decis. 85. sub num. 10. par. 2. tom. 1. & decis. 536. num. 2. part. 2. tomo 2. & decis. 748. num. 1. d. par. 2. tomo 2. Aymon. consil. 2. n. 3. vers. quinimo etiam si civiliter,
74 &c. Et ex his infertur ad casum nostrum, quòd cum testes, qui deponunt de læsione, & illi qui negant illam deponent per eadem media, omnes sui dicti causam, & rationem reddentes, æquè probant, & debet stari numero majori, & verisimilia deponentibus.

Præterea testes Cæsaris de Pinto actoris deponentes de læsione, non deponunt de oneribus rei, nec de illius qualitibus, ideo non probant læsionem, Marta conf. 166. n. 2.
75 & 3. debent enim testes habere certam scientiam de statu, & qualitibus rei, ut de Jo. Mar. Novarii Tract. de Priv. Tom. II,

illius valore deponere possint, Thomat. in decis. Rota Macerat. 50. n. 82. ubi n. 86. subnectit juris præsumptione rem in dubio judicari venditam justo pretio, & n. 483. & 506. ait
77 testes deponentes de valore, teneri reddere rationem per statum, qualitates, & onera rei, etiam non interrogati de quibus debent esse be-
78 ne informati n. 485. & in dubio præsumitur justum, & non læsio, idem ibidem num. 490. & seq. & nimirum, ex qualitibus rei, & red-
79 ditu fit æstimatio, idem Thomat. ibidem num. 404. Cum onera debeant deduci, ut ibi, & 80 ideo debent habere notas rei qualitates, idem ibi n. 503. & seq. Et si celeriter & ex abrupto
81 deponerent de valore rei, sine consideratione, & 82 & discussione, & inconsideratè non probarent, Thomat. in d. decis. 50. n. 507. & 509. Et non solum testes debent animadvertere ad onera rei,
83 sed etiam ad malos vicinos, qui diminuunt pretium, I allong. in racemat. in 2. & 48. nu.
44. & nimirum, quia venditor tenetur declarare, & notos facere vicinos emptori rei, venditæ, & illos non celare, aliàs esset obligatus ad interesse si malos vicinos cælasset l. 84
quod Jape §. fin. ff. de contrahen. empt. Et res tantum valet, quantum bonus vir diligensque pater familias esset daturus, & non juxta il-
85 lius vel alterius affectionem, Cutell. in decis. 1. num. 55.

Et quòd testes debeant deponere de one-
86 ribus, sequitur Farinac. decis. 196. n. 5. par. 2. to. 1. & dec. 444. n. 4. & 5. d. part. 2. tom. 1. & dec. 457. num. 4. Et deponentes de læ-
sione debent percutere tempus contractus, & 87 deponere de comestinatione, & valore, Rota 88 decis. 311. num. 5. par. 2. in Noviss. Et debent reddere rationem sui dicti, quæ sufficit si di-
89 cant quia vicini, & practici, Rota ibid. n. 8. Et debent deducere onera, Rota in practi-
90 cabilibus post par. 2. num. 129. in novissimis. Et debent esse informati de qualitate rei, Rota
91 dec. 553. n. 2. par. 4. In noviss. Et debent scire 92 confines rei aliàs de illius valore non possunt deponere, Rota in allegata decis. 553. Et res tanti valere potest, quantum ex illa per spatium viginti annorum percipi potest, Rota de-
93 cis. 871. n. 1. par. 4. in noviss. quod sequitur Perillustriss. Dominus meus D. Joann. Antonius Novarius meritissimus Canonicus, & unus ex Auditoribus Archiepiscopatus Neapolitani, in scholiis ad ll. C. in l. instar. n. 2. de jure
fisci. lib. 10. Debent testes deponere de qualitibus, quæ possint & diminuere, & augere pretium, Farinac. in decis. 20. n. 1. part. 2. 94
tom. 1. ubi num. 2. subnectit, quòd valor non probatur per testes, qui nesciant onera, & rei qualitates, quibus res est obnoxia, ideo
95 de his non informati, non probant, ut ibi n. 96 3. & 4. Nec debent deponere de judicio, vel 97 per verba poterat valere, vel tanti, ipsi emis-
98 sent, & debent percutere tempus celebrati 99 contractus nec per dictionem (Circa) Mar. Ant. var. resol. lib. 2. resol. 34. num. 6. & seqq. ubi num. 12. fortius subjungit, quòd si testes
deponerent de valore rei simpliciter, si non
100 facerent mentionem de pacto de retrovendendo, non probarent, quia illud est pars pretii l. fundi partem ff. de contrah. empt. Et nos copiosè diximus in allegata nostra allegatione post
101 Collect. Episcopi Ricc. 3073. par. 7.

Et pretia rerum non debent constitui ex
102 particulari affectione, sed communi æstima-
tione,

103 tione *Marta*, *conf.* 80. *num.* 2. Cum onerum deductione, *Marta consil.* 39. *num.* 29. Quia ob onera, quibus res, & bona sunt affecta, æstimatur dimidia minus, vel pro tertia parte minus, *idem Marta conf.* 258. *num.* 1. & seqq. Et ideo pretium solutum tempore contractus præsumitur justum, quia tunc æstimatio præsumitur facta, habita notitiâ qualitatum rei, *Marta ibi num.* 45. Et tandem est animadvertendum, quòd hoc pretium territorii fuit bis venditum, & semper eodem pretio, quæ geminatio, & venditionis reiteratio eodem pretio facta fecit cessare læsionis præsumptionem, *Thor. in voto* 89. *num.* 76. ubi *num.* 78. id maximè data longi temporis intercapedine.

His omnibus attentis Cæsar de cuncto, cujus partes ipse defendo, sententiam in ejus favorem reportavit in prima instantia, prout etiam speratur in secunda instantia in qua per appellationem adhuc lis pendet indecisa, nisi Doctor Martellinus partis adversæ tutor, aliqua nova produxerit, semper enim veluti alter Saturnius, de quo *Ulpian. in l. 1. ff. de senator.* Nec usquam relata, nec unquam recepta, imò nec à seculo audita in campum afferre solet.

Franciscus Severinus.

S U M M A R I U M.

- An Vicarius Apostolicus possit substituere numer.* 1.
Vicarius Generalis Episcopi an possit substituere numer. 2.
Vicarius Capitularis an possit substituere, numer. 3.
Vicarius an possit substituere ejus consanguineum, numer. 4. & 5.
Episcopus an possit creare Vicarium Generalem ejus consanguineum, numer. 5.
An Religiosus possit creari Vicarius Generalis Episcopi, numer. 6.
Religiosi an possint extra claustra exercere officia Ecclesiastica, n. 7.
Fratres Mendicantes an in privilegiis Monachorum, & non Mendicantium communicent numer. 8.
Mendicantes strictioris Observantiæ, nec in communi, nec in particulari proprium habere possunt, numer. 9.
Verba debent intelligi in proprio, & potentiori significato, numer. 10.
Substitutio an expiret morte substituentis, numer. 11.
An mortuo Vicario Apostolico, possit Capitulum eligere Vicarium Capitularem, numer. 12. & seqq.
Capitulum quando possit eligere Vicarium Capitularem, n. 13. & 14.
An Vicarius Apostolicus, & ab eo substitutus possint litteras dimissorias ad ordines suscipiendos concedere, numer. 15. & seqq.
An Vicarius Generalis Episcopi possit litteras dimissorias ad ordines concedere, n. 16.
An habentes quasi jurisdictionem Episcopalem extra Præsulem, possint has litteras concedere, n. 17.
Taciti, & expressi eadem est virtus, nu. 18.
Quibus sit data facultas concedendi litteras dimissoriales, numer. 19.

An litteræ dimissoriales expirent morte concedentis, numer. 20.

An Episcopus possit illas concedere extra Diocesim, numer. 21.

Qua pœna afficiantur promoti ab alieno Episcopo sine litteris dimissorialibus, numer. 22.

Et qua pœna afficiantur Episcopi promoventes alienigenos sine litteris dimissorialibus Ordinarii, n. 23.

Qua pœna plectantur promoti falsis dimissoriis, numer. 24.

An Clerici alienigeni sint recipiendi in aliena Diœcesi sine litteris dimissorialibus Ordinarii, numer. 25.

An pro litteris dimissorialibus, liceat aliquid accipere, numer. 26.

De litteris dimissorialibus remissivè, & diffuse, n. 27.

An Episcopus possit Ordines conferre exteris morantibus in ejus Diœcesi, numer. 28.

An Episcopus possit denegare litteras dimissoriales Presbyteris simplicibus, volentibus proficisci, n. 29.

Qua pœna puniantur celebrantes in aliena Diœcesi sine litteris dimissorialibus proprii Episcopi n. 30.

An gesta à nulliter substituto, qui rectè, & validè substitutus communiter censebatur, sint valida, & manutenenda, numer. 31. & 32.

Communis error facitius, numer. 32.

Dum Laurentius de Magistris U. J. D. de Somnino Capitaneatus officium exerceret in hac Patria mea Roccæ Monfinæ, semel mecum cum confabularetur, me interrogavit, si Vicarius Apostolicus poterat substituere, postquam quidam ejus patruus fuit per sanctam Sedem Apostolicam, suspenso quodam Episcopo, destinatus Vicarius Apostolicus in illius Diœcesi, & ob impedimentum infirmitatis substituit dictus Vicarius ejus nepotem Religiosum, circa quod de pluribus fuit dubitatum, orto Capitulari tumultu.

Primò, An dictus Vicarius Apostolicus potuerat substituere.

Secundò, An præfatus substitutus sit capax dictæ substitutionis tanquam Religiosus.

Tertiò, An substitutio expiraverit morte substituentis.

Quartò, An Capitulum potuerit Vicarium Capitularem eligere in morte Vicarii Apostolici.

Quintò, An dictus substitutus potuerit litteras dimissoriales concedere ad Ordines suscipiendos.

Sextò, & demum, An gesta per ipsum substitutum sint manutenenda.

Circa primum dico, quòd tum de jure, tum de facto ex Brevi ut mihi fuit relatum, poterat dictus Vicarius in casu necessitatis substituere; de jure quidem, *l. 2. ubi glos. in verbo, eos, & in verbo Rectorem C. de offic. ejus qui vic. alienat. Jud. obt. Alex. in l. 1. numer. 55. & seq. ff. de offic. ejus, & ubi Dec. numer. 70.* Et de tali infirmitate, & impedimento statur assertioni Judicis substituentis, *Alexand. in alleg. numer. ubi addictio in verbo, subrogatis;*

rogatis ; hoc etiam habet ex potestate *Barb. de potest. Episcop. part. 3. allegat. 54. n. 99.*

- De facto non est dubitandum, ex allegato Brevi Sanctissimi, ubi ut fertur, legantur verba expressa hujusmodi facultatis substituendi. De potestate Papæ, concedentis non est dubitandum, *cap. licet de preb. in 6. Clem. 1. in fine, ut lite pendente. Paris. conf. 82. num. 22. lib. 4. Rota in decis. 778. num. 1. in recentioribus.* Est verum quod remota causa infirmitatis, vel aliquo impedimento non existente, & remotâ facultate substituendi, Vicarius Papæ alium Vicarium loco sui deputare non potest, *Card. in Clem. si principalis, num. 4. de rescript. Mar. de ord. Judic. part. 4. distinct. 5. pri. nu. 22. Narb. de appellat. Vicarii ad Episcopum part. 1. num. 219. in fin.* Sicuti nec Vicarius Episcopi, *Paris. de resignat. benefic. lib. 7. c. 24. n. 70. & seq. Guid. bon. advoc. 32. n. 31. & seqq. Episcop. Ricc. variar. resol. p. 2. resol. 113. Mart. conf. 92. num. 8. & seqq.* Sicuti etiam Vicarius capitularis, remotâ facultate Capituli, *Mastrill. dec. 236. n. 5. & seqq. Episcop. Ricc. dec. 169. par. 2.*
- 4 Sed an iste Vicarius potuerit substituere ejus nepotem? videbatur asserendum quod non, sicuti Episcopus non potest Vicarium Generalem ejus consanguineum, ut docet Communis præceptor *D. Jo. Maria Novarius in suo doctissimo tractatu de Gravaminibus Vassallorum tom. 1. gravam. 198.*
- 5 Sed contrarium in Vicario substituente asserendum est, in quo non militat ratio, quæ in Episcopo militat; nam ideo Episcopus non potest creare ejus consanguineum Vicarium Generalem, quia subditi, licet indebitè à Vicario Episcopo conjuncto vexarentur, tamen ne ipsi Episcopo displicerent, de facili omnia gravamina tolerarent, quod non militat in Vicario substituente, in quo cessat timor, displicentia, & tolerantia prædicta, ideo debet cessare in eo, quod in Episcopo reperitur sancitum, *arg. l. adjicere, §. quamvis, ff. de jure patronat. & cap. cum cessante, de appellat.*
- 6 Circa secundum concludendum est substitutum esse capacem dictæ substitutionis de licentia sui superioris, quæ supponitur cum Religiosi possint Vicarii munus exercere cum licentia eorum Superiorum, *gl. in cap. de presentium 12. q. 1. & in cap. Monachi in verb. Abb. ead. quæst. glos. in cap. si quis, & ibi DD. in verbo majorem distinct. 58. Mil. rep. verb. Vicarius Episcopi Abb. in cap. causa de elect. & in capit. final. num. 4. de cleric. agrot. Joann. Andr. in Clement. si principalis, & ibi Card. num. 17. Imol. num. 16. de rescript. Rebuff. in prax. tit. de offic. Vicarii num. 3. Corrade de templo omn. Judic. lib. 2. cap. 6. num. 5. Vic. Episcop. Franc. Mar. in decis. 1286. in princip. part. 1. Vant. de nullit. ex defectu Juris delegati num. 82. Fusc. de visit. cap. 15. num. 100. lib. 2. Guid. Pap. in decis. 663. in princip. Rota decis. 3. de offic. Vic. in antiq. in cap. cum causa num. 8. de elect. Sbroz. de offic. Vic. quæst. 38. & 39. del. Zecc. de Reip. Eccles. sub tit. de Vic. Episc. cap. 39. num. 2. Paris. de resignat. Benefic. lib. 9. quæst. 4. n. 5. Episcop. Ricc. variar. resol. libr. 2. resol. 531. Episcop. Camp. in divers. Jur. Canon. Rubr. 11. cap. 13. num. 118. quidquid dicat Borrell. consil. 25. Jo. Mar. Novar. Tract. de Priv. Tom. II,*

num. 14. qui debet intelligi remota licentia Superioris.

Nec obstat, quod prædicti DD. loquantur de Religiosis Monachis, quia stante Constitutione Urbani 10. 17. de 7
claus. cit. cust. cujus vigore fratres de licentia superioris possunt exercere officia Ecclesiastica, etiam extra claustra, etiam iis applicatur, quia ideo hoc munus Monachis conceditur, quia non habentur funditus promortuis, sed multa officia exercere non prohibetur, *Det. conf. 199. in pr. Abb. & Felyn. in c. P. & A. de re judicata Guid. Papa dec. 563. num. 2. Vant. de nullit. ex defectu Jurisd. deleg. num. 82. Card. in Clem. 1. §. ad prioratum, n. 6. de regul. Rot. in d. dec. 3. de offic. Vic. in antiq. Sbroz. de offic. Vicar. lib. 1. q. 89. n. 6. & seq. & n. 13.* Tunc quia fratres 8
Mendicantes communicant in privilegiis Monachorum, & non Mendicantium, juxta Bullam Clement. VII. quem refert Hieron. à Sorb. in compen. privil. vers. communicant n. 19. & habetur ex motu proprio Alex. VI. pro August. quem refert dictus à Sorb. ibidem n. 21. Navarr. de regul. conf. 74. n. 3. tom. 1. & expressius Sanchez in oper. moral. c. 13. n. 88. Quod extendit ad officium coadjutorie Episcopi lib. 6. c. 29. n. 84. Nec obstat Clementin. 1. de regul. §. ad priorat. quia juxta tradita per Sanchez in loc. relat. intellig. de Mendicantibus, qui ad non mendicantes transferunt, ut habetur expressè ibi in *gl. vel intelligitur de Mendicantibus strictioris obser-* 9
vantia, qui nec in communi, nec in particulari proprium habere possunt, cum verba in jure debeant intelligi in proprio, & potentiori significato, l. 4. §. hæc verba ff. de negot. gest. & in c. nostro de injuriis nimirum si glos. in dic. loco Augustinianos inter non Mendicantes numeraverit, cum tamen hi mendicantes communiter appellentur, nam aliter de conventualibus etiam verificaretur extra- 10
vag. qui cunctos de offic. Cust. cum dicit Fra-

Circa tertium dico, quod substitutio non 11
expirat morte substituentis, & officium continuari potest usque ad novam creationem, & adventum Successoris *cap. si de legat. lo. 7. de offic. & potest Judicis delegati in 6. & cap. licet lo. 3. ubi glos. in verbo utinam extra de offic. & potest Jud. delegat. l. curatorem ff. de tutor. & curator. datis ab his Boer. decis. 144. num. 14. & 15. ne Civitas Rectore careat, l. meminisse ff. de offic. procurat. Cesar. Marant. in Prax. dist. 5. princip. num. 18. & 20. quod procedit usque per novum officialem præsententur litteræ commissionales novi regiminis, Paris. de Put. & sindic. verb. sequitur modo, Bertaz consil. criminal. 71. n. 58. vol. 1. quod maximè procedit in casu nostro, in quo facultas substituendi fuit data à Summo Pontifice, & sic non dicitur substitutus à Vi-*

cario Apostolico, sed à Papa, cujus autoritate substitutus fuit *cap. non indiscretè §. licet ubi gl. verb. substituendi de procurator. in 6. Sbroz. de offic. Vicar. lib. 2. quæst. 99. n. 3. & in allegat. cap. si delegat. de offic. & potest. Judicis delegati, & ità decisum fuisse in Sac. Conf. testatur Præj. de Franch. in decis. 255. Avend. de exeq. mand. Reg. part. 1. cap. 3. n. 36. Molin. de primogenit. Hispan. lib. 1. cap. 25. Giurba dec. 9. facit test. in l. quæsitum ff. de tutelis, ubi tutor datus in locum absentis, illo mortuo, adhuc durat, & Officialis tutori æquiparatur, l. præfectus ff. de rit. nupt. & novissimè Reg. Const. in tit. de Decurionibus n. 52. Mastrill. de Magistrat. l. 5. cap. 6. num. 169. volum. 2. Reg. Apont. consil. 54. n. 45. vol. 1. Regen. Tap. de Jur. Regn. lib. 2. tit. de offic. Const. n. 12. & 13. satis abundè Episcop. Ricc. collect. 1599. Pheb. decis. 80. n. 20. & seqq. p. 1.*

- 12 Circa quartum, supposita validitate substitutionis certum est Capitulum non posse eligere Vicarium, cum illum eligere possit, Sede vacante, & nullo in jurisdictione existente c. 1. ut Sede vacante, & declaratio validitatis, vel invaliditatis substitutionis non spectat ad Capitulum, sed ad Summum Pontificem, Imò dato, & non concessio, quòd substitutio nulla esset, adhuc nec Capitulum Vicarium eligere posset, nam cum succedat in jurisdictione Episcopi jam suspensi, in casu nostro, & illius jurisdictionis sit devoluta ad Sac. Congr. Card. & ad Summum Pontificem nullo modo potest Capitulum Vicarium eligere, nec ad talem effectum se congregare, *Add. ad Summ. Bullar. Stephan. Quarant. sub tit. de Capit. Sed Vacant.* Addo quod
- 14 Capitulum non potest Vicarium eligere, nisi per Episcopi mortem naturalem vel civilem, quæ eundem in proposito sortitur effectum; *cap. si Episcop. lo 3. de supplenda neglig. Prælat. Sayr. de censur. lib. 1. cap. 3. n. 39.* Unde per ingressum Religionis, renunciationem, depositionem, cessionem, translationem, relegationem, permutationem, vel per aliam similem Episcopi abdicationem, Vicarii jurisdictionem extingui ex pluribus refert *Sbroz. de offic. Vicar. lib. 3. q. 42.* & proinde deposito Episcopo ad Capitulum pertinebat Vicarium eligere, sed quia Papa sibi reservavit factà depositione, Vicarii electionem, & per manus appositionem Sedis Apostolicæ affecta est, nec potest exinde Capitulum de hac re amplius se intromittere.

- 15 Circa quintum, an dictus substitutus potuisset litteras dimissorias ad Ordines suscipiendos concedere est animadvertendum, quòd in decreto suspensionis Episcopi lato per Eminentissimos Dominos Cardinales Judices dictæ suspensionis, fuit dicto Vicario Apostolico concessa facultas privativè quoad Episcopum concedendi litteras dimissorias ad quoscumque ordines suscipiendos, sed per Brevi Sanctiss. Creationis dicti Vicarii fuit hujusmodi facultas illi restituta circa ordines minores tantum, cum ad Ordines Sacros suscipiendos dimissoria fuerint reservata Episcopo, ut in allegato Brevi contineri mihi relatum fuit, qui Episcopus post nonnullos dies ante substitutionem factam per dictum Vicarium in personam dicti sui nepotis per familiares litteras concessit dicto Vicario Apostolico facultatem prædictam

sibi reservatam concedendi dictas litteras dimissorias ad quoscumque ordines suscipiendos.

Verùm dubitatur, quid de jure dicendum sit.

Dico, quod potuit dictus substitutus litteras dimissorias ad quoscumque Ordines concedere, nam Vicarius Generalis Episcopo in remotis agente potest litteras dimissorias concedere, *cap. cum nullus de temporib. ordinat. & in §. Episcopo, ubi gl. in verbo remotis, Ant. Cucc. lib. 2. instit. moral. tit. 8. n. 10. Mandos. ad reg. Cancell. reg. 24. quæst. 6. num. 9. & 10. Rebuff. in prax. de form. Vicar. numer. 47. Sbroz. de offic. Vic. lib. 2. quæst. 45. Episcopus Ricc. var. resol. lib. 3. resol. 232. & ex sententia multorum aliorum quos longa serie commemorat Barboj. de potestate Episcopi part. 2. alleg. 8. numer. 9. & in casu nostro non solum Episcopus erat in remotis, sed etiam à jurisdictione suspensus.*

Quod, & si *Henriquenz in summa lib. 10. cap. 22. §. 3.* affirmet quilibet personas extra Præsulem habentes jurisdictionem quasi Episcopalem contentiosam, vel voluntariam, nequirem dictam licentiam elargiri, tamen *Stephan. Gratian. tom. 1. disceptat. forens. cap. 12.* defendit Ordinarium privativè quoad Episcopum, jusque habentem visitandi, Synodum faciendi, posse tales litteras dimissorias concedere, nec contra ipsum facere *Concil. Trident. sess. 25. cap. 10. Barboj. de potest. Episcop. par. 2. allegat. 7. numer. 9.* Possunt etiam dictas litteras concedere inferiores Prælati, si iis à Sede Apostolica sit concessum ex dicto *cap. cum nullus §. inferiores.*

Concludo igitur substitutum potuisse litteras dimissorias ad Sacros Ordines concedere, quia præsupponitur, substituentem eam facultatem ab Episcopo habuisse per litteras familiares, ut diximus, & licet eam delegare non potuisset, quia ad hoc necessaria erat expressa delegandi facultas ex deductis per *Barboj. in loc. sup. relat. & in alleg. 54. numer. 97.* tamen ex juris permissione tacitè censetur data facultas Episcopo in remotis agente, prout erat iste de quo agitur, per ea, quæ habentur in *alleg. c. cum nullus de tempor. ordinat. in 6.* cujus argumento ità perbelle resolvit Episcopus Ricc. in ejus praxi aurea Episcopali *resol. 18. p. 2.* nihil enim refert quod facultas hujusmodi expresse data sit concedendi dimissorias ad ordines sacros, vel tacitè jure concedatur in casu necessitatis, nempe Episcopo in remotis agente, cum tacitè, & expresse eadem sit virtus *l. cum quid ff. si certum petatur.*

Quibus autem indulgeatur hujusmodi facultas concedendi litteras dimissoriales, perbelle *Episcop. Ricc. in dic. Prax. aur. p. 3. resol. 235.* & an expirent morte concedentis, *Novar. satis optimè lib. 1. qq. for. 9. 121. Gutt. lib. 2. Can. 99. cap. 17. Gonz. de mens. & alter. glos. 12. numer. 36. & 37.* An Episcopus possit illas concedere extra Diocesim, *Ricc. in d. prax. p. 3. resol. 233.* & de pæna infligenda promotis ab alieno Episcopo sine his literis *idem Ricc. ibid. ref. 236.* & qua pæna afficiantur Episcopi, *idem ibidem resol. 234. & 237.* & qua pæna afficiantur promoti *falsis 24 dimisso-*

dimissoriis, *idem dec. 9. part. 1. & decis. 89. p. 1. & decis. 187. part. 3. & D. Novar. super 25 pragm. collect. 189. num. 12.* An Clerici alienigenæ sint recipiendi in aliena Diœcesi sine dimissoriis, *Gen. in Prax. Episcop. cap. 40. nu. 261. & seqq.* An pro dimissoriis liceat aliquid accipere citra vitium simoniæ, *Ricc. par. 3. prax. Eccl. resol. 418.* de istis dimissoriis diffusè *Barbos. in alleg. 7. per totum, Paul. Pia-sec. in prax. Episcop. de confer. Ord. c. 2. Grat. disc. for. cap. 430. tom. 3.* ubi testatur posse
 28 Episcopum exteris sibi notis, qui in ejus Diœcesi morantur, ordines conferre sine istis dimissoriis. An Episcopus possit denegare has litteras dimissoriales Presbyteris simplicibus, volentibus proficisci, negat *D. Novar. in tr. de gravam. Vassall. tom. 1. gravam* Et
 30 qua pœna puniatur celebrans in aliena Diœcesi sine litteris commendatitiis proprii Episcopi, *Ricc. decis. 150. p. 1. Barb. de potest. Episcop. part. 1. alleg. 21.* hætenus de dimissoriis, &c.

Circa 6. dico quod aut supponimus substitutionem fuisse validam, & dubium esset extra omnem difficultatem, aut supponimus inhabilitatem, & incapacitatem substituti, & dico omnia gesta per ipsum vigore sui tituli putativi substitutionis validæ cum communi, valida esse *arg. notat. l. barbarius ff. de offic. prætor. Guid. Pap. decis. 563. nu. 2. & eleganter Sanchez de matr. lib. 3. disp. 22. Rot. Rom. in decis. 608. num. 12. & 13. part. 2.* in recent.
 32 ubi præter communem errorem fuerunt declaratæ validæ collationes factæ ab Ordinario in mensibus Papæ, non obstante *reg. 8. Cancell. de reserv. 8. mens. Paris. de resign. benef. l. 7. q. 27. num. 45. & 46.* ubi ait quod sufficiat quem reputari habilem communi hominum reputatione, licet sit inhabilis, & propterea, concludit valere instrumentum per Notarium inhabilem, si communiter habilis reputabatur; *idem auctor. in eod. tract. de resign. benef. lib. 4. q. 2. num. 21. & seqq. diffusè Gab. commun. concl. de probat. concl. 8. Guid. bon. Advoc. 10. num. 1. & seqq. Asc. de term. 176. Præs. de Franc. decis. 444. & ibi Barb. de potest. Episcop. lib. 2. alleg. 25. nu. 43. & 44. Gars. de benef. p. 5. §. 3. num. 267. Caval. præct. 99. q. 386. Rot. Aven. de Laurent. dec. 139. Tiraquell. de leg. Connub. l. 16. gl. 8. num. 144. & seqq. Ripoll. variar. resol. cap. 1. num. 420. Calà de mod. art. gl. mag. nu. 1440. Oter. lib. 2. diver. quæst. Jur. q. 3. nu. 3. & 18. Rot. in recoll. à Farinac. decis. 71. tit. 1. p. 1. & novissimè *Thor. in vot. 78. nu. 19. & seqq.* De his hætenus.*

Franciscus Severinus.

S U M M A R I U M.

In contractu usurario, & simulato, & pignoratitio non cadit præscriptio, nu. 1.
 Ex enormissima læsione oritur dolus, nu. 2.
 Dolus annullat contractum, nu. 3.
 Læsiõ arguit dolum, num. 4.
 Stante dolo emptoris, cessat præscriptio, numer. 5.
 Dolus uti venenum inficit, & corrumpit, numer. 6.
 Dolus est deterior multiplici culpa, num. 7.
 Jo. Mar. Novar. Tract. de Priv. Tom. II.

Quæ sunt comites, & affines doli, nu. 8.
 Præscriptio, ubi adest dolus, & mala fides, cessat, num. 9.

Existente contractu simulato, & pignoratitio, fructus percepti restitui debent, numero 10. 18.

Quando contractus est fictus, & fictum pactum de retrovendendo, censetur pignoratitius, & non venditionis, num. 11.

Ex contractu simulato, & pignoratitio, non transfertur dominium, nec possessio, nec usucapiendi conditio, nu. 12.

Ut contractus dicatur usurarius, & pignoratitius, quot requirantur, numer. 13. & seqq.

Quando venditur res cum pacto de retrovendendo, cum maxima læsione, videtur potius data in pignus, cum pacto lucrandi fructus, quàm vendita, nu. 14.

Fructus pignoris percipi non possunt, illos non computando in sortem, numer. 15. 17. & 20.

Fructus percepti, existente contractu nullo, restituantur, restituito pretio, & compensato interesse illius, nu. 21.

Quando contractus dicatur simulatus, & pignoratitius, & quot requirantur, an in eo cesset præscriptio, & fructus debeant restitui.

IN aliis nostris allegationibus conclusimus N. de Sciarriello Sancti Juliani Casalis, Civitatis Theani hæredem quondam N. de Sciarriello, qui vendiderat quoddam pretium territorii quondam N. de Masellis Civitatis Suesæ cum pacto de retrovendendo intra quadriennium, potuisse agere adversus hæredes dicti quondam N. de Masellis emptoris non obstante lapsu temporis quinquaginta octo annorum, ex rationibus, de quibus in dictis allegationibus, quibus addo, dicto hæredi venditoris non obstare præscriptionem, non solum ratione, quia contractus censetur simulatus, pignoratitius, & usurarius, in quo, ut in dictis allegationibus affluenter diximus non cadit præscriptio, sed etiam, quia stante enormissimâ læsione satis ultra dimidiam, præsumitur dolus, *Gall. cons. 112. num. 20. Reg. Tapia decis. 23. numer. 114. sup. 5. Cavaler. decis. 2. de omissis num. 5. Thor. novissimè in alleg. post vota num. 44. & in fine dictæ alleg. qui dolus reddit contractum nullum Mar. Antonio var. resolut. lib. 2. resol. 17. num. 6. & 7. læsiõ arguit dolum, Gram. decis. 76. numer. 12. Mar. Antonin. var. resolut. lib. 2. resol. 15. num. 24. vers. insuper &c. Rota dec. 102. numer. 2. & 3. part. 2. in novissimis Jo. de Amicis cons. 33. num. 28. Camill. De Medic. cons. 25. numer. 4. & 18. Gall. cons. 39. num. 20. & seqq. & cons. 68. numer. 24. Mar. Ant. var. resolut. lib. 2. resol. 69. casu 24. vers. insuper, &c. & resol. 60. numer. 20. vers. 3. &c. ubi præsumitur dolum, & contractum esse nullum, Calà de modo art. gl. magn. num. 1119. Igitur stante dolo emptoris ex maxima læsione orto non potest esse locus præscriptioni, cum dolus uti venenum inficiat, & corrumpat, *Burg. de dolo lib. 4. cap. 4. nu. 4. & dolus est deterior multiplici culpâ, idem Burg. lib. 3. c. 1. n. 28.**

7 Et doli comites, & affines, sunt culpa, fraus,
 8 mendacium, perfidia, calumnia, mala fides,
 simulatio, & mora idem *Author. in dic. tracta-*
tu de dolo lib. 5. cap. 1. num. 1. & seqq. Unde
 9 his attentis, nescio quomodo possit subsistere
 ex adverso allegata præscriptio contra *tex. in*
cap. vigilantibus, & in cap. fin. de præscript.

Sed dubitatur an hæredes emptoris, non
 solum teneantur ad relaxandum pretium territori,
 sed etiam ad fructus perceptos, & conclusively
 procedendo, dico quod stante enormissima læsione
 non solum contractus dicitur simulatus, & fœneratitius,
 & non patitur præ-
 10 scriptionem, sed etiam fructus percepti, in
 sortem imputantur, & sic pretium ipsum extenuant
 ita perbellè in propriis terminis, *Rota Luc. divers. decis. 60. vers. Namque, &c.* &
 nos affatim diximus in allegat. post *Collect. Episc. Ricc. mei domini observandissimi, 3073. part. 7.*
 Ex eo, quod contractus sit fictus fictumque sit pactum
 de retrovendendo, præsumitur pignoratitius, & non
 venditionis, & ob nullum in emptorem fuit translatum
 dominium; nullaque possessio, nec usucapiendi conditio,
 11 *Ripa in l. nemo potest num. 67. ff. de legat. 1. Afflic. decis. 40. num. 17. quos citat. Rot. Luc. in dic. dec. 60. cum multorum testimonio, asserentium in hoc casu nullam dari præscriptionem.*

Et quod contractus dicatur pignoratitius, & usurarius,
 & quod duo tantum sufficiant, habemus *tex. ad litteram in c. ad nostram de empt. & vend. Perbellè Laderch. conf. 132.* &
 stante enormissimâ læsione duo sufficere, nempe
 pactum, de retrovendendo, & modicitas pretii,
 ut contractus dicatur fœneratitius, & pignoratitius,
 ac fictitius, *Monach. decis. Bon. 1. nu. 9. & 10.* & videtur magis res in pignus
 14 data, cum pacto lucrandi fructus, quam vendita,
 & pignoris fructus percipi non possunt, non computando
 in sortem *l. 1. & 2. C. de pign. act. in propriis terminis Valaf. conf. 41.*
 & quod duo sufficiant, *Minad. conf. 28. num. 14. & 15.* & hanc esse communem testatur
Grammat. decis. 76. Menoch. de præsumpt. lib.

3. præf. 122. num. 31. Borrell. conf. 35. nu. 27. & 28. & conf. 63. num. 9. Et licet hæc quæstio sit valde controversa, si duo, vel tria requirantur, ut contractus censeatur usurarius, & pignoratitius ex relatis per *Martam in conf. 80. nu. 22. cæterosque DD. à nobis allegatos,* conveniunt tamen omnes, quod quando modicitas pretii concurrat cum pacto de retroven-
 16 dendo temporali, duo sufficiant, *Marta ibidem num. 23.* Unde non mirum, si fructus percepti computentur in sortem secundum tradita in
cap. illo vos. de pignor. Et duo sufficere, & 17
 fructus perceptos in sortem computari, fatetur
Ripoll. var. resol. cap. 11. nu. 220. & seqq. & ita passim in Regno servari, quod duo suffi-
 18 ciant, refert, *R. Rovitus in prag. 1. num. 50. de fide memor. Petra ad Gram. in dicta dec. 76. nu. 15. & 16.* Unde si contractus judicatur
 19 simulatus, & pignoratitius, merito fructus debent in sortem imputari, & si ultra sortem percepti restituendi secundum tradita in *l. 1. & 2. C. de pignor. act. Alex. Trent. var. resolut. lib. 3. tit. de pignor. resol. 2. Matt. conf. 17. num. 3. Farinac. decis. 672. nu. 4. par. 2. tom. 2. Mezz. de contract. tit. de pignor. & hypoth. de natur. nu. 1. & seq. Capeblan. in prax. 1. nu. 273. & seq. de offic. & Auth. Bar. Crivell. dec. 83. Steph. Grat. tomo 4. d. disc. for. cap. 706. nu. 15. & seqq. Arnald. Ferr. ad Consuet. Burdig. tit. de retract. & 21. Gait. de Credito cap. 2. c. 7. num. 2242. & seqq. & cap. 4. quest. 8. nu. 980. & seqq. & nu. 991. & seqq. & nu. 1006. & seqq. Rendell. de Forest. & pasc. fol. 329. & de Vineâ par. 2. cap. 1. fol. 8. Vivi. decis. 373. Theff. decis. 78.* Et ite juris esse consulo, quod non tantum hæredes de Masellis teneantur ad relaxationem territorii, sed etiam ad fructus perceptos compensato interesse pretii soluti, juxta tradita per *Thor. in allegat. post vota propè finem, & per Donat. Ant. de Marinis, quotid. resol. cap. 153. & Capeb. in all. prag. 1. nu. 274. & Theff. in alleg. decis. 78.* Et ita post hæc scripta fuit decisum per Curiam Suesanam ad favorem mei crientilii.

Franciscus Severinus.

I N D E X

LOCUPLETISSIMUS OMNIUM RERUM IN HOC VOLUMINE CONTENTARUM,

Alphabetico ordine digestus.

A.

- A**BLATUM quid dicatur? *Præ-*
lud. 1. n. 2. 3. & 5. pag. 342.
- Absens pro mortuo reputatur.
Quæst. 5. num. 15. & Quæst. 7.
nu. 12. 62.
- Absolutio à juramento non est necessaria in
Regno, in contractibus mulierum se obli-
gantium pro alio. *Privil. 113. n. 10. 293.*
- Absolutionem à Romano Pontifice petere de-
bet qui violentas manus in Clericum inje-
cit. *Quæst. 3. nu. 247. 42.*
- Absurdum evitandum. *Allegat. n. 11. 398.*
- Accidens sæpe magis quàm natura attenditur.
Quæst. 3. n. 55. 28.
- Accidentaliter evenientia naturalem qualitatem
aut rei substantiam non mutant. *Dicta quæst.*
3. n. 29. vers. Ex quibus. 24.
- Accrescendi jus invitæ accrescit. *Quæst. 17.*
num. 90. 166.
- Nisi in milite. *Quæst. ead. 17. n. 91. ibid.*
- Accusans aliquem tenetur se subscribere ad
pœnam talionis, si non probaverit id, de
quo accusat. *Privil. 93. n. 1. 274.*
- Quod hodie non observatur. *Id. Privil. nu-*
mer. 2. ibid.
- Aliquem accusans de delicto & deinde non
probans, tenetur actione injuriarum. *Id.*
Privil. 93. nu. 3. ibid.
- Accusatore non probante reus absolvitur.
Privil. 56. nu. 5. & Privil. 139. nu. 2. 246.
& 308. Quando id fallat? Id. Privil. 139.
nu. 3. 308.
- Accusatus de crimine pro quo pœna sangui-
nis constituta est, per procuratorem defen-
di non potest. *Quæst. 9. nu. 113. 108.*
- Acquisita constante matrimonio, inter conju-
ges communicantur. *Quæst. 3. n. 226. 40.*
- Acridophagorum vitæ, mortisque miserandæ
genus. *Quæst. 1. n. 3. remis. 9.*
- Acta facta per Clericum Procuratorem valent
si de invaliditate non opponatur. *Privil.*
91. nu. 10. pag. 273. & 274.
- Actio rei persecutoria, re extante pro ea
datur; non existente, ad æstimationem
contra furem, vel ejus hæredem, non hy-
pothecaria. *Quæst. 8. nu. 40. 72.*
- Per alium ipso jure acquiri nequit, cessio-
que desideratur. *Ead. quæst. 8. n. 259. 88.*
- Et quid juramento interveniente, aut ho-
die regulariter. *Ead. quæst. n. 259. ibid.*
- Aquæ pluvix arcendæ, adversus agricolas
denegatur. *Quæst. 13. nu. 83. 136.*
- Et passio in eodem subjecto consistere ne-
queunt. *Quæst. 14. nu. 27. 139.*
- Injuriarum. *Vide Injuriarum actio.*
- Competit ex voto, ut aiunt in foro interio-
ri. *Privil. 43. nu. 4. 382.*
- Vide *Privil. 43. nu. 5. ibid.*
- Amplia idem procedere favore Ecclesiæ.
Id. Privil. 43. nu. 6. 382. & 383.
- Et favore Universitatis. *Id. Privil. 43. nu.*
7. 383.
- Adversus exequutores testamentarios pro le-
gato facto pro incertis, & male ablatis
quando detur? *Privil. 36. n. 1. 2. 3. & 4.*
377.
- Actor debet sequi forum rei. *Privil. 98. nu.*
1. 277.
- Quod limitatur in causa miserabilium perso-
narum. *Id. Privil. 98. nu. 2. ibid.*
- Tenetur ædere reo quoad exceptionem
fundendam. *Privil. 12. nu. 1. 215.*
- Amplia. *Id. Priv. 12. nu. 2. ibid.*
- Actore non probante reus absolvitur. *Privil.*
139. nu. 1. 308.
- Etiam si reus nihil probaverit. *Privil. 56.*
num. 1. 245.
- Amplia multipliciter. *Id. Privil. 56. num. 4.*
246.
- Limita. *Id. Privil. 56. nu. 6. ibid.*
- Miserabili non probante an reus absolven-
dus sit? *Proem. nu. 49. 6.*
- Actus agentis non operatur ultra intentionem.

- Privil.* 39. nu. 13. pag. 236.
 Voluntarius factus à majore parte Capituli valet, minori parte reluctante. *Privil.* 2. num. 3. 205.
 Acquisitus per privilegium idem operatur quod id, quod concessum de jure communi. *Prelud.* 1. n. 5. & 6. 196.
 Cessat, cessante causa, si sit finalis. *Privil.* 144. nu. 1. & 2. 312.
 Judiciarius nequit fieri in die feriata. *Privil.* 52. nu. 1. 243.
 Interpretari debet, ut causæ magis necessariæ & utili conveniat, & ita in dubio præsumitur. *Privil.* 30. nu. 2. 373.
 Agentium non debent operari præter eorum intentionem. *Allegat.* nu. 12. 398.
 Adam ob peccatum factus agricola, & ad terræ culturam damnatus. *Quæst.* 13. num. 1. 128.
 Additio hæreditatis quando non sit necessaria ad effectum solvendi legata pia. *Privil.* 117. nu. 3. 298.
 Administrator Ecclesiæ, vel pii loci ad rationum redditionem, & reliquorum solutionem condemnatus ad finem suspensivum appellare non potest. *Quæst.* 8. n. 375. 93.
 Et an id in quolibet administratore regulare sit. *Quæst.* 8. nu. 374. *ibid.*
 Ecclesiæ, vel universitatis, nec palam ejus bona emere potest. *Ead. quæst.* 8. numer. 191. 84.
 Adulti, vel etiam pupilli palam poterat, licet hodiè secus. *Ead. quæst.* 8. num. 192. *ibid.*
 Ecclesiæ ejus bonis ditatus præsumitur. *Ead. quæst.* 8. nu. 193. *ibid.*
 Aliorum non præsumitur. *Ead. quæst.* 8. nu. 194. *ibid.*
 Nec si reipublicæ, aut fisci administrator sit. *Ead. quæst.* 8. n. 195. *ibid.*
 Nisi malam reddiderit rationem. *Quæst.* 10. nu. 78. 115.
 In præjudicialibus an contra factum suum venire possit administrator. *Quæst.* 8. num. 261. 88.
 Ecclesiæ falsum instrumentum producens, an ei præjudicet? *Ead. quæst.* 8. n. 398. 94.
 Fidem habere de pretio non potest. *Ead. quæst.* 8. nu. 118. & 119. 79.
 Universitatis malè ejus rem gerens ad tutorem vel curatorum instar tenentur. *Quæst.* 10. num. 44. 114.
 Reipublicæ pecuniam retinens, non solum cum usuris, sed si dolo fuerit versatus, ad usuras usurarum centesimasque tenebitur, & punietur in quadruplum. *Ead. quæst.* 10. nu. 80. 115.
 Et de levi culpa tenetur, non tamen ad usuras, sed ad sortem. *Ead. quæst.* 10. n. 80. *ibid.*
 Rei vendicatione adversus eum experitur. *Ead. quæst.* 10. nu. 79. *ibid.*
 Administratores & Syndicus excusantur ab hospitio. *Privil.* 105. nu. 3. 282.
 Administratoris hospitalis, vel Ecclesiæ bona eidem sunt pro administratione obligata. *Proæm.* num. 61. 6.
 Et an aliorum administratorum bona præterquam Ecclesiæ, vel minorum, tacitè pro administratione hypothecata existant. *Quæst.* 8. num. 36. & 37. 72.
 Advena dicitur miserabilis. *Prelud.* 8. nu. mer. 6. pag. 201.
 Advenæ pupillis & viduis æquiparantur, eademque in utrisque miserandi ratio, vel major extat. *Quæst.* 15. nu. 7. & 8. 142.
 Alia supple *Verb.* Peregrini.
 Advocati debent dari petentibus. *Privil.* 62. num. 1. 250.
 Fallit favore personarum miserabilium. *Id. privil.* 62. num. 5. *ibid.*
 Debent patrocinari gratis pro miserabilibus personis. *Privil.* 62. nu. 5. 250.
 Reuentes pro ipsis patrocinari peccant. *Id. privil.* 62. nu. 6. *ibid.*
 Possunt cogi ab officiali ad dandum consilium in causis etiam criminalibus. *Id. priv.* 62. nu. 3. *ibid.*
 Advocatus recusans patrocinium injunctum aliis præstare, punitur. *Id. priv.* 62. nu. 4. *ibid.*
 Infirmus salarium consequitur, neque per substitutum servire tenetur. *Quæst.* 3. num. 275. 44.
 Universitatis potest contra singulos de ea consulere. *Quæst.* 10. nu. 21. 111.
 Pro rusticis positionibus respondere potest. *Quæst.* 13. nu. 77. 136.
 Pro aliis non potest, eoque longè remoto respondere. *Ead. quæst.* 13. nu. 78. *ibid.*
 Et an, & quando erroneam confessionem revocare valeat, quin parti noceat. *Ead. quæst.* 13. num. 79. & 80. *ibid.*
 Militare dicitur. *Quæst.* 17. nu. 14. 160.
 An & quando militum, Nobiliumque privilegiis gaudeat. *Ead. quæst.* 17. num. 15. & seqq. *ibid.*
 Togatæ militiæ prætextu, an & quando fori principis gaudeat privilegio. *Ead. quæst.* 17. num. 57. 163.
 Miserabilium personarum in Regno creatur regio assumptu. *Privil.* 62. nu. 7. 250.
 Ædere tenetur quis arma contra se favore Ecclesiæ. *Privil.* 12. nu. 7. 215.
 Reo ad exceptionem fundandam tenetur actor. *Id. priv.* 12. nu. 1. *ibid.*
 Amplia. *Id. priv.* 12. nu. 2. *ibid.*
 Non tenetur reus actori ad intentionem fundandam. *Id. priv.* 12. nu. 3. *ibid.*
 Instrumenta contra se nemo tenetur. *Id. priv.* 12. nu. 3. *ibid.*
 Miserabilibus personis actricibus rei tenentur. *Id. priv.* 12. nu. 5. *ibid.*
 Instrumenta ad fundandam illius intentionem fisco actori reus ab eo conventus ædere tenetur. *Id. priv.* 12. nu. 5. *ibid.*
 Amplia. *Id. priv.* 12. nu. 6. *ibid.*
 Ædificari, construi, aut extolli quidquam juxta Ecclesiam non potest, quod illi afferat præjudicium, etsi pium contineat opus. *Quæst.* 8. nu. 213. 85.
 Ædificium solo cedit. *Ead. quæst.* 8. num. 74. 75. & 76.
 In alieno solo pecuniis Ecclesiæ constructum solo non cedit, sed ædificio, & sic Ecclesiæ utrumque. *Ead. quæst.* 8. numer. 75. & 76. 76.
 Æquiparatio, ut procedat, quid desideret? *Ead. quæst.* 8. nu. 8. 69.
 Æquiparatorum idem judicium est. *Ead. quæst.* 8. nu. 7. *ibid.*
 Æquitas quænam sit? *Privil.* 75. nu. 1. 261.
 Quando non attendatur. *Id. privil.* 75. nu. 6. 10. & 11. *ibid.*

- Dependens à legibus & viris prudentibus attenditur. *Id. privil. 75. n. 8. pag. 261.*
- Favore Ecclesiarum & Ecclesiasticorum est servanda, sed absque tertii præjudicio. *Id. privil. 75. nu. 13. ibid.*
- Præfertur rigori. *Priv. 79. nu. 5. 263.*
- Est certior modus interpretandi leges. *Id. priv. 79. nu. 6. ibid.*
- Non scripta, an Ecclesiæ, & miserabilium favore, scripto rigori præferatur. *Quæst. 8. nu. 407. 95.*
- Regulariter scripto rigori præferatur. *Ead. quæst. 8. nu. 306. ibid.*
- Æquum non est, ut cum primum quis obligatur, statim in mora constituatur. *Priv. 147. nu. 5. 317.*
- Ætas quinquaginta quinque annorum, à muneribus personalibus excusationem præstat. *Quæst. 3. n. 197. 38.*
- A tutelæ, vel curæ munere non septuaginta annorum minor. *Ead. quæst. 3. nu. 198. & quæst. 5. nu. 25. remissive, & quæst. 18. nu. 16. 38. 51. & 175.*
- Et à munere frumenti comparandi. *Quæst. 18. nu. 19. 176.*
- Quæ à munere militari excuset? *Ead. quæst. 18. nu. 20. ibid.*
- Ab honoribus & muneribus his cohærentibus, quæ, quinquaginta annorum, neque nuptiis, neque militiæ apta. *Ead. quæst. 18. num. 20. ibid.*
- Servilis quæ dicatur, si à lege expresse designata non est, iudicis arbitrio relinquitur. *Ead. quæst. 18. nu. 22. ibid.*
- Nisi in septuagenario, & sic, decrepito. *Ead. quæst. 18. nu. 71. 182.*
- A Jejunii obligatione, quæ mares, ac fœminas eximat? *Ead. quæst. 18. num. 72. usque ad 76. ibid.*
- Decrepita à septuaginta incipit annis. *Ead. quæst. 18. nu. 25. 177.*
- Ætatum, mundique gradus, quot? *Ead. quæst. 18. nu. 16. 175.*
- Affirmativa & negativa non differunt quando per eadem media probantur. *Allegat. nu. 72. 401.*
- Afflictio non est danda. *Quæst. 13. num. 30. 131.*
- Agens ex una causa & ex alia probans, succumbit. *Quæst. 14. nu. 19. 139.*
- Inter mercatores obtinet. *Ead. quæst. 14. n. 18. ibid.*
- Universitatis nomine, non dicitur singulorum nomine agere. *Quæst. 10. nu. 20. 111.*
- Agere sine cessione an hodie possit qui nequireret olim. *Quæst. 8. num. 259. 88.*
- Pro libertate, penitus extraneo licet. *Quæst. 16. num. 105. 154.*
- Compellitur nemo. *Quæst. 14. nu. 38. 139.*
- Mercatoris gratia compellitur. *Ead. quæst. nu. 39. 140.*
- Agnatione filii, an militis rumpatur testamentum. *Quæst. 17. num. 195. 170.*
- Agri desertor bienniali possessione ab eo arceatur. *Quæst. 13. nu. 10. 129.*
- Et animi & corporis angoribus cruciatur. *Ead. quæst. 13. num. 11. ibid.*
- Quibus etiam voluptatibus fruatur. *Ead. quæst. 13. nu. 17. 130.*
- Dives reputatur. *Ead. quæst. 13. num. 14. ibid.*
- Parvo dives, nec aliena concupiscit. *Ead. quæst. 13. nu. 15. pag. 130.*
- Fortunatus dicitur beatus. *Ead. quæst. 13. num. 18. ibid.*
- Agricola indebitè solum repetens onus probandi debitum esse in adversarium transfert. *Proæm. nu. 49. 6.*
- An miserabilis sit persona, & ut miserabilis principis fori jure utatur. *Quæst. 13. per totam. 128.*
- Continuis laboribus præmitur. *Ead. quæst. 13. num. 2. & seqq. ibid.*
- A labore est laborator appellatus. *Ead. quæst. 13. ibid.*
- Glebis inhærere præcipitur. *Ead. quæst. 13. nu. 4. ibid.*
- In eum qui ineptè, seu curiosè vineas, agrosve tractasset, graviter censores animadvertere solebant. *Ead. quæst. 13. num. 9. 129.*
- Dicitur miserabilis. *Prelud. 8. nu. 6. 201.*
- Agricolæ diverso jure quam alii (in præjudicialibus præsertim, & in his quæ ad juris conservationem, vigoremque tendunt) non utuntur. *Quæst. 13. nu. 23. 131.*
- In sacris literis commendantur. *Ead. quæst. 13. nu. 24. ibid.*
- Universum sustinent orbem. *Ead. quæst. 13. num. 25. ibid.*
- Magno in pretio pace & bello utique habiti sunt. *Ead. quæst. 13. nu. 26. ibid.*
- Ab omni munere extraordinario & personali immunes existunt. *Ead. quæst. 13. nu. 27. ibid.*
- Humanè tractari, nec vectigalibus onerari debent. *Ead. quæst. 13. nu. 30. ibid.*
- Militare cogendi non sunt, nec militiæ ultrò se offerentes admittendi. *Ead. quæst. 13. nu. 31. 132.*
- Pro debito capi, aut exequi personaliter non possunt. *Ead. quæst. 13. nu. 46. ibid.*
- Alibi, quam in domicili sui foro conveniri nequeunt, neque se alteri iudici submittere. *Ead. quæst. 13. nu. 47. 133.*
- Pro aliis quam pro agricolis fidejussores existere non possunt. *Ead. quæst. 13. num. 48. ibid.*
- Neque ut principales, aut fidejussores in favorem dominorum locorum ubi degunt se obligare, etiam cum renunciatione, queunt. *Ead. quæst. 13. nu. 49. ibid.*
- Renunciare prædictis favoribus non possunt. *Ead. quæst. 13. nu. 52. ibid.*
- In frumenti, vel ordei, quod ipsi colligere venditione, taxam servare à constitutionibus regiis præfinitam non adstringuntur. *Ead. quæst. 13. num. 54. ibid.*
- Tempore messium, frugumque colligendarum in iudicium trahi non possunt. *Ead. quæst. 13. nu. 56. ibid.*
- Necessitate poscente, etiam festis diebus rurale opus peragere valent. *Ead. quæst. 13. num. 57. ibid.*
- Et multis confortibus litis uno in urbe ad litem peragendam retento, cœteri in proprias domos remittendi. *Ead. quæst. 13. n. 58. ibid.*
- Actione aquæ pluvie arcendæ non tenentur. *Ead. quæst. 13. nu. 83. 136.*
- Alia supple *Verb. Rusticus.*
- Agricultura nullo anni spatio vacationem à labore præstat, quorum summaria fit descriptio. *Ead. quæst. 13. nu. 3. 128.*
- Res

- Res est cunctanti infidiosa aggressis, quæ nec moram, nec intermissionem præstat. *Ead. quæst. 13. nu. 4.* pag. 128.
- Parum laboriosa, inutilis, & sterilitatem sæpe ferens. *Ead. quæst. 13. nu. 8.* 129.
- Dulces reddit labores. *Ead. quæst. 13. n. 16.* 130.
- Laboriosa, sed voluptatibus plena, oblectamenti referta. *Ead. quæst. 13. n. 20.* 131.
- Aleatorum nec lucrum nec perditio discerni potest. *Quæst. 14. nu. 6.* 137.
- Alexander magnus veteranis militibus orbem terrarum subjugavit. *Quæst. 18. num. 38.* 179.
- Alienans res Ecclesiæ, quibus pœnis plectatur. *Quæst. 8. nu. 352. remissive.* 92.
- Alienare bona relicta non potest exequutor ad pias causas nisi pecunia præsentem. *Privil. 151. num. 2.* 320.
- Prohibitum alienare, hypothecare potest. *Privil. 156. nu. 9.* 322. & 323.
- Alienatio de rebus pupilli, si ei utilis sit, an solemnitates alias requisitas necessariò desideret. *Quæst. 3. nu. 152. & seq. & quæst. 5. nu. 25.* 35. & 51.
- Idem in Ecclesia. *Quæst. 5. nu. 47.* 53.
- Quasque solemnitates pupillarium rerum alienatio requirat. *Quæst. 3. nu. 153.* 35.
- Et an rerum mobilium, jurium, & actionum alienatio judiciale decretum requirat. *Ead. quæst. 3. num. 154.* *ibid.*
- Rerum minorum sive tutoris, vel curatoris autoritate, judicisque decreto non tenet, nisi in minorum utilitatem cedat. *Quæst. 5. nu. 25. remissive.* 51.
- In Ecclesiam, vel potentiorum, an fieri prohibeatur, factaque non subsistat. *Quæst. 8. n. 16.* 70.
- Aut in Clericos, eadem ratione. *Quæst. 9. nu. 28.* 101.
- Faciens alienationem in potentiorum, causæ jactura mulctatur. *Quæst. 8. n. 402.* 94.
- Limitatur Ecclesiæ favore. *Ead. quæst. 8. n. 403.* *ibid.*
- Rerum minorum, vel Ecclesiæ, nisi cum causa & solemnitate fieri non potest. *Ead. quæst. 8. nu. 55.* 74.
- Quæ sine requisitis solemnitatibus ab Ecclesia facta est, an teneat. *Ead. quæst. 8. n. 56.* *ibid.*
- Etiam contrahente invito. *Ead. quæst. 8. num. 57.* *ibid.*
- De re legata ademptionem legati inducit. *Ead. quæst. 8. n. 219.* 86.
- An ex alienatione earum rerum, quæ inferens in specie alienaturus non esset inducatur. *Quæst. 5. nu. 59. in fin.* 54.
- Bonorum captivi, pro ipsius redemptione, etiam à penitus extraneo, ipsoque invito fieri potest. *Quæst. 16. numer. 104. & 105.* 154.
- Rei Ecclesiæ quando præsumatur simulata. *Privil. 17. nu. 7.* 219.
- Bonorum, quorum pretium est relictum, ut distribuatur miserabilibus personis est facienda præsentem pecunia, & non habita fide de pretio. *Privil. 151. n. 1.* 320.
- Alienationis prohibitio. *Vide Prohibitio.*
- Alimenta relicta sub modo, eo non impleto, an debeantur? *Quæst. 8. num. 249. & 250.* 87.
- Legata in non perfecto testamento, si per
- triennium præstari contingat, in futurum debentur. *Ead. quæst. 8. n. 320.* pag. 91.
- Capto ab hostibus præstita repeti nequeunt. *Quæst. 16. nu. 84.* 153.
- Aliis possunt. *Ead. quæst. 16. nu. 85. ibid.*
- Quæ avia nepti præstitit, an repetat? *Ead. quæst. 16. nu. 85.* *ibid.*
- An & quando pro alimentis tacita competat hypotheca? *Supple. Verb. Fructus.*
- Debentur pauperibus lite pendente. *Privil. 72. n. 3.* 285.
- Quare? *Id. privil. 72. nu. 4.* *ibid.*
- Debentur fratri agenti contra fratrem super hæreditate. *Id. privil. 72. n. 5.* *ibid.*
- Debentur uxori agenti contra maritum super hæreditate. *Id. privil. 72. nu. 6.* *ibid.*
- Limita. *Id. privil. 72. nu. 7.* *ibid.*
- Præstita alimenta actore succumbente non sunt restituenda. *Id. privil. 72. n. 12.* *ibid.*
- Alius, Pronominis hujus natura. *Proæm. nu. 2. remissive & Quæst. 15. nu. 4.* 142.
- Allegare turpitudinem suam quando liceat? *Privil. 123. num. 3.* 301.
- Aloysius Riccius Doctissimus vir & Clarissimus eques ab Authore memoratur. *Privil. 16. nu. 20.* 364.
- Alterius facto nemo oneratur. *Quæst. 10. nu. 92.* 116.
- Amans, verius est ubi amat, quam ubi animat. *Quæst. 20. n. 6.* 186.
- Militare dicitur. *Quæst. 17. nu. 34.* 161.
- Non reputatur qui prodigus non est. *Ead. quæst. 17. nu. 1.* 158.
- Furioso & prodigo comparatur. *Ead. quæst. 17. nu. 1. & seqq.* *ibid.*
- Et an semper? *Ead. quæst. 17. n. 4.* *ibid.*
- Alia *supple. Verb. Amor.*
- Amicitia consanguinitatem affectu superat. *Quæst. 12. num. 5.* 124.
- Amicos habens, & non habens miser dicitur. *Quæst. 2. nu. 27. & 28.* 14.
- Amicus parentis pupilli, tutorem eidem petere potest, vel consanguineis petere negligentibus. *Quæst. 3. nu. 95.* 32.
- Amor litterarum honestus & laudabilis etiam in humanas conjicit miseris, corporis & animi, ad dementia & mortem usque. *Quæst. 20. n. 4.* 186.
- Nescit modum amor. *Ead. quæst. 20. n. 2.* *ibid.*
- Temperatior jam & parcior. *Ead. quæst. 20. nu. 4.* *ibid.*
- Amore cupidineo tentus an miserabilis sit? *Quæst. 12. nu. 2. & quæst. 20. per totam.* 124. & 186.
- Amoris vi delinquens, mitius punitur, & aliqualem excusationem à legibus obtinet. *Quæst. 20. num. 7.* *ibid.*
- Analogum. Per se sumptum, stat pro famosiori significato. *Quæst. 10. nu. 2.* 110.
- Andrææ Alciati opinio reprehenditur. *Quæst. 3. num. 66.* 29.
- Anima censetur præposita rebus mundanis. *Privil. 68. nu. 4.* 254.
- Censetur rebus anteponenda. *Privil. 20. nu. 8.* 221.
- Cunctis rebus est anteponenda. *Privil. 3. nu. 5.* 348.
- Cœteris rebus præponenda est. *Privil. 40. num. 5.* 380.
- Animæ favore, quis tenetur edere arma contra se. *Privil. 42. nu. 7.* 382.
- Favere

- Favere debemus maximopere. *Privil.* 29. num. 5. pag. 228.
- Animalia aratoria pro nullo regulariter debito capi, aut executioni subjici possunt. *Quæst.* 13. num. 36. 132.
- Et quid si alia ditoris bona non extent. *Ead. quæst.* 13. nu. 37. 38. & 39. *ibid.*
- Antefactum successit in locum donationis propter nuptias. *Privil.* 145. nu. 34. 316.
- Apices juris non attenduntur in materia piæ causæ. *Privil.* 160. nu. 4. 325.
- Non sunt adhibendi in causis piis. *Privil.* 68. nu. 6. 254.
- Non attenduntur, ubi agatur de salute animæ. *Id. privil.* 68. nu. 6. *ibid.*
- Juris cessant pro exoneratione conscientiæ. *Privil.* 62. nu. 9. 395.
- Juris repelluntur pro animæ salute. *Privil.* 51. nu. 4. 389.
- Unde leges subditorum animabus consulentes, sunt favorabiles. *Id. privil.* 51. nu. 5. *ibid.*
- Appellare an liceat à tutoris datione, à sententiave excusationem non admittente? *Quæst.* 3. nu. 190. 37.
- Omnibus casibus & personis licet. *Quæst.* 8. nu. 366. 93.
- Convictis, confessisque exceptis. *Quæst.* 10. nu. 61. 114.
- Debitori universitatis convicto, non vero confesso, an liceat? *Ead. qu.* 10. nu. 62. *ibid.*
- An à sententia de residendo in Ecclesia concedatur. *Qu.* 8. n. 367. 93.
- Administratores, an & quando liceat? *Vide. Administrator.*
- Ab Episcopi sententia ad Rectorem, Præsidentemve Provinciæ, an fuerit aliquando permittum? *Qu.* 9. nu. 23. 101.
- Quid servetur hodie? *Ead. qu.* 9. num. 82. 105.
- A Præside Provinciæ ad Præfectum, Quæstoremve Sacri Palatii dabatur. *Ead. qu.* 9. n. 75. *ibid.*
- A Senatu sacrove Auditorio non licet. *Ead. quæst.* 9. nu. 76. *ibid.*
- An & quando à Præfectis Prætorio Galliciæ permittum sit? *Ead. qu.* 9. num. 79. *ibid.*
- Et an à Prorege ad Senatum? *Ead. qu.* 9. nu. 81. *ibid.*
- Et an & quando à judicibus ordinariis ad alios quoque Ordinarios? *Ead. qu.* 9. num. 83. *ibid.*
- A Decreto carcerationis fiendæ, concessum. *Qu.* 11. nu. 8. 119.
- Etiam post decem dies, continui gravaminis ratione. *Ead. qu.* 11. nu. 9. *ibid.*
- Et à sententia exilii vel triremium. *Ead. qu.* 11. n. 10. *ibid.*
- Ab excommunicationis decreto, an liceat, ejusve appellatione suspendatur effectus? *Ead. qu.* 11. n. 47. 122.
- Appellatio interponi debet infra decem dies. *Privil.* 96. n. 1. & 2. 276.
- Non datur à Vicario ad Episcopum. *Privil.* 50. n. 2. 242.
- Potest interponi per miserabiles personas post decem dies. *Privil.* 96. nu. 4. 276.
- Amplia. *Id. priv.* 96. n. 5. *ibid.*
- Est provocatio de minori judice ad majorem. *Privil.* 61. nu. 1. 249.
- Debet fieri gradatim. *Id. privil.* 61. nu. 2. pag. 249.
- Aliàs est nulla. *Id. privil.* 61. nu. 3. *ibid.*
- Non admittitur à tertia sententia. *Privil.* 159. n. 1. 324.
- Etiam si sit interlocutoria. *Id. privil.* 159. n. 2. 324. & 325.
- Maximè si habeat vim definitivæ. *Id. privil.* 159. nu. 3. 325.
- Debet fieri gradatim à Juce sæculari ad superiorem. *Privil.* 61. nu. 8. 249.
- Extinguit pronunciatum. *Privil.* 18. num. 2. 220.
- Appii filiæ facetum, & petulans pariter dictum. *Qu.* 1. num. 9. 10.
- Appolides, quæ dicantur? *Quæst.* 15. num. 20. 143.
- Arbiter post susceptam causam eam cogitur terminare. *Qu.* 3. nu. 285. 45.
- Argumentis opus non est, ubi clara extat dispositio legis. *Qu.* 7. nu. 12. 62.
- Argumentum ab speciali ad generalem casum non procedit. *Proæm.* n. 49. 6.
- A Fisco ad Ecclesiam, & è converso, an teneat? *Qu.* 8. nu. 21. 71.
- De dote profana ad spiritualem valet. *Ead. qu.* 8. n. 299. 90.
- Et de dote ad piam causam. *Ead. qu.* 8. n. 300. *ibid.*
- Et de contractibus ad ultimas voluntates. *Ead. qu.* 8. n. 73. 75.
- Et de æquitate armatæ militiæ ad cœlestis militiæ æquitatem. *Qu.* 9. n. 25. 101.
- Et è converso. *Quæst.* 17. nu. 12. 159.
- Ab æquiparatis ut procedat, omnimoda adesse similitudo debet. *Qu.* 10. num. 23. 112.
- De pupillis ad Universitatem, an & quando sustineatur? *Ead. qu.* 10. n. 23. *ibid.*
- Et an & quando à morte civili ad naturalem. *Qu.* 16. n. 24. 25. & 28. 149. & 150.
- De pia causa ad libertatem, & è converso, valet. *Ead. qu.* 16. n. 42. 151.
- De militibus ad advocatos. *Qu.* 17. nu. 14. & 56. 160. & 163.
- De mutuo ad indebitum, an & qualiter procedat. *Qu.* 19. n. 20. 185.
- De Schalaribus ad milites, & è converso, tenet. *Qu.* 12. nu. 26. 126.
- De legitima ad piam causam est validum. *Privil.* 3. nu. 6. 206.
- Valet de alimentis ad piam causam. *Privil.* 163. nu. 19. 328.
- De majori ad minus non valet in dispensationibus. *Privil.* 4. n. 20. 208.
- De dote ad piam causam valet. *Privil.* 22. nu. 6. 223.
- Sic etiam de alimentis. *Id. privil.* 22. nu. 8. *ibid.*
- De matrimonio carnali ad spirituale est validum. *Privil.* 107. n. 2. 285.
- De filiis ad piam causam valet. *Privil.* 55. nu. 11. 391.
- An valeat de legato ad donationem? *Privil.* 4. n. 6. 349.
- De anima ad corpus non valet. *Privil.* 51. nu. 6. 389.
- Arma contra se præbere nemo tenetur. *Qu.* 8. n. 156. 82.
- Tenetur Ecclesiæ aut Fisci favore. *Ead. qu.* 8. n. 157. *ibid.*
- Nobilibus & militibus in exequutione relinqui

- qui debent. *Qu.* 17. num. 190. & 191. & pag. 169. seq.
- Membra militum esse dicuntur. *Ead.* qu. 17. n. 35. 161.
- Ars medendi est interdicta Clericis, & ideo illam ediscere absque metu excommunicationis non possunt. *Privil.* 87. n. 1. 268.
- Articulo mortis constitutus quis dicatur? *Vide* de Mortis in articulo.
- Ascribens in testamento sibi, & legis Corneliae poenam incurrit, & emolumentum perdit. *Quaest.* 8. n. 334. 91.
- Limitatur Ecclesiae favore. *Ead.* qu. 8. n. 335. *ibid.*
- Affertioni miserabilium personarum eligentium forum se perhorrescere potentiam adversariorum statuit. *Privil.* 23. n. 5. 368.
- Atrocitas criminis casui Curiae locum facit. *Qu.* 9. n. 43. 65. & 84. 103. 104. & 106.
- Et an olim faceret. *Ead.* quaest. 9. num. 88. 106.
- Avaritia omnes tenentur. *Quaest.* 14. n. 11. 138.
- Et prodigalitas aequae ad rei familiaris perditionem deducunt. *Qu.* 19. n. 8. 184.
- Omnium malorum mater & radix. *Proem.* n. 1. 341.
- Avarus miser est. *Qu.* 2. n. 14. 13.
- Dicitur miserabilis. *Praelud.* 8. nu. 6. 201.
- Non gaudet miserabilium privilegiis, à n. 8. & in fine qu. 2. & qu. 20. n. 6. 13. & 186.
- Tormentum patitur in servando, vel amittendo, quod quaerendo sustinet. *Qu.* 14. n. 4. 137.
- An & quando ab administratione debeat removeri? *Qu.* 19. n. 8. 9. & 10. 184.
- Auctor modernos tacite mordet in casu vero. *Privil.* 101. nu. 2. 279.
- Plures edidit sui ingenii partus, qui fuerunt iterum impressi cum novis locupletationibus. *Proem.* n. 3. 195.
- Impugnat Paris. conf. 16. *Privil.* 71. n. 8. 256.
- Recencet duas declarationes ad Sac. Concil. Trid. Sess. 25. Cap. 4. *privil.* 71. num. 20. 257.
- Utitur distinctione, concordando diversas opiniones. *privil.* 114. n. 12. 296.
- Reprobat duos modernos qui errarunt. *privil.* 73. nu. 9. 259.
- Consultus limitavit votum Martae 75. & quaest. 106. *Theaur.* lib. 3. quaest. forens. *privil.* 54. n. 3. 244. & 245.
- Audientiae Regiae, quibus praecipue causis fuerint constitutae? *Qu.* 9. n. 19. 100.
- In Castellana ditione, quae Regii diplomatis usum habeant? *Ead.* qu. 9. n. 78. 105.
- Avia, pro nuptis alimentis expendens, an repetat? *Qu.* 16. n. 85. 153.
- Aurati equites. *Vide* Equites.
- Authentica habita, C. ne filius pro patre, in observantia non est. *Qu.* 12. num. 29. 126.
- Axioma juris quomodo intelligitur, quod potius credatur duobus testibus affirmantibus, quam mille negantibus? *Allegat.* n. 65. & seqq. 400. & 401.
- vil.* 105. n. 9. pag. 283.
- Banniti damnati ad triremes, ad perpetuos carceres non possunt testari ad causas pias, etiam concessione iudicis. *privil.* 32. num. 7. 375.
- Bannitus etsi alicujus constitutionis vigore impunè offendi possit, in carcere existens, offendi nequit. *Qu.* 11. n. 48. 122.
- Baro, habens merum & mixtum imperium, potest prohibere vasallo, ne in derogationem jurisdictionis vadat ad privilegia regia. *privil.* 61. n. 4. 249.
- Potest ponere collectam pro maritanda filia in primo matrimonio. *privil.* 4. n. 11. 207.
- Baroni remittitur vasallus in prima instantia condemnatus per tribunal superius. *privil.* 97. n. 4. 277.
- Bart. & alii dicunt quod legata facta pro incertis, & malè ablatis debent constare per testes, vel per instrumentum. *Privil.* 23. n. 2. 368.
- Beneficiatus, non ideo pauper dicitur, quod integrum & absolutum dominium in beneficii fructibus non habeat. *Qu.* 9. num. 33. 101.
- Non sic cum Ecclesia sua, sicut Episcopus cum Cathedrali contraxisse videtur. *Qu.* 8. n. 14. 70.
- In vita beneficii proventuum usufructuarius censetur; in morte (generali recepta consuetudine) aut de eis liberè disponit; aut intestatus, parentes, vel consanguineos successores habet. *Ead.* qu. 8. n. 16. *ibid.*
- Alia supple, *Verb.* Clericus.
- Beneficium pietatis & miserationis ratione concessum, per verba generalia non tollitur. *Proem.* n. 16. 4.
- Invito non datur. *Quaest.* 8. nu. 66. 75.
- Ecclesiae invitae non solum datur, sed etiam alteri, si Ecclesiae utilitatem respiciat. *Ead.* qu. 8. nu. 67. *ibid.*
- Quid sit? *Qu.* 3. n. 114. 33.
- Primum debet peti infra triginta dies. *Privil.* 134. nu. 2. 306.
- Secundum potest peti infra alios triginta dies si non adest publicatio. *Privil.* 134. n. 3. *ibid.*
- L. 2. C. de rescindenda vendit. an cessat in venditione cum pacto de retrovendendo. *Allegat.* nu. 42. 400.
- Datur propter officium, & cessante officio cessat beneficium. *Privil.* 105. n. 4. 282.
- Non percipit negligens officium. *Id.* *privil.* 105. n. 5. *ibid.*
- Concessum alicui miserationis gratia non tollitur per verba generalia. *Privil.* 3. nu. 3. 206.
- Beneplicium morte extinguitur. *Privil.* 131. nu. 1. 305.
- Respiciens favorem miserabilium personarum, morte non expirat. *Privil.* 131. n. 2. *ibid.*
- Ita etiam est si respiciat publicum favorem. *Id.* *privil.* 131. nu. 3. 305. & 306.
- Bona fideicommissio alienari non possunt. *Privil.* 64. n. 1. 251.
- Fallit favore miserabilium personarum. *Id.* *privil.* 64. n. 2. *ibid.*
- Et favore dotis. *Id.* *privil.* 64. n. 5. 251. & 252.
- Ecclesiae non possunt alienari absque assensu apostolico. *Privil.* 130. n. 1. 305. Hospi-

B.

BAJULI terrae excusantur ab hospicio. *pri-*

- Hospitalium non possunt alienari absque solemnitatibus Extravag. *Ambitiosa*. *Id. privil.* 130. n. 3. pag. 286.
- Confraternitatum non possunt alienari absque assensu apostolico, quando tendunt in alimoniam pauperum. *Id. privil.* 130. n. 4. *ibid.*
- Ecclesiæ inter & Laicalium confraternitatum nulla datur differentia, quoad probabilitatem alienationis. *Id. privil.* 130. num. 5. *ibid.*
- Conductorum fiscalium sunt obligata fisco. *Privil.* 107. n. 6. *ibid.*
- Tutoris sunt obligata pupillo. *Id. privil.* 107. n. 4. *ibid.*
- Ecclesiæ sunt personarum miserabilium. *Privil.* 90. n. 4. 272.
- Clericorum damnatorum de hæresi, ad quem spectent? *Qu.* 8. n. 31. 72.
- Administratorum, an pro administratione tacite obligata censeantur. *Ead. qu.* 8. nu. 36. 37. & 38. & *Proem.* n. 61. 72. & 6.
- Quæ post testamentum patrimonio testantis accrevit, mobilia legato non continentur. *Ead. qu.* 8. n. 158. 82.
- Nisi Ecclesiæ facta. *Ead. quest.* 8. numer. 159. *ibid.*
- Universitatis, sine solemnitate (minorum instar) alienari non possunt; & quæ ad id desideretur? *Qu.* 10. n. 46. 114.
- Ecclesiæ, fideicommissa, vel restitutioni subjecta, pro captivorum redemptione alienari possunt. *Qu.* 16. n. 52. *remissive.* 151.
- Captivi, eo etiam renuente, pro ipsius libertate, redemptioneque distringere tertio licet. *Ead. qu.* 16. n. 104. & 105. 154.
- Omnia in actione iudicati debitori possunt auferri. *Quest.* 17. n. 189. 169.
- Mariti, tacite pro uxoris dote sunt obligata. *Qu.* 8. num. 45. 73.
- Et tutorum & curatorum pro administratione. *Ead. qu.* 8. n. 36. 72.
- Et quid aliorum. *Ead. qu.* 8. n. 37. *ibid.*
- Minorum, curatore auctore, cumque iudicis decreto, alienari possunt. *Qu.* 5. n. 59. 54.
- Alia in id. *Verb.* Alienatio.
- Inducta in prædium rusticum, vel urbanum, an tacite pro pensione sint obligata? *Vide Res inductæ.*
- Fideicommissa subjecta ex causa dotis alienari possunt. *Privil.* 58. n. 1. 393.
- Ampia. *Id. privil.* 58. n. 2. 393. & 394.
- Quod procedit etiam instituta pia causa. *Id. privil.* 58. n. 3. 394.
- In quibus est instituta pia causa non possunt pro dote dari. *Id. privil.* 58. n. 4. *ibid.*
- Boni sæpè majoribus, ut virtus perficiatur, premantur miseris. *Qu.* 2. n. 36. 15.
- Boves aratorii pro nullo regulariter debito capi, aut executioni subjici possunt. *Qu.* 13. n. 36. 132.
- Quid si alia debitoris bona non extant? *Ead. qu.* 13. n. 37. 38. & 39. *ibid.*
- Mactari, aut occidi olim sub gravibus pœnis vetabantur, & quare? *Ead. qu.* 13. n. 41. 42. & 43. *ibid.*
- Quidque apud nostrates. *Ead. qu.* 13. num. 44. *ibid.*
- titutæ. *Qu.* 9. n. 19. pag. 100.
- Canon five canonica sanctio. *Vide Pœna & verb. Solutio.*
- Canones debent servari in causis miserabilium personarum, si leges variant ab ipsis. *Privil.* 79. n. 1. 263.
- Canonica Episcopalis portio de Ecclesiæ dote defalcanda non est. *Quest.* 8. numer. 437. 96.
- Capite damnati an olim hodieve testamenti factionem habuerint, habeantque? *Qu.* 17. nu. 135. 167.
- Et quid in milite. *Ead. qu.* 17. n. 136. *ibid.*
- Cenii qui, & quæ eorum natura & conditio. *Ead. qu.* 17. n. 48. *remissive.* 162.
- Capitulum Regni, incipiens *Ladislaus*, declaratur. *Privil.* 107. n. 9. 286.
- Captivi an constituere procuratorem possint? *Quest.* 16. n. 30. & *duobus seqq.* 150.
- Quamvis testari nequeant, an mandatum, facultatemve de suis bonis disponendi dare possint? *Ead. qu.* 16. n. 32. *ibid.*
- Jus suum illæsum conservant, nec ullo tempore perit. *Ead. qu.* 16. n. 40. 151.
- Libertatem adepti, quod postmodum ad rerum suarum recuperationem tempus habeant. *Ead. qu.* 16. n. 41. *ibid.*
- Qui à captivitate evasere, pro redemptionis pecunia, aliave quavis causa, à gabellæ, seu pedagii exactione liberi existunt. *Ead. qu.* 16. n. 120. 155.
- Qui officium publicum obtinebant consumptioni obnoxium, possunt (contrariis legibus non obstantibus) illud renunciare. *Ead. qu.* 16. n. 122. *ibid.*
- Christiani apud Sarracenos Captivi, servi non sunt. *Vide Christiani.*
- Alia supple *verb.* Servus.
- Captivorum misera describitur conditio. *Qu.* 16. n. 1. 148.
- Captivos multæ nationes cum deos placatos esse volebant, immolabant. *Ead. qu.* 16. nu. 4. *ibid.*
- Captivus dicitur miserabilis. *Prelud.* 8. num. 6. 201.
- Carcer est mala mansio & locus horribilis. *Qu.* 11. n. 4. 118.
- Non ad pœnam, sed ad custodiam inventus. *Ead. qu.* 11. n. 13. 119.
- Pœnam tamen, & maximam continet. *Ead. qu.* 11. n. 14. *ibid.*
- Carcerari quilibet pro debito potest. *Qu.* 17. n. 111. & 185. 166. & 169.
- Miles non potest. *Ead. qu.* 17. n. 112. 113. & 186. *ibid.*
- Neque is qui non convenitur ultra id quod facere valet. *Ead. qu.* 17. n. 115. 166.
- Pro debito ex delicto descendenti, vel quasi, in carcerem mitti potest, qui aliàs carcerari pro debito nequit. *Quest.* 11. nu. 19. & *seqq.* 120.
- Pro debito civili non nisi pauper potest. *Ead. qu.* 11. n. 24. *ibid.*
- Carceratam mulierem carnaliter cognoscens, meretricem licet qualiter puniatur? *Qu.* 11. n. 50. 122.
- Carcerati possunt relaxari & cogi ad dandam fidejussionem de se repræsentando, feriis quibuscumque non obstantibus. *Privil.* 52. n. 8. 244.
- Pauperibus æquiparantur. *Quest.* 11. n. 30. & *seq.* 121.

C.

Cancellariæ quibus præcipuè causis fuerint con-
Jo Mar. Novar. *Tract. de Priv.* Tom. II,

In dubio sunt favendi & præsumendum pro eis. *Ead. qu. 11. n. 33.* pag. 121.

Carceratorum causa, proque eis relictum, etiam si culpa sua in carcerem devenerint, pium dicitur, & in causæ piæ distributionem exequitur datus in eos distribuere potest. *quæst. 11. n. 29.* 121.

Carceratus an miser sit, miserabiliumque privilegiis utatur? *Ead. quæst. 11. per totam.* 120.

Servitutis speciem refert. *Ead. qu. 11. nu. 1.* *ibid.*

Non videtur, brevi tempore exiturus in carcere. *Ead. qu. 11. n. 28.* 121.

Pauper, ab eo, qui illum in carcerem detru-di fecit, est alendus, & si ægrotet, & ejus curari sumptibus. *Ead. quæst. 11. numer. 34.* *ibid.*

Pauper ad expensas custodiæ non tenetur, nec pro eis retinetur in carcere. *Ead. qu. 11. n. 35.* *ibid.*

Et quid pro alimentis, quæ carceris custos in carcerati alimoniam præstitit. *Ead. qu. 11. n. 35. remissivè.* *ibid.*

Obligatione, quam in carcerantis favorem fecit, non adstringitur. *Ead. qu. 11. n. 37.* *ibid.*

Dicitur non solum in publicis vinculis detentus, sed in quolibet loco à judice designato, licet civitas sit. *Ead. qu. 11. n. 40.* *ibid.*

In uno loco existens, arctari non debet ad comparendum in alio. *Ead. qu. 11. num. 12.* *ibid.*

Nec per procuratorem; sed sufficit per excusatorem impedimentum allegare, terminumque ad probationem petere. *Ead. qu. 11. n. 43.* *ibid.*

Restitutione dignus est. *Ead. qu. 11. n. 46.* 122.

Sub fide & securitate publica existit, eumque offendens, vel occidens, legis Juliæ majestatis tenetur. *Ead. qu. 11. n. 49.* *ibid.*

Et quemadmodum in propria domo, in carcere tutus esse debet. *Ead. qu. 11. n. 51.* *ibid.*

Pro criminali causa, pro civili recommendari non potest. *Ead. qu. 11. n. 51.* *ibid.*

Et an pro civili debito captus, pro alio debito, vel delicto recommendari possit? *Ead. qu. 11. n. 52. remissivè.* *ibid.*

Injustè carceratus, tutè, fractis etiam carceribus effugere potest. *Ead. qu. 11. numer. 53.* *ibid.*

Nobilis, magnæque existimationis, an etiam in criminali causa sub fidejussoribus relaxari debeat? *Ead. qu. 11. n. 54.* *ibid.*

Interim quotidianas distributiones lucratur. *Ead. qu. 11. n. 53.* *ibid.*

An & quando in criminalibus sub fidejussoribus relaxatur? *Ead. qu. 11. num. 54. remissivè.* *ibid.*

Condemnatus non nisi solvat, relaxatur. *Ead. qu. 11. n. 59.* *ibid.*

A sententia pecuniariæ condemnationis appellans, fidejussorem de repræsentando, condemnationemque solvendo offerens, an sit relaxandus. *Ead. quæst. 11. numer. 60. & 61.* *ibid.*

Dicitur miserabilis. *Præjud. 8. n. 6.* 201.

Carcere effracto ad Ecclesiam fugiens, ejus gaudet immunitate. *Quæst. 11. n. 62.* 122.

Effracti carceris pœnam vitat, ad Principem, superioremve competentem judicem se conferens. *Ead. qu. 11. n. 63.* *ibid.*

Quibus aliis casibus fracti carceris pœnam evitet? *Ead. qu. 11. n. 64. remissivè.* pag. 123.

A carcere fugiens, custodis negligentia au-fugisse præsumitur. *Ead. qu. 11. num. 65.* *ibid.*

In carcere mortuus, mala custodis cura decessisse videtur. *Ead. quæst. 11. numer. 66.* *ibid.*

Ostium apertum videns, à carcere fugiens, carceris crimine non tenetur. *Ead. qu. 11. n. 67.* *ibid.*

An quo ad forum, saltem fori, orationibus, quibus os non aperiatur, neque fateatur delictum, possit uti. *Ead. quæst. 11. n. 71.* *ibid.*

Prohibitio ne quis carceratos alloquatur, carceratos alios non comprehendit. *Ead. qu. 11. n. 70.* *ibid.*

Carcerem diuturnum, qui sustinuit, vel in totum venia donandus, vel puniendus est mitius. *Ead. qu. 11. n. 12.* 119.

Et in ea existentia tempus, post exilii, fami-lisve condemnationis sententiam in exilii tempus computatur. *Ead. quæst. 11. nu. 11.* *ibid.*

Et quid pro tempore existentia in carcere ante sententiam? *Ead. quæst. 11. n. 11.* *remissivè.* *ibid.*

Carceris perpetui pœna an imponi possit. *Ead. qu. 11. n. 1.* 118.

Pœna major quam in opere publico laborare, quibusdam visa est. *Ead. quæst. 11. n. 2.* *ibid.*

Tormenti speciem continet. *Ead. qu. 11. n. 5.* *ibid.*

Morti comparatur, ejusque subrogatur loco. *Ead. qu. 11. n. 7.* 119.

Et deportationi. *Ead. qu. 11. n. 3.* 118.

Castella hodie tantum in duas provincias dividitur. *Qu. 9. n. 21.* 100.

Casus curiæ, qui? *Qu. 9. num. 43. & 65.* 102. & 104.

An pro morte simplicis Clerici concedatur? *Ead. quæst. 9. n. 84. & sequentibus.* 106.

Et quid olim? *Ead. quæst. 9. numer. 88.* *ibid.*

Ex causæ gravitate, & magnitudine conceditur. *Qu. 16. num. 17. & sequentibus, præcipuè num. 19. & seq.* 149.

Catoniana Regula. *Vide Regula.*

Caupones. *Vide Stabularii.*

Causa miserabilium personarum divitum, sum-maria non est, neque ut summaria tractatur. *Proem. n. 7.* 3.

Cessante non cessat effectus, quando consu-matus productusque adest. *Qu. 3.* 21.

Privilegii cessante privilegium cessat. *Qu. 12. n. 26.* 126.

Facit hominem turpem, non damnatio. *Qu. 16. n. 6.* 148.

Accidentalis an naturalis prævaleat? *Qu. 3. n. 54.* 28.

Arctata potentia causa, ejus quoque arctari effectus debet. *Qu. 9. n. 40.* 102.

Finalis concedendi scholaribus conservatores judices quæ extiterit? *Qu. 12. numer. 28.* 126.

Primo conclusa non expediatur si sit præjudicialis majori causæ postea conclusæ. *Privil. 1. n. 9.* 204.

Finalis diligenter est inspicienda. *Privil. 144. n. 4.* 312.

Quæ

- Quæ nocet potius inspicitur non quæ prod-
est. *Privil.* 30. n. 3. pag. 373.
Quod limitatur. *Id. privil.* 30. n. 4. *ibid.*
Pia si fuerit substituta filio subintelligitur
conditio si sine filiis decesserit. *Privil.* 7.
n. 5. 353.
Filiorum duplici onere suffulta prævalere de-
bet. *Privil.* 6. n. 4. 351.
Filiorum præfertur piæ causæ. *Id. privil.*
6. n. 5. *ibid.*
Cessante cessat effectus. *Allegat. n.* 60. 400.
Causæ nomen generale est, civilem & crimi-
nalem complectens. *Quæst.* 3. n. 33. 23.
Et an, & in quo à lite differat? *Ead. quæst.*
3. n. 23. *ibid.*
Non succurritur, sed personæ, quæ præci-
puum meruit favorem. *Ead. quæst.* 3. n. 41. 26.
Feudales proprios judices habent. *Ead. quæst.*
3. n. 75. & 229. 30. & 40.
Ecclesiæ summarie, breviterque explicari
debent. *Quæst.* 8. n. 363. 93.
Colonorum, vel rusticorum Ecclesiæ, & il-
li ad tempus servientium, an ad Ecclesiast-
icum forum pertineant? *Qu.* 9. n. 36. 102.
Aut publice poenitentium. *Qu.* 9. n. 37. *ibid.*
Miserabilium personarum, diebus etiam fe-
riatis tractantur. *Quæst.* 11. n. 32. 121.
Carceratorum, summarie, & de plano agun-
tur. *Ead. quæst.* 11. n. 31. *ibid.*
Et diebus etiam feriatis. *Ead. qu.* 11. n. 32.
ibid.
Scholasticorum, piæ dicuntur piarumque cau-
sarum privilegiis gaudent. *Qu.* 12. n. 31. 126.
Pauperum, dotis, Ecclesiæ, Clericorum, &
publici favoris comparantur. *Ead. quæst.*
12. n. 32. 33. & 34. *ibid.*
Agricolarum prius aliis tractandæ, breviter
summarieque expediendæ. *Quæst.* 13. num.
55. 133.
Mercantiles summarie sunt & spretis apici-
bus juris decidendæ. *Quæst.* 14. n. 17. &
sequentibus. 138.
Advenarum, & peregrinorum, summarie
sunt, & breviter terminandæ. *Quæst.* 15.
n. 14. & 40. 142. & 145.
Militum, breves, summarieque existunt.
Qu. 17. n. 224. 171.
Et an diebus festis agitentur? *Qu.* 17. n.
224. *ibid.*
Meri & mixti imperii delegari an possint.
Ead. quæst. 17. n. 147. & 148. 168.
Universitatis, singulorum non dicuntur, ne-
que è contra. *Qu.* 10. n. 20. 111.
Arbitrarie non possunt tractari in diebus fe-
riatis in honorem Dei. *Privil.* 52. n. 4. 243.
Miserabilium personarum possunt proponi in
judicio, feriis non obstantibus. *Id. privil.*
52. n. 5. *ibid.*
Miserabilium personarum possunt cognosci per
judicem Ecclesiasticum, etiam si sint laici.
Privil. 94. n. 4. & 5. 275.
Miserabilium personarum sunt summarie. *Pri-
vil.* 149. n. 7. 319.
Miserabilium personarum inter pias reponun-
tur. *Privil.* 37. n. 4. 233.
Miserabilium personarum & alimentorum fiunt
absque forma judicii. *Privil.* 11. n. 1. 214.
Miserabilium personarum judicantur secundum
jus canonicum. *Privil.* 76. n. 4. 262.
Miserabilium personarum sunt piæ cæteris ex-
pediendæ celeriter. *privil.* 82. n. 1. 265.
Ecclesiasticæ debent terminari secundum Ca-
nones. *privil.* 79. n. 2. 263.
Jo. Mar. Novarii Tract. de Priv. Tom. II,
Causam non fuisse expressam, vel falso ex-
pressam, paria sunt, prout etiam si incerti-
tudinarie. *privil.* 37. n. 6. pag. 378.
Causarum piarum dispositiones, juris gentium
solemnitatibus contentæ sunt. *Quæst.* 16.
n. 50. 151.
Celans Ecclesiæ, vel alterius debitorem, qua-
liter teneatur? *Qu.* 8. num. 323. 324. &
325. 91.
Celtiberorum in bello mos. *Qu.* 17. num. 50.
162.
Censores graviter in eos animadvertere sole-
bant, qui fundos, aut vineas suas incurio-
sè tractassent. *Qu.* 13. n. 9. 129.
Censuarius mille etiam annis non solvens, à ju-
re suo non cadit. *Qu.* 8. n. 102. 78.
Censualis potius quam emphiteuticus præsu-
mitur contractus. *Ead. quæst.* 8. n. 99. 77.
Censum inconsulto Domino alienans, à jure
suo non cadit. *Ead. quæst.* 8. n. 103. 78.
Census rem nostram esse demonstrat; Canon
alienans. *Ead. quæst.* 8. n. 102. *ibid.*
In re legata solvitur per legatarium. *privil.*
49. n. 2. 387.
Vide *privil.* 49. n. 4. *ibid.*
Declara. *Id. privil.* 49. n. 5. *ibid.*
Certum nil adeo in hominum determinationibus,
quod dubio careat. *Qu.* 1. n. 5. 10.
Certificatio nisi appareat in specie non præsu-
mitur adesse voluntas renunciantis. *privil.*
89. n. 8. 272.
Cessio miserabilibus facta, simulata non præ-
sumitur. *Proem. n.* 24. & *privil.* 17. n. 1.
4. & 219.
Facta conjunctæ personæ non præsumitur si-
mulata. *privil.* 17. n. 4. 219.
Quando præsumatur simulata. *privil.* 17. n.
6. *ibid.*
Cui privilegium fori non competebat, cessionis,
virtute à miserabili facta, eo, uti non potest.
Qu. 3. n. 22. 22.
Sine cessione actio ipso jure per alium acquiri
nequit. *Qu.* 8. n. 259. 88.
Quid in cæteris? *Proem. n.* 24. 4.
In clericos, veluti in potentiores, fieri veta-
tur. *Qu.* 9. n. 28. 101.
Favore Neapolitanorum valet. *privil.* 16. n.
3. 218.
Etiam favore miserabilium. *Id. privil.* 16. n.
2. *ibid.*
Sed limita. *Id. privil.* 16. n. 4. *ibid.*
Cessionem in potentiolem faciens, causæ jac-
tura mulctatur. *Qu.* 8. n. 402. 94.
Limitatur. *Ead. quæst.* 8. n. 403. *ibid.*
Cessiones fraudulentæ non sunt faciendæ. *pri-
vil.* 16. n. 5. 218.
Charitas bene ordinata, à se ipso incipit, &
sibi, suisque rebus quis potius quam alienis
providere debet. *Qu.* 3. n. 175. 36.
Christiani à Sarracenis, Turcisve capti servi non
sunt. *Qu.* 16. n. 33. 150.
Cimbrorum in bello mos. *Qu.* 17. n. 50. 162.
Citatio tutoribus, vel curatoribus facta, an
operetur, ut contra pupillos, vel minores
aliter indefensos ferri sententia possit. *Qu.*
5. n. 37. 52.
Minori sine curatore facta etiam hodie nulla
est ex qua neque contumacia, neque con-
demnatio sequi potest. *Ead. qu.* 5. n. 42.
ibid.
Debet continere nomen illius ad cujus favorem
emanat citatio. *privil.* 58. n. 3. 246.
Cives successores ligantur ex compromisso, &
P p 2 transac-

- transactione facta per universitatem. *privil.*
110. n. 9. pag. 289.
- Civitas Neapolis repræsentatur per quinque
sedilia. *privil.* 2. n. 4. 205.
- An loco antiquæ Provinciæ hodie sit? *quæst.*
9. n. 73. & seq. 104.
- Alia vide Universitas.
- Civitates omnes tenentur hospitari. 105. n. 1.
282.
- Incameratae non obligantur hospitari, sed
bene dare transitum. *Id. privil.* 105. n. 19.
283.
- Clara longa esse non debent. *Quæst.* 19. in
princip. & n. 10. in *fin.* 184.
- Clausula (ut ubicumque locorum, & coram
quibuscumque iudicibus conveniri quis pos-
sit) quam vim habeat? *Quæst.* 3. nu. 62.
29.
- (Et quidam alii) in rescriptis apponi solita
cum alios comprehendat, universitatem non
utique. *Quæst.* 10. nu. 100. & seq. 116.
- (Non obstantibus) non tollit ea de quibus
est specialiter provisus. *privil.* 103. n. 7. 281.
- (Non obstantibus) non tollit jus quæsitum lai-
co ex fundatione, vel dotatione, etiam si
esset addita clausula (*motu proprio*) nec de-
rogat ordinationi fundatoris. *Id. privil.* 103.
n. & 9. *ibid.*
- (Non obstantibus quibuscumque privilegiis)
derogat privilegiis in corpore juris non clau-
sis. *privil.* 37. n. 2. 233.
- (Non obstantibus quibuscumque privilegiis) non
extenditur ad causas pias. *Id. privil.* 37. n. 3.
ibid.
- Generalis non refertur ad specificata. *Allegat.*
n. 62. 400.
- Notariorum promittentium, etiam prætextu
ingratitude, dicitur superflua. *privil.* 26.
n. 2. 371.
- Clausulæ accessoriæ non alterant dispositionem
principalem. *privil.* 176. n. 1. 344.
- Accessoriæ regulantur secundum principalem
dispositionem cui adjiciuntur. *Id. privil.* 176.
n. 2. *ibid.*
- Nec deserviunt, ni parti dispositionis, cui ad-
jiciuntur. *Id. privil.* 176. n. 3. *ibid.*
- Accessoriæ nihil operantur principali disposi-
tione annullata. *Id. privil.* 176. n. 4. *ibid.*
- Accessoriæ non operantur detecto errore. *Id.*
privil. 176. n. 5. *ibid.*
- Accessoriæ quæ possunt per se stare, possunt
in favorabilibus. *Id. privil.* 176. n. 6. *ibid.*
- Maxime erga miserabiles personas & piam cau-
sam. *Id. privil.* 176. n. 7. *ibid.*
- Clementiæ templum, quod apud Thebaidos
extiterit. *Quæst.* 8. num. 50. ad *fin.* 74.
- Clericatus fidejussorem, qui Clericus effectus
est, liberat. *Quæst.* 9. n. 122. 108.
- An à servitute, libertumque ab operis liberto-
rum eximat? *Ead. quæst.* 9. n. 127. *ibid.*
- A patria potestate non liberat. *Ead. quæst.* 9.
n. 118. 107.
- Fuit institutus de jure divino. *privil.* 91. n. 2.
273.
- Clerici à muneribus personalibus sunt immunes.
Quæst. 8. num. 77. 76.
- Communis utilitatis, aut necessitatis casus ex-
cepto. *Ead. quæst.* 8. nu. 78. *ibid.*
- Et quid circa patrimonialia munera. *Ead.*
quæst. 9. nu. 79. 108.
- Etan in casibus, in quibus ad munera tenentur,
ad ea per sæculares iudices compelli possunt. *ib.*
- An in pauperum numero reponantur. *Ead. quæst.*
9. n. 1. & 26. & sequentibus. pag. 101.
- Fidejubere prohibentur. *Quæst.* 8. num. 284.
89.
- Pro Ecclesia possunt. *Ead. quæst.* 8. n. 285.
ibid.
- In foro sæculari postulare vetantur; pro Ec-
clesia non utique. *Ead. quæst.* 8. n. 286. *ibid.*
- Qua moderatione, quo animo & mente cri-
minales causas agitare, an prosequi debeant.
Quæst. 9. nu. 95. remissive. 106.
- Pro civili debito etsi in carcerem mitti ne-
queant, pro debito ex delicto descendenti pos-
sunt, nec beneficio *capitis Oduardus*, de so-
lutionibus, gaudent. *Quæst.* 11. num. 21.
120.
- Laicis præferuntur, si cum eis in aliquo
negotio vel actu concurrant. *Quæst.* 9.
nu. 96. 106.
- Et in testimonio tantumque Clericorum quan-
tum sex Laicorum testimonium valet. *Ead.*
quæst. 9. n. 97. *ibid.*
- Et vicem tabellionis supplet. *Ead. quæst.* 9.
n. 97. *ibid.*
- Militum privilegiis, in casibus utrisque apta-
libus gaudent. *Ead. quæst.* 9. n. 98. *ibid.*
- Litibus vexandi non sunt, eorumque ce-
leriter sunt expediendæ causæ. *Ead. quæst.*
9. n. 99. *ibid.*
- Nobiles per Clericatum efficiuntur. *Ead.*
quæst. 9. n. 100. 107.
- Palinodiam non cantant. *Ead. quæst.* 9. nu.
101. *ibid.*
- Pro causa civili in carceribus non detinen-
tur. *Ead. quæst.* 9. n. 102. *ibid.*
- Neque pro obligatione camerali, juramento
vallata. *Ead. quæst.* 9. n. 104. *ibid.*
- Inopia laborantes, cessionem facere bonorum,
non tenentur, etiam si minorum ordinum
sint, dum Ecclesiæ, vel altari deserviant.
Ead. quæst. 9. n. 103. *ibid.*
- Pro repræfaliis non detinentur. *Ead. quæst.*
9. num. 105. *ibid.*
- Neque obsides dari possunt. *Ead. quæst.* 9.
nu. 106. *ibid.*
- Neque ob quamlibet necessitatem à parenti-
bus vendi, aut pignorari possunt. *Ead. quæst.*
9. nu. 107. *ibid.*
- Juramentum calumniæ præstare non tenentur.
Ead. quæst. 9. num. 108. *ibid.*
- Pro crimine læsæ Majestatis à parentibus
commisso, in ipsorum personis aut bonis non
puniuntur. *Ead. quæst.* 9. nu. 110. *ibid.*
- Nec pœnam sanguinis patiuntur. *Ead. quæst.*
9. nu. 111. *ibid.*
- Etiam in delicto pro quo pœna sanguinis con-
stituta est, per procuratorem defendi possunt.
Ead. quæst. 9. n. 112. *ibid.*
- Exhæredari ingratitude causis, quibus alii
possunt, ipsi nequeant. *Ead. quæst.* 9. n. 114.
& 115. *ibid.*
- Illegitimi per Clericatum, legitimantur, pa-
rentibus succedunt, & omni liberantur macu-
la. *Ead. quæst.* 9. n. 116. *ibid.*
- In pecuniaria causa fidejussorem iudicio fisci,
vel iudicatum solvi, non præstant, sed sim-
plicem cum bonorum suorum hypotheca cau-
tionem. *Ead. quæst.* 9. n. 120. *ibid.*
- Absque parentum auctoritate in iudicio com-
parere possunt. *Ead. quæst.* 9. n. 123. 108.
- Cum duobus testibus, cum Parochi præsentia
testantur. *Ead. quæst.* 9. n. 125. *ibid.*
- A sæculari jurisdictione exempti sunt. *Ead.*
quæst. 9. n. 128. *ibid.*
- Statutis

- Statutis laicorum non ligantur. *Ead. quest. 9. num. 129.* pag. 108.
- Litis consortibus, tam in civilibus quam in criminalibus ad Ecclesiasticum iudicem aditum præstant, si individua causa est. *Ead. quest. 9. nu. 130.* *ibid.*
- Minorum Ordinum) forma Concilii Tridentini, *Sessione 23. C. 6. de reformatione.* *Ead. qu. 9. nu. 132.* *ibid.*
- Servata) omnibus privilegiis, quibus sacrorum ordinum gaudent. *Ead. qu. 9. n. 132.* *ibid.*
- Vestitu & ornatu decenti non utentes, puniuntur. *Quest. 15. nu. 41.* 145.
- Limitatur. *Ead. qu. 15. n. 42.* *ibid.*
- Comam nutrire, aut laxare, sub excommunicationis pœna prohibentur. *Ead. qu. 15. nu. 143.* *ibid.*
- Nisi longum iter faciant. *Ead. qu. 15. num. 44.* *ibid.*
- Tabernarum ingressus, Clericis prohibitus, peregrinantibus est permissus. *Ead. qu. 15. n. 45.* *ibid.*
- Fori privilegio renunciare possunt. *Quest. 17. num. 174.* 169.
- Nequeunt esse procuratores. *Privil. 91. nu. 1.* 273.
- Quare? *Id. priv. 91. nu. 3.* *ibid.*
- Fallit favore miserabilium personarum. *Id. priv. 91. nu. 6.* *ibid.*
- Advocare prohibentur. *Id. privil. 91. num. 5.* *ibid.*
- Pro miserabilibus personis possunt. *Id. priv. 91. n. 7.* *ibid.*
- Sed non in criminalibus. *Id. privil. 91. nu. 8.* *ibid.*
- Non possunt dari tutores in testamento & dati non coguntur subire legitimam tutelam. *Privil. 83. num. 1.* 265.
- Limita favore miserabilium personarum. *Id. privil. 83. nu. 6.* 266.
- Volentes admittuntur ad legitimam tutelam. *Id. privil. 83. n. 4.* 265.
- Tenantur in subsidium exercere miserabilium personarum tutelam. *Id. privil. 83. num. 7.* 266.
- Non possunt negotiari. *Privil. 84. nu. 1.* *ibid.*
- Quid favore miserabilium personarum. *Id. privil. 84. nu. 2.* *ibid.*
- In quibus casibus absque metu illicitæ negotiationis negotiari valeant? *Id. privil. 84. n. 4. & seqq.* 266. & 267.
- Exercentes scientias & artes prohibitas possunt excommunicari. *Privil. 87. num. 3.* 268. & 269.
- Gratis possunt mederi miserabilibus personis. *Id. priv. 87. nu. 4.* 269.
- Fidejubere regulariter nequeunt. *Privil. 154. nu. 6.* 321.
- Sed quando secus? *Id. priv. 154. numer. 7.* *ibid.*
- Non debent onus pro negotiis profanis, sed ministeriis Ecclesiæ vacare tenentur. *Privil. 83. nu. 2.* 265.
- Agentes uti tutores dativi, seu testamentarii possunt ejici à limine iudicii. *Id. privil. 83 nu. 3.* *ibid.*
- Clerico pupillo tutor est dandus ab Ecclesiastico & adulto curator. *Id. priv. 83. num. 9.* 266.
- Clericus laici hæres, cum quo lis fuerat incepta causam coram iudice sæculari per-
Jo Mar. Novar. Tract. de Priv. Tom. II,
- tractare debet. *Quest. 3. num. 19. p. 22.*
- Requisitus ab emptore cui super re à Clerico sibi vendita lis mota est, ut eum defendat, an iudicis laici vitare iudicium possit? *Ead. quest. 3. nu. 19.* *ibid.*
- Pro injuria sibi facta, an & quando coram Ecclesiæ illius fori iudice laicum convenire possit? *Quest. 9. nu. 97. & 98.* 104.
- An restitutionem adversus laicum, coram Ecclesiastico pro bonis, etiam propriis petat? *Quest. 8. num. 35.* 72.
- Pro pupillis potest, pro aliis postulare prohibetur. *Quest. 3. num. 145.* 34.
- Coram suo iudice Ecclesiastico à laico conveniendus est. *Quest. 3. n. 78.* 30.
- Nisi in reconventionis casu. *Ead. quest. 3. nu. 76.* *ibid.*
- Legatum sibi adscribens, quod Ecclesiæ utilitatem concernit, nec pœnam incurrit, nec emolumentum perdit. *Quest. 8. num. 335.* 91.
- Legatione fungens pro Ecclesia etiam extracuriam, nequit interim à creditoribus conveniri. *Ead. qu. 8. n. 372.* 93.
- Usufructuario, vel usuario in beneficii proventibus comparatur. *Ead. quest. 8. num. 16.* 70.
- Præsumitur habere victum pro duobus. *Qu. 9. n. 31.* 101.
- Ad sacros ordines promoveri pauper non debet, nec aliter, quam ad beneficii vel congrui saltem patrimonii titulum. *Ead. quest. 9. nu. 32.* *ibid.*
- Effectus post delictum commissum in iudiciumque deductum, an fori Ecclesiastici exceptione utatur. *Quest. 17. nu. 153. & duobus sequent.* 168.
- Immiscens se in iudicio sanguinis efficitur irregularis. *Privil. 91. nu. 9.* 273.
- Accusans prælatum de mala administratione Ecclesiæ debet expensas habere. *Privil. 72. nu. 9.* 258.
- Pauper ratione fori, etiam divite laico est potentior. *Privil. 17. nu. 16.* 220.
- Coadjutor seni, ut infirmo an dari possit? *Quest. 18. nu. 56.* 181.
- Codicilli militum etiam si ad testamentum non referantur, per se solum stare possunt. *Quest. 17. num. 87.* 165.
- Codicillus est pars testamenti. *Privil. 62. nu. 3.* 395.
- Cæci miserrimi sunt & infirmorum Principum locum tenent. *Quest. fin. in fine.*
- Et pauperes dicuntur miserabiles personæ. *Privil. 42. nu. 5.* 237.
- Cæcus dicitur qui caret utroque oculo & omninò non videt. *Privil. 170. n. 1.* 340.
- Potest facere testamentum, intervenientibus septem testibus & Notario, aut in ejus defectu alio teste. *Privil. 170. n. 2.* *ibid.*
- Fallit favore miserabilium personarum. *Id. priv. 170. nu. 3.* *ibid.*
- Si faciat testamentum ad causas sufficiunt duo testes. *Id. priv. 170. nu. 4.* *ibid.*
- Cœlibem vitam agens, an miserabilis sit, & miserabilium privilegiis gaudeat? *Quest. 6. per totam.*
- Cogitationis nudæ pœnam nemo patitur. *Qu. 8. nu. 318.* 91.
- Patitur si contra Ecclesiam cogitatio sit. *Ead. quest. 8. nu. 319.* *ibid.*
- Collectandi jus est de regalibus, nec alteri quam

- quam Imperatori, aut Regi superiorem non recognoscenti competit. *Quaest.* 16. n. 102. *remissivè.* pag. 154.
- Collectarum impositio exosa, jureque damnata. *Ead. quaest.* 16. nu. 98. 153.
- Pro dominorum redemptione, ac libertate, permilla. *Ead. quaest.* 16. nu. 99. cum tribus seq. 153. & 154.
- Alia supple *Verb.* Conductor Collectarum.
- Collegium Ecclesiasticorum simul & laicorum, licet minori numero Clericorum constet, Ecclesiasticum dicitur. *Qu.* 10. num. 10. 110.
- Coloni Ecclesiae, an à muneribus immunitatem habeant? *Quaest.* 8. num. 80. *remissivè.* 76.
- An personae Ecclesiasticae, miserabilesque dicantur? *Quaest.* 9. numer. 2. 34. & seqq. 99. & 102.
- An eorum causas ad forum Ecclesiasticum trahant? *Ead. quaest.* 9. nu. 36. 102.
- Color quaesitus semper praesumitur in prohibito contrahere. *Privil.* 113. nu. 5. 293.
- Quando dicatur quaesitus respectu mulieris. *Id. privil.* 113. nu. 6. *ibid.*
- Commendatarius. *Vide* Vicarius.
- Commodum qui sentit, incommodum sentire debet. *priv.* 120. nu. 3. 299.
- Proprium an alieno quis debeat anteferre. *Vide* Charitas.
- Communem rem cum alio habens, potest eam vendere, vel pignorare. *Quaest.* 8. num. 430. 96.
- Compelli regulariter quis non potest ad perfectionis opus bonorumque suorum erogationem. *Quaest.* 15. nu. 37. *remissivè.* 144.
- Compensatio in omnibus actionibus fit ipso jure. *Qu.* 8. n. 308. & *quaest.* 10. num. 73. 90. & 115.
- An possit objici Ecclesiae decimas petenti? *Quaest.* 8. nu. 309. 90.
- An fisco? *Ead. qu.* 8. n. 309. *ibid.*
- Et quid in decima papali. *Ead. quaest.* 10. num. 74. 115.
- De liquido ad illiquidum non datur. *privil.* 67. nu. 2. 253.
- Limita. *Id. privil.* 67. n. 6. 254.
- Compromittere in arbitratorem de jure & de facto in concernentibus Ecclesiam praelatus nequit. *Quaest.* 8. nu. 440. 96.
- Concessio Castellri & terrae facta Ecclesiae continet merum & mixtum imperium. *privil.* 23. nu. 4. 224.
- Simplex primum actum tribuit. *Privil.* 4. n. 12. 207.
- Castri si fiat à directo Domino absque nulla feudi mentione, censetur facta in allodium. *Privil.* 31. nu. 1. 229.
- Amplia. *Id. privil.* 31. nu. 2. *ibid.*
- Quod procedit multo magis in favorem miserabilium personarum. *Id. privil.* 31. nu. 5. *ibid.*
- Idem est in Ecclesia. *Id. privil.* 31. nu. 6. *ibid.*
- Conclusio causae an in causis miserabilium & summaris desideretur. *Proam.* nu. 77. 7.
- Omnium jurium, & probationem renunciationem inducit. *Quaest.* 8. n. 168. 83.
- Sententiae comparatur. *Ead. qu.* 8. nu. 169. *ibid.*
- Post eam, non amplius dicitur iudicium. *Ead. qu.* 8. n. 170. *ibid.*
- In causis summaris non est necessaria. *Privil.* 128. nu. 3. pag. 304.
- In criminalibus non requiritur. *Id. privil.* 128. nu. 4. *ibid.*
- In causis ordinariis est necessaria. *Id. privil.* 128. n. 1. *ibid.*
- Est iudicii pars. *Id. privil.* 128. nu. 2. *ibid.*
- In causis miserabilium personarum non requiritur. *Id. privil.* 128. nu. 3. *ibid.*
- Condemnatus ad solutionem, solvere omnino cogitur, etiam si promissorem de solvendo dare paratus sit. *Quaest.* 17. nu. 171. 169.
- Ad mortem, an testamenti factionem habeat, ejusve publicentur bona? *Ead. qu.* 17. num. 135. 167.
- Non potest testari ad pias causas. *Priv.* 31. nu. 4. 374.
- Neque iudice permittente. *Id. privil.* 31. nu. 5. *ibid.*
- Ad perpetuos carceres non potest testari. *privil.* 32. nu. 4. *ibid.*
- Amplia. *Id. privil.* 32. n. 5. *ibid.*
- Quod etiam ampliat condemnatis ad triremes. *Id. privil.* 32. n. 6. *ibid.*
- In prima instantia ad expensas, quia nihil probavit, si appellat; non admittitur, nisi resectis expensis. *privil.* 14. num. 1. 217.
- Fallit favore miserabilium personarum. *Id. privil.* 14. n. 4. *ibid.*
- In secunda instantia in expensis condemnatus, quia nihil probavit, & sententia fuit confirmata ex primis actis, à qua secunda provocavit, non admittitur ad perfequendam appellationem, nisi resectis expensis secundae instantiae. *Id. privil.* 14. num. 2. *ibid.*
- In expensis utriusque instantiae quis condemnatur, si in secunda instantia condemnatus sit quamvis in prima obtinuerit. *Id. privil.* 14. nu. 3. *ibid.*
- Conductio rei propriae inutilis est. *Quaest.* 8. nu. 246. 87.
- Conductor primus contendere nequit ut sibi potius quam alteri rei dominus locet. *Qu.* 8. num. 330. 91.
- Rerum Ecclesiae, vel fisci, qui multum fuit lucratus, ad reconductionem compelli potest. *Ead. quaest.* 8. n. 344. 92.
- Collectarum universitatis, non solventium res capere, & sub hasta ponere potest, si de debito non dubitetur. *Quaest.* 10. num. 76. 115.
- Conductores fisci excusantur ab hospicio. *privil.* 105. n. 9. 283.
- Confessarius tenetur, etsi non fuerit requisitus, imponere poenitenti damnificanti, & ipsum obligare ut damnum laeso satisfaciatur. *privil.* 58. nu. 10. 247.
- Confessio extrajudicialis, an miserabilium favore probet? *Proam.* nu. 19. 3.
- Est omnium probationum melior & efficacior, & pro iudicato confessus est. *Quaest.* 5. nu. 72. 56.
- Facta à minore in criminalibus aut civilibus, an sibi praedictet? *Ead. quaest.* 5. nu. 73. *ibid.*
- Etiam in iudicio absente parte facta, nemine saltem pro ea acceptante, non probat, nec confitenti nocet. *Quaest.* 8. num. 332. 91.
- Ecclesiae vel piaes causae favore, etiam extrajudicialis obligationem producit. *Ead. quaest.*

- quest. 8. nu. 333.* pag. 91.
 In carcere, an sicut in tormentis facta, va-
 leat? *Quest. 11. nu. 6.* 119.
 Advocati parti nocet, nisi sit in continenti
 revocata. *Quest. 13. n. 80.* 136.
 Extrajudicialis absente parte facta, inter
 mercatores, quemadmodum Ecclesiæ favo-
 re plenè probat. *Quest. 14. num. 25.* 139.
 Proprii oris est major omnibus probationibus,
 & prævalet dictis testium. *Privil. 111. nu.*
1. & 2. 289. & 290.
 Proprii oris semper opponi potest. *Id. pri-*
vil. 111. nu. 3. 290.
 Proprii oris probat contra fiscum. *Id. privil.*
111. nu. 4. *ibid.*
 Absque causa est nullius momenti. *Id. pri-*
vil. 111. n. 6. *ibid.*
 Quid favore dotium. *Id. privil. 111. nu. 8.*
ibid.
 Absque causa respiciens favorem miserabi-
 lium personarum tenet, sic etiam favore
 piæ causæ. *Id. priv. 111. nu. 9.* *ibid.*
 Mulierum peccantium in ejus utilitatem non
 probat. *privil. 113. n. 7. & 8.* 293.
 Facta in instrumento guarentigiato tenet.
privil. 111. nu. 10. 290.
 Vel si esset geminata. *Id. privil. 111. num.*
12. *ibid.*
 Vel in ul̄tima voluntate. *Id. privil. 111. n.*
11. *ibid.*
 Vel si esset facta in judicio. *Id. privil. 111.*
nu. 13. *ibid.*
 Extrajudicialis non probat. *privil. 8. nu. 1.*
 213.
 Ad condemnandum non sufficit. *Id. privil.*
8. nu. 2. *ibid.*
 Sed bene ad torquendum. *Id. privil. 8. nu.*
3. *ibid.*
 Extrajudicialis probat favore miserabilium
 personarum. *Id. privil. 8. n. 4.* *ibid.*
 Sic etiam favore piæ causæ. *Id. privil. 8.*
nu. 5. *ibid.*
 Absque causa facta non valet. *privil. 37. n.*
1. 378.
 Idem procedit in fidejussione. *Id. privil. 37.*
nu. 2. *ibid.*
 Limita tamen favore conscientia. *Id. pri-*
vil. 37. n. 3. *ibid.*
 Generalis dicitur ambigua. *Id. privil. 37.*
nu. 7. *ibid.*
 Facta absente parte non probat. *privil. 46.*
nu. 1. 384.
 Etiam si esset facta in judicio. *Id. privil. 46.*
nu. 2. *ibid.*
 Sed quando plenè probet? *Id. privil. 46.*
n. 3. & 4. 384. & 385.
 Facta pro male ablatiis habet vim debiti con-
 fessati. *Id. privil. 46. n. 5.* 385.
 Super extorsione usurarium non revocatum.
Id. privil. 46. nu. 6. *ibid.*
 Emanata in scriptura absente parte pro exo-
 natione conscientia. *Id. privil. 46. nu. 7.*
ibid.
 Sed declara. *Id. privil. 46. n. 8.* *ibid.*
 Tutoris pupillo regulariter non nocet. *pri-*
vil. 39. nu. 2. 380.
 Limita. *Id. privil. 39. n. 4.* *ibid.*
 Dicitur probatio omnibus melior. *priv. 50. n.*
1. 388.
 Et facit majorem probationem publico in-
 strumento. *Id. priv. 50. n. 2.* *ibid.*
 Sed declara. *Id. priv. 50. n. 6.* *ibid.*
- Facit rem notoriam. *Id. privil. 50. num. 3.*
 pag. 388.
 Et habet vim scriptura. *Id. privil. 50. nu.*
4. *ibid.*
 Partis dicitur melior quam illa quæ fit per
 testes. *Id. priv. 50. n. 5.* *ibid.*
 Dubia in favorem confitentis interpretatur.
Id. privil. 50. n. 7. *ibid.*
 Sed limita. *Id. privil. 50. nu. 8.* *ibid.*
 Facta in testamento potest à testatore quan-
 docunque revocari. *priv. 27. nu. 1.* 371.
 Facta in testamento in favorem piæ causæ,
 pro incertis & male ablatiis ad exoneratio-
 nem conscientia. *Id. pri-*
vil. 27. n. 2. *ibid.*
 Confessione mulieris pecuniam esse versam in
 ejus utilitatem non statur. *privil. 113. n. 7.*
& 8. 293.
 Confessus & convictus non appellat. *Quest.*
10. nu. 61. 114.
 Confiteri an & quando infirmus per loca itu-
 rus periculosa aut navigaturus teneatur?
Quest. 14. nu. 7. 13. & 15. 137. & 138.
 Confraternitates dicuntur loca pia. *privil. 99.*
nu. 1. 278.
 Habent beneficium restitutionis in integrum.
Id. privil. 99. nu. 2. *ibid.*
 Confugiens ad Ecclesiam ab ea extrahi ne-
 quit. *Quest. 8. num. 50.* 73.
 Neque in vinculis, aut compedibus in illa
 detineri, aut obsideri potest. *Ead. quest.*
8. n. 52. 74.
 Et qualiter extrahentes puniantur? *Ead.*
quest. 8. nu. 51. remissive. *ibid.*
 Alia supple Verbo Immunitas & verbo Eccle-
 sia.
 Conjectura non sunt necessariae in claris. *Pri-*
vil. 39. nu. 13. 235.
 Conjecturis opus non est ubi legis decisio ad-
 est. *Quest. 7. nu. 12.* 62.
 Conjugatus & à conjugio continens miserias
 patiuntur. *Quest. 2. nu. 25.* 14.
 Conjunctus qui, cum potest, captivum con-
 junctum non redimit, ejus hæreditatis in-
 dignum se reddit. *Quest. 16. numer. 51.*
 151.
 Conjux, qui conjugem infirmum diligenter
 non curavit, ejus hæreditate privatur. *Qu.*
3. n. 286. 45.
 Alia Vide. Luctus.
 Consanguineus in petendo tutorem pupillo,
 ad cujus hæreditatem vocabatur, negli-
 gens, qualiter puniatur. *Quest. 3. numer.*
94. 32.
 Consensus paternus in testamentis filiifami-
 lias debet esse expressus, nec sufficit sola
 præsentia. *Privil. 169. n. 10.* 340.
 Consentire quis in actibus sibi utilibus præsu-
 mitur. *Quest. 16. nu. 54.* 151.
 Consequens stare non potest, supposito vel
 antecedenti falso. *Quest. 9. nu. 41.* 102.
 Conservatio juris jam quæsitæ facilius datur
 quàm de novo acquisitio. *Quest. 10. num.*
36. 113.
 Conservatores Religionum possunt cognos-
 cere de causis civilibus, sed non de cri-
 minalibus aut mixtis. *Privil. 70. nu. 1. &*
2. 255.
 Non possunt cognoscere de causis mercedum
 aut miserabilium personarum. *Id. privil. 70.*
nu. 3. *ibid.*
 Conservatoriae litteræ ut scholasticis dentur,
 P p 4 quæ

- quæ requirantur? *Quæst.* 12. n. 19. p. 125.
 Quæ causa finalis extiterit eas scholaribus
 concedendi? *Ead. quæst.* 12. n. 20. *ibid.*
 Conservatorum judicium natura & definitio.
Ead. quæst. 12. nu. 24. *remissive.* 126.
 Consiliiarii, Consilium Principis, ejus corpo-
 ris pars esse dicuntur. *Qu.* 9. nu. 49. 103.
 Consiliarium offendens privato odio, in læsæ
 majestatis crimen non incidit. *Ead. quæst.*
 9. nu. 50. *ibid.*
 Consilium à senioribus requirendum. *Quæst.*
 18. nu. 38. 179.
 Consortes litis cum miserabilibus, an fori pri-
 vilegio gaudeant? *Qu.* 3. n. 12. 13. 14. &
 15. 22.
 Cum clericis, si sit individua causa, tam in
 civili, quàm in criminali, ad Ecclesiasticum
 Judicem aditum habent. *Qu.* 9. n. 130. 108.
 Cum privilegiato, ejus privilegio gaudent.
Quæst. 10. nu. 7. 110.
 Ampliatur tribus numeris sequentibus.
 Constitutiones favorabiles sunt adjvandæ.
Privil. 38. nu. 18. 235.
 Constitutum inutile est, si constituens non
 possideat. *Quæst.* 8. nu. 240. 87.
 Alia *Vide* Possessio.
 Construere Ecclesiam sine decreto minor po-
 test. *Ead. quæst.* 8. num. 295. 90.
 Est quid spirituale. *Ead. qu.* 8. n. 296. *ibid.*
 Consuetudo privilegium à lege concessum,
 legemque tollit, & illud dare potest. *Qu.*
 5. n. 26. 51.
 Minorum privilegia non tollit. *Ead. quæst.* 5.
 nu. 27. *ibid.*
 Et an minores, sicut majores arctet? *Ead.*
quæst. 5. n. 27. *remissive.* *ibid.*
 Immemorabilis, an in Ecclesiæ præjudiciali-
 bus admittenda sit? *Qu.* 8. n. 272. 88. & 89.
 Et an in his quadraginta annorum spatio, nec
 minori, inducatur? *Ead. qu.* 8. n. 273. 89.
 Et quanto tempore in aliis? *Ead. qu.* 8. nu.
 274. *ibid.*
 Et si legem vincat, non si contra utilitatem
 communem sit, quæ nullius tunc momenti
 existit. *Quæst.* 10. n. 70. 115.
 Inducere potest non solum ut libris mercato-
 rum solemnitate confectis credatur; sed ut
 & in vim publici instrumenti, cum hypo-
 theca habeant executionem paratam. *Quæst.*
 14. n. 46. & 47. 140.
 Antiquior prævalet. *Quæst.* 18. numer. 39.
 180. & 181.
 Consules à consulendo, vel ab agendo cuncta
 consilio, nominati. *Qu.* 18. nu. 38. 180.
 Contractus claudicare non debet. *Qu.* 3. n. 151.
 35.
 Ab infirmo cum medico factus, judicis officio
 rescinditur. *Ead. quæst.* 3. num. 283. 45.
 Pupillorum, ac minorum favore, claudicare
 potest. *Quæst.* 5. nu. 48. 53.
 Fiscus, vel Ecclesiæ per non implementum
 non annullatur, rescinditurvè; sed ad im-
 plementum agi potest. *Quæst.* 8. n. 249. &
 250. 87.
 Quid in aliis? *Ead. qu.* 8. n. 251. & seq. *ibid.*
 Furiosi, prodigi, aut pupilli, an juramento
 firmetur; *Quæst.* 19. n. 21. 185.
 In dubio censualis potius, quàm emphyteu-
 ticus præsumitur. *Qu.* 8. n. 99. 77.
 Alia *Vide* Locus contractus.
 Simulati & sceneratitii non præscribuntur,
 nec ex illis transfertur possessio, nec domi-
 nium. *Allegat.* n. 34. & 35. pag. 399.
 Ut dicatur simulatus tria concurrere debent,
Allegat. n. 26. & 28. *ibid.*
 Ut dicatur usurarius quæ requirantur? *Alle-*
gat. n. 13. & seq. 406.
 Non potest pro parte sustineri & pro parte an-
 nullari, si adjectum sit juramentum. *privil.*
 113. nu. 9. 293.
 Innominatus resolvitur cessante causa finali.
privil. 144. n. 5. 312.
 Quid favore miserabilium personarum? *Id.*
privil. 144. nu. 6. *ibid.*
 Nominatus præsumitur favore miserabilium
 personarum. *privil.* 152. n. 1. 320.
 Quando cesset cessante causa? *Id. privil.* 152.
 n. 2. *ibid.*
 Contradictio & repugnantia evitanda. *Alle-*
gat. nu. 16. 398.
Vide Unus.
 Contrahens cum alio, ejus conditionem scire
 præsumitur. *Quæst.* 19. n. 23. 185.
 Contrahentes an ultra dimidium justii pretii se
 invicem decipere possint? *Qu.* 5. n. 20. 51.
 Non præsumuntur voluisse se in continenti
 corrigere. *Allegat.* n. 17. 398.
 Exprimentes gratia tollendæ dubitationis, &
 majoris claritatis, licet superflua, toleran-
 da sunt, & non vitiant contractum. *Alle-*
gat. n. 19. *ibid.*
 Contumaces mulctantur pœna contumaciæ,
 quando solutione purgant. *privil.* 132. nu. 1.
 306.
 Contumacia an & quatenus à minore inctr-
 ratur. *Qu.* 4. nu. 43. 52.
 Vera ejusque pœna sine dolo non contrahi-
 tur. *Qu.* 13. n. 70. 135. & 136.
 Contumax non auditur, nisi purgata contu-
 macia, si subditus vel Baro petat remissio-
 nem causæ? *privil.* 132. nu. 2. *ibid.*
 Verus non appellat. *Qu.* 17. n. 169. 169.
 Conveniri qui non valent ultra quam facere
 possunt, pro debito ex delicto, vel quasi con-
 veniri, in carceremque mitti possunt. *Qu.*
 11. n. 22. 120.
 Aliter in carcerem non mittuntur. *Qu.* 17.
 nu. 114. 166.
 In foro suo tam in civilibus, quàm in crimi-
 nalibus quis debet. *Quæst.* 9. n. 42. & 43.
 102.
 Conventio facta per majorem partem Univer-
 sitatis est observanda. *privil.* 110. nu. 1. 288.
 Maxime favore dirimendarum litium, quo
 casu major pars potest præjudicari minori.
Id. privil. 110. n. 2. *ibid.*
 Amplia. *Id. privil.* 110. n. 3. *ibid.*
 Sic etiam dicas fore Ecclesiæ. *Id. privil.* 110.
 nu. 11. 289.
 A majori parte universitatis præjudicat ci-
 vibus successoribus. *Id. priv.* 110. n. 5. 288.
 Conversi de novo ad fidem, an miserabiles
 sint, & fori privilegio gaudeant? *Proem.*
 n. 4. & qu. 9. n. 38. 3. & 102.
 Convictus. *Vide* Confessus.
 Copia processus absque salario debet dari pau-
 peri appellanti. *privil.* 78. n. 2. 262.
 Indiciorum debet dari, petente parte, alias
 secus. *privil.* 51. nu. 1. 243.
 Indiciorum debet dari miserabilibus personis,
 etsi non petant, etiam quod sit statutum, ne
 detur nisi parte petente. *Id. priv.* 51. n. 2. *ibid.*
 Indiciorum est danda miserabilibus personis.
Id. priv. 51. nu. 3. *ibid.*
 Indi-

Indiciorum in statu Ecclesiastico datur, etiam parte non petente. *Id. privil. 51. n. 4.* pag. 243.
 Indiciorum & repertorum in regno non potest dari ante publicationem, nisi datis fisci testibus pro repetitis. *Id. privil. 51. n. 5.* *ibid.*
 Inventarii. *Vide Inventarii.*
 Copula & cujus sit naturæ. *Quæst. 1. n. 7.* 10.
 Et latius. *Vide Dicitio.*
 Corporum nomen, animata, & inanimata, rationabilia & irrationabilia continet. *Quæst. 10. n. 5.* 110.
 Correctores hodierni, locum Prætorum, vel Rectorum Provinciarum antiquorum tenent. *Quæst. 9. n. 73.* 104. & 105.
 Correlativorum eadem est dispositio. *Privil. 49. n. 8.* 242.
 Covarruvias in *lib. practicab. quæst. cap. 7.* distinguit plures casus. *Prelud. 7. n. 1.* 200.
 Creditor non cogitur minutam recipere solutionem. *Quæst. 8. n. 183.* 84.
 Nisi Ecclesiæ aut libertatis pretii sit creditor. *Ead. quæst. 8. n. 184.* *ibid.*
 Videns pignus in libertatis fisci, vel Ecclesiæ favorem distrahi, aut alienari, sibi præjudicat tacendo, pignusque remisisse intelligitur. *Ead. quæst. 8. n. 203. & 204.* 85.
 Regulariter per scientiam & patientiam distractionis pignoris, an sibi præjudicet? *Ead. quæst. 8. n. 205. & quæst. 16. n. 93. & 94.* 85. & 153.
 Debitorem sui debitoris regulariter convenire non potest. Quæque ut illum convenire valeat, requirantur. *Ead. quæst. 8. n. 417. remissive.* 95.
 Antiquior an pecuniam consumptam, posteriori solutam recuperare possit. *Ead. quæst. 8. n. 418.* *ibid.*
 Universitatis, vel Ecclesiæ, qui fertilitatis tempore annonam recipere de publico neglexit, pretium ipsius, eandemve annonam carestie tempore non habebit. *Ead. quæst. 8. n. 426.* 96.
 Et quid tempore debito ab Universitate, Ecclesiæ debitas differt præstationes recipere, si infra annum non petat, ab earum deinceps petitione arcetur. *Ead. quæst. 8. n. 427.* *ibid.*
 Lucrum cessans debiti soluti ratione petens, si negotiari non sit solitus, ab usurarum labe immunis non est. *Quæst. 14. n. 29.* 139.
 Secus si negotiari solitus, lucrum ob solutionem non factam perdat. *Ead. quæst. 14. n. 30.* *ibid.*
 Ante tempus debitorem suum conveniens, quibus subjiciatur pœnis? *Quæst. 10. n. 58. remissive.* 114.
 Cujus pecunia res empta est, pro ea anterioribus creditoribus non præfertur. *Quæst. 17. n. 167.* 169.
 Alia supple, *verb. Debitor.*
 Non dicitur pendente conditione, is cui sub conditione legatum est. *Privil. 163. n. 11.* 327.
 Non potest eligere meliorem rem debitoris. *Privil. 102. n. 2.* 280.
 Crimen læsæ Majestatis. *Vide Læsæ Majestatis crimen.*
 De crimine ibi agi debet ubi commissum

est licet privilegiatus criminofus existat. *Quæst. 11. n. 17.* pag. 120.
 Criminis atrocitas. *Vide Atrocitas criminis.*
 Criminosus fori privilegio non gaudet. *Quæst. 11. n. 24.* 120.
 Alia *Vide Privilegium.*
 Culpa non præsumitur in dubio, eamque allegans probare debet. *Quæst. 11. n. 67. 123.*
 Cultus nimis incontinentiam arguit. Et quæ ob illum damnatæ foeminæ. *Quæst. 3. n. 47.* 27.
 Intellige. *Ead. quæst. 3. n. 48.* *ibid.*
 Cupidus miser est. *Quæst. 2. n. 14.* 13.
 Alia *Vide Avarus.*
 Curæ munus personale est. *Quæst. 18. n. 18.* 176.
 Curator minoris res distrahens, quas distrahendi facultatem habet, fidem de pretio habere non potest. *Quæst. 5. n. 22. & quæst. 8. n. 118. & 119.* 51. & 79.
 Hodie nec palam minoris bona emere potest, licet olim posset, & qualiter emens puniatur. *Quæst. 8. n. 192. ad fin.* 84. & 85.
 Contra factum suum minori præjudiciale, an venire possit? *Ead. qu. 8. n. 261.* 88.
 Datur captivi bonis procuratorem non habentis. *Qu. 16. n. 35.* 150.
 Captivi res defendens, fori privilegio gaudet. *Ead. qu. 16. n. 36.* *ibid.*
 Et quid si agat, aliove conveniat? *Ead. qu. 16. n. 37.* *ibid.*
 Bonis datus, an actiones tantum tempore perituras, non etiam alias movere possit. *Ead. qu. 16. n. 38.* *ibid.*
 Ad custodiam non ad plenam administrationem datus videtur. *Ead. qu. 16. n. 38. ibid.*
 Carceratorum ætates descriptas habere debet, Principique nunciare. *Qu. 18. n. 70.* 182.
 Carceratam mulierem cognoscens præter ordinariam delicti pœnam, graviore quoque arbitrio judicis punitur, tametsi meretrix sit. *Qu. 11. n. 50.* 122.
 Ad custodiam obligatus, publici officii ratione, non solum casum, sed quod absque ejus culpa evenerit, probare debet. *Ead. qu. 11. n. 68.* 123.
 Alia *Vide Carceratus, Fugiens, Mortuus.*
 Curatoris bona pro administratione tacite sunt hypothecata. *Qu. 8. n. 36.* 72.

D.

DAMNATI ad mortem testari prohibentur. *Privil. 31. n. 1.* pag. 374.
 Ad mortem possunt testari pro restitutione incertorum, & malè ablatorum. *Id. Privil. 31. n. 6.* *ibid.*
 Ad triremes hodie testantur de facto. *Privil. 32. n. 9.* 375.
 Damnatio non facit hominem turpem, sed causa. *Quæst. 19. n. 6.* 184.
 Damnatus ad mortem civilem testari non potest. *Privil. 32. n. 1.* 374.
 Ad perpetuos carceres, non potest testari. *Id. privil. 32. n. 4.* *ibid.*
 Amplia. *Id. Priv. 32. n. 5.* *ibid.*
 Amplia in condemnatis ad triremes. *Id. Privil. 32. n. 6.* 374. & 375.
 Dans eleemosinam debitum suum adimplet. *Privil. 2. n. 2.* 347.
 Datio

- Datio tutelæ est actus piissimus. *Privil.* 145. nu. 17. pag. 314.
- Quare dicatur actus pius? *Id. privil.* 145. nu. 18. *ibid.*
- Datum pro redimendis captivis, nec ingrati-
tudinis causa revocari potest. *Qu.* 16. nu. 62. 152.
- Regulariter contra. *Ead. qu.* 16. n. 63. *ibid.*
- Debitor quinquennale dilationem petens,
an fori privilegio gaudeat? *Quæst.* 3. n. 80. 31.
- Speciei pupilli, an ejus interitu liberetur?
Quæst. 3. nu. 138. 34.
- Et an Ecclesiæ? *Quæst.* 8. nu. 394. 94.
- Et quid in aliorum debitore? *Quæst.* 3. nu. 138. & *qu.* 8. n. 393. 34. & 94.
- Mutui solutionem differens, multipliciter cas-
tigatur. *Qu.* 8. nu. 122. *remissivè.* 79.
- Pro debito & delicto, vel quasi nascenti,
carcerari potest, & si aliàs pro civili debi-
to nequiret. *Quæst.* 11. nu. 19. 20. 21. & 22. 120.
- Ecclesiæ, qui usque ad iudicium, debitum
solvere differt, in duplum tenetur. *Quæst.* 8. n. 428. 96.
- Pupilli, vel minoris, ab ejus tutela, cura-
ve repellitur. *Qu.* 10. nu. 42. 113.
- Reipublicæ, ab ejus honoribus, & admini-
stratione annexum honorem habente, ni
prius debitum persolvat, arcetur. *Qu.* 10. n. 43. *ibid.*
- Universitatis, convictus, licèt non confes-
sus, non appellat. *Ead. quæst.* 10. nu. 62. 114.
- Sui ipsius quis esse non potest. *Qu.* 14. nu. 27. 139.
- Limitatur. *Ead. qu.* 14. n. 28. *ibid.*
- Communi jure pro debito civili bonis ce-
dens, carcerem vitat. *Quæst.* 16. num. 82. 153.
- Nisi debitum ex redemptione procedat;
qualiterque tunc ad satisfactionem compel-
latur. *Ead. quæst.* 16. n. 83. *ibid.*
- Pro civili debito à domo propria, vel Eccle-
sia trahi non debet. *Quæst.* 17. n. 26. 160.
- Casu pro quo debito in carcerem mitti possit,
de eo constare debet apertè. *Quæst.* 11. n. 24. 120.
- Debitorem Ecclesiæ celans, qualiter & ad
quid teneatur? *Qu.* 8. num. 323. & 325. 91.
- Et quid in aliis? *Ead. qu.* 8. n. 324. *ibid.*
- Sui debitoris quando quis convenire possit?
Ead. qu. 8. nu. 417. *remissivè.* 95.
- Alia. *Vide* Creditor, Fiscus, Ecclesia.
- Sua culpa in paupertate lapsus, potest ce-
dere bonis. *privil.* 73. nu. 8. 259.
- Pauper, si est carceratus, asportatur ad do-
mum Creditoris, ut suis sumptibus concu-
ret, aliàs liberetur. *privil.* 72. numer. 11. 258.
- Non potest uti datione insolutum contra cre-
ditorem pauperem. *Prelud.* 7. n. 4. 200.
- Debitum universitatis, singulorum non est,
neque è contra. *Qu.* 10. num. 20. 111.
- Decimam executionisolvere, an Ecclesia de-
beat. *Qu.* 8. n. 365. 93.
- Declaratio Sacræ Congregationis Eminentis-
simorum Cardinalium adducitur. *privil.* 84. nu. 3. 266.
- Declaratoria usus testium qualiter sit facienda
pro evitanda falsitate. *privil.* 15. n. 3. 217.
- Declinandum non est in iudicium pauperis.
Prelud. 10. nu. 5. pag. 203.
- Decretum secundum, contra pupillum non
interponitur. *Quæst.* 3. n. 163. & *qu.* 10. n. 24. 36. & 112.
- Contra universitatem utique. *Qu.* 10. nu. 25. 112.
- Judicis, an in alienatione bonorum mobi-
lium, minorum, aut actionum requiratur?
Qu. 3. n. 154. 35.
- Alia. *Vide* Judex.
- In alienatione bonorum minoris, non potest
interponi in diebus feriatis in Dei hono-
rem. *privil.* 52. n. 3. 243.
- Decuriones negotiari prohibentur, in tangen-
tibus, præcipuè ad victum. *Quæst.* 10. n. 110. 117.
- Universitatum propria, jurave regalia con-
ducere non possunt. *Ead. qu.* 10. num. 111. *ibid.*
- Decurionum ordo, quare constitutus? *Ead.* *qu.* 10. nu. 26. 112.
- Defectus causæ finalis vitiat dispositionem.
privil. 144. nu. 2. 311.
- Defendere Ecclesiam. *Vide*, Ecclesia.
- Definitio cui non convenit, non convenit de-
finitum. *prelud.* 1. n. 8. 196.
- Donationis. *privil.* 10. nu. 3. 345.
- Bona, quibus constare debeat? *Qu.* 2. n. 6. 11.
- Deformis miser est. *Ead. qu.* 2. n. 32. 14.
- Delegari an possint, meri, & mixti imperii,
causæ. *Qu.* 17. n. 147. & 148. 168.
- Delegatio facta ad instantiam miserabilium
personarum non data negligentia iudicis or-
dinarii, non est nulla, sed habebit effectum
post negligentiam. *Privil.* 80. n. 4. 264.
- Delegatus à Principe infirmitate laborans,
subdelegat. *Qu.* 3. n. 276. 44.
- Delictum in dubio est excludendum. *privil.* 17. nu. 5. 219.
- Privilegium excludit. *Qu.* 11. num. 23. 120.
- Nemini debet patrocinari. *Quæst.* 3. numer. 23. 23.
- Deponentes de valore rei debent reddere ra-
tionem per statutum qualitatis, & onere
rei, etiam non interrogati. *Allegat. numer.* 77. 401.
- Deportatus ac servus pœnæ effectus communi
jure hæres institui non poterat. *Qu.* 17. n. 145. 168.
- A milite poterat. *Ead. qu.* 17. n. 146. *ibid.*
- Potest testari, quando à sententia deporta-
tionis penderet appellatio. *privil.* 32. num. 3. 374.
- Neque potest testari. *Id. privil.* 32. nu. 2. *ibid.*
- Depositum est faciendum quando officiales al-
legantur suspecti. *privil.* 133. n. 1. 306.
- Descendentes à testatore, jussi hæreditatem
post mortem suam restituere, ita demum
in eadem re gravati censetur, si sine liberis
decesserit, ne videatur testator alienas suc-
cessionibus suis antepone. *privil.* 7. num. 1. 352.
- Hæc regula habet etiam locum in filio natu-
rali, quem pater hæredem instituit. *privil.* 7. nu. 2. *ibid.*
- Destinata ad unum usum pro factis habentur.
privil. 16. n. 18. 364.
- Deus videtur recipere sub sua protectione mi-
serabiles personas. *Prelud.* 9. n. 2. 202.
- Est

- Est favorabilior quam filius. *privil.* 5. nu. 8. pag. 210.
- Dicta senum pro legibus servantur, & ab eis argumentum sumere licet. *Quæst.* 18. num. 40. 180.
- Doctorum, secundum leges, vel auctoritates ab eis relatas, intelligenda. *Quæst.* 8. nu. 6. & *qu.* 15. n. 31. 69. & 144.
- Dictio (&) an semper inter diversa ponatur. *Qu.* 1. n. 7. & 14. 10.
- Taxativa omne aliud, præter expressum, excludit. *Qu.* 8. n. 283. 89.
- Casus similes non excludit. *Qu.* 5. n. 7. 49.
- Est malignæ naturæ & omnimodam litteræ adhæsiōem desiderat, aliterque fieri posse negat. *Qu.* 9. nu. 47. 103.
- (*Præsertim*) cujus sit naturæ. *Qu.* 3. n. 38. 25. & 26.
- Conjunctiva, (*libertatis favore*) vim suam perdit, nec conjungit. *Qu.* 16. num. 109. 154.
- Universalis omnia comprehendit, & ad casus improprios extenditur. *privil.* 34. nu. 3. & 4. 231. & 232.
- Complectitur casus privilegiatos. *Id.* *privil.* 34. n. 5. & 6. 232.
- (*Omnis*) est universalis & non comprehendit miserabiles personas. *privil.* 38. nu. 4. & 5. 234.
- (*Quibuscumque*) est universalis, & ad casus etiam improprios trahitur. *Id.* *privil.* 38. n. 6. *ibid.*
- Sed non ad causas miserabilium personarum trahitur. *Id.* *privil.* 38. n. 7. *ibid.*
- Sicut nec dictio (*quibusvis*). *Id.* *privil.* 38. nu. 8. *ibid.*
- (*Quibusvis*) comprehendit omnes personas, Religiones, & loca pia. *Id.* *privil.* 38. nu. 9. *ibid.*
- (*Omnis*) est intelligenda secundum subjectam materiam. *privil.* 110. n. 4. 288.
- (*Quicumque*) est universalis & ad casus etiam improprios trahitur. *privil.* 38. n. 10. 234.
- Sed non ad causas miserabilium personarum & privilegiatarum. *Id.* *privil.* 38. num. 11. *ibid.*
- (*Quisquis*) est generalis. *Id.* *privil.* 38. num. 12. *ibid.*
- Sed non extendit ad miserabiles personas. *Id.* *privil.* 38. nu. 13. *ibid.*
- (*Quodcumque*) est universalis, nihil excludens. *Id.* *priv.* 38. n. 14. *ibid.*
- (*Aliquis*) est universalis & omnia comprehendit. *Id.* *privil.* 38. n. 2. *ibid.*
- Secus si fuerint personæ privilegiatæ. *Id.* *privil.* 38. nu. 3. *ibid.*
- Dictiones taxativæ impediunt extensionem. *privil.* 36. n. 1. 233.
- Taxativæ constituunt pacta personalia, & excludunt omnes casus non expressos. *Id.* *privil.* 36. n. 2. *ibid.*
- Taxativæ in materia favorabili personam non excludunt, in qua est eadem æquitas. *Id.* *privil.* 36. n. 3. *ibid.*
- Universales non comprehendunt causas miserabilium personarum. *privil.* 38. numer. 1. 234.
- Et declara. *Id.* *privil.* 38. n. 16. *ibid.*
- (*Semper, perpetuò, & quodcumque*) intelliguntur secundum actum & actionem cui apponuntur. *Allegat.* n. 6. 398.
- (*Semper, perpetuò, & quodcumque*) pro-
- trahant tempus adjectum in pacto de retrovendendo. *Allegat.* n. 5. pag. 398.
- Dictum de Saturno relatum ab Ulpiano. *Allegat.* n. 108. 402.
- Dies de jure civili est attendendus. *Privil.* 75. n. 5. 261.
- Differentia inter purgatorium & infernum datur. *Prelud.* 6. n. 3. 345.
- Ulla datur quoad prohibitionem alienationis inter bona Ecclesiæ & laicalium confraternitatum. *privil.* 130. n. 5. 305.
- Difficile æquiparatur impossibili. *privil.* 71. nu. 17. 257.
- Dignitas. *Vide Honor.*
- Dignum magis, an & quando minus digno prævaleat, illudque ad se trahat, vel non. *Qu.* 10. n. 37. & *seq.* 113.
- Dilatione quinquennali usus, fori privilegium non habet. *Qu.* 3. n. 80. 31.
- Moratoria à Principe concessa, ad minorum debita non extenditur. *Qu.* 5. n. 79. 56.
- Dilatoriæ exceptiones debent opponi ante litem contestatam. *privil.* 9. n. 1. 213.
- Fallit favore miserabilium personarum. *privil.* 9. n. 2. *ibid.*
- Exceptiones possunt opponi à mulieribus, minoribus, & ab Ecclesia, post litem contestatam. *Id.* *privil.* 9. n. 3. *ibid.*
- Diligens in dubio præsumitur. *quæst.* 11. num. 67. 123.
- Diminutio non fit contra voluntatem testatoris. *privil.* 35. n. 5. 377.
- Idem procedit favore miserabilium personarum. *Id.* *privil.* 35. n. 6. *ibid.*
- Dispensari in secundo consanguinitatis gradu ad matrimonium, nisi publicam ob causam debet. *qu.* 10. n. 112. 117.
- Dispensatio videtur species privilegii. *Prelud.* 2. n. 6. 197.
- In primo actu verificatur & de ratione. *privil.* 4. n. 18. & 19. 208.
- Dispensatus ad ordines, censetur dispensatus ad minores. *Id.* *privil.* 4. nu. 21. *ibid.*
- Ad curata non censetur dispensatus ad Canonicum. *Id.* *priv.* 4. n. 22. *ibid.*
- Ad dignitates non censetur dispensatus ad majores. *Id.* *priv.* 4. nu. 23. *ibid.*
- Dispositio omnis respiciens favorem malorum ablatorum, dicitur potius facta necessariò quam voluntariè. *priv.* 30. nu. 1. 373.
- Usurarii, ut valeat propria causa est æquius. *priv.* 59. n. 5. 394.
- Legis generalis non solum causas, sed personas privilegiatas comprehendit. *priv.* 57. n. 5. 393.
- Sed limita. *Id.* *priv.* 57. n. 7. *ibid.*
- Quælibet ad aliquid faciendum judicem, vel partem astringens, intelligi debet, si in judicio fuerit petitum. *quæst.* 3. numer. 89. 31.
- Authentica habita*, *C. ne fil. pro patr.* in desuetudinem abiit. *qu.* 12. n. 29. 126.
- Alia in id. *Vide Lex.*
- Captatoria est nulla. *priv.* 169. n. 3. 340.
- Etiā in testamento militis. *Id.* *priv.* 169. nu. 4. *ibid.*
- Facta in uno casu prorrigitur ad alium favore piæ causæ. *privil.* 106. n. 9. 284.
- Generaliter loquens non comprehendit causam dotis. *privil.* 103. n. 5. 281.
- Testatoris potius toleranda est quod sit inutilis, quam contraria voluntati testatoris. *Priv.*

- Priv.* 163. *num.* 25. pag. 330.
 Papalis debet esse specialis derogatoria &
 dispositionis Concil. *Trid. priv.* 103. *num.*
 10. 281.
 Nec sufficit generalis. *Id. priv.* 103. *nu.* 11.
ibid.
 Testatoris generalis non distinguens genera-
 liter est intelligenda. *priv.* 34. *n.* 7. 232.
 Generalis operatur generalitatem tam in o-
 diosis, quam in correctoriis & pœnalibus.
Id. priv. 34. *n.* 8. *ibid.*
 Eadem subintrat, ubi militat eadem ratio.
Prelud. 8. *n.* 5. 201.
 Dispositum in genere habet locum in specie-
 bus. *priv.* 75. *n.* 11. 261.
 Distributiones quotidianæ debentur ei, qui
 in morbum sua culpa incidit. *privil.* 73.
nu. 6. 259.
 Diversitas nominum, an diversam significatio-
 nem, naturamque ostendat. *Qu.* 1. *nu.* 8.
 12. & 13. 9.
 Dives miser est. *qu.* 2. *nu.* 24. 14.
 Est, qui cupidus non est. *qu.* 13. *num.* 15.
 130.
 Divinum supplicium imminet non curantibus
 de miserabilium personarum tutamine. *Prae-*
lud. 9. *nu.* 4. 202.
 Divisio primo constituenda est, ut rei de qua
 agitur expeditior resolutio paretur. *qu.* 1.
nu. 1. 9.
 Sensus auget. *Ead. qu.* 1. *n.* 1. *ibid.*
 Divites an sint miserabiles personæ. *Prelud.* 8.
nu. 9. 201.
 Divitiæ faciunt quem potentiorum. *priv.* 17.
nu. 13. 220.
 Doctores scholasticorum privilegiis utuntur.
qu. 12. *n.* 35. 126.
 An & quando privilegiis utantur, vel non?
quæst. 17. *n.* 19. 23. 24. 25. & 26. 161.
 Stipendiarii, pro absentia tempore, supe-
 rioris licentia factæ, salarium consequun-
 tur. *Ead. qu.* 17. *n.* 60. & 62. 163.
 Secundum leges, auctoritatesve citatas in-
 telligendi sunt, *Vide Dicta.*
 Possunt consulere die feriato pro personis
 miserabilibus. *priv.* 52. *nu.* 6. 243.
 Sunt excusati ab hospitando, & Medici &
 Philosophi. *priv.* 105. *n.* 6. & 8. 282. & 283.
 Limita. *Id. priv.* 105. *n.* 7. 282.
 Doctoribus per transennam aliquid asserenti-
 bus, non est tanta fides adhibenda. *privil.*
 101. *nu.* 6. 279.
 Doctrina Bernardi ad Eugenium. *privil.* 82.
nu. 2. 265.
 Doli comites & affines qui sint? *Allegat. nu.*
 8. 406.
 Dolus in nullo præsumitur, ac minus in eo,
 qui jure suo utitur. *qu.* 3. *n.* 40. & *qu.* 6.
nu. 26. 26. & 59.
 Privilegium excludit. *quæst.* 11. *n.* 23. 120
 Oritur ex enormissima læsione. *Allegat. n.*
 2. 405.
 Annullat contractum. *Allegat. n.* 3. *ibid.*
 Ut venenum inficit & corrumpit. *Allegat.*
nu. 6. *ibid.*
 Est deterior multiplici culpa. *Allegat. nu.*
 7. *ibid.*
 Domicilium. *Vide Locus.*
 Dominium absque traditione vel apprehen-
 sione regulariter non transfertur. *qu.* 8. *n.*
 124. & 237. 79. & 87.
 In Ecclesia, an & qualiter fallat? *Ead.*
quæst. 8. *num.* 125. 126. 127. 128. 129. 130.
 131. 236. & 449. p. 79. 80. 87. & 96.
 Et in universitate? *Quæst.* 10. *n.* 113. 117.
 Scæpè sine possessione transfertur. *qu.* 8. *nu.*
 126. *remissive.* 79.
 Rerum ejus, qui se suaque Ecclesiæ devo-
 vit, an absque apprehensione in eam tran-
 seat? *Ead. quæst.* 8. *n.* 131. 79. & 80.
 Fideicommissi peculiaris, vel legati, an à
 morte testatoris in legatarium, vel fidei-
 commissarium transeat? *Ead. qu.* 8. *num.*
 224. & 225. 86.
 Et quid in fideicommissio universalis? *Ead.*
quæst. 8. *nu.* 222. & 223. *ibid.*
 Rei donatæ, ex solo titulo donationis,
 etiam præsumptæ; in Ecclesiam transit ip-
 so jure. *Ead. qu.* 8. *nu.* 236. 87.
 Rei Ecclesiæ probatur per confessionem ex-
 trajudicialem possidentis illam. *priv.* 8. *nu.*
 6. 213.
 Non transfertur per hypothecam. *privil.* 156.
n. 10. 323.
 Domino, an & quando sit obediendum. *Vide*
Subditus.
 Dominus qui servum infirmum curare con-
 tempnit, illius dominio privatur. *qu.* 3. *nu.*
 286. 45.
 Cujus procurator falsis instrumentis, aut te-
 stibus usus est, an in falsi pœnam cadat?
qu. 8. *nu.* 397. 94.
 Pensionem recipiens ab emphiteuta, qui ob
 canonem non solum tum occiderat ab em-
 phiteusi, an caducitatem remittere videat-
 ur? *Ead. qu.* 8. *n.* 410. 95.
 Et quid si cum protestatione sibi non præ-
 judicandi, pensiones recipiat? *Ead. qu.* 8.
n. 411. *ibid.*
 Et quid si Prælati, aut Procurator Eccle-
 siæ eas recipiat. *Ead. qu.* 8. *n.* 412. *ibid.*
 Antiquitus in servos vitæ, necisque potesta-
 tem habebat. *qu.* 16. *nu.* 3. 148.
 Servi, Mauri, Turci, illum ad Christiani
 redemptionem vendere cogitur, & quo
 pretio. *Ead. qu.* 16. *n.* 121. 155.
 Domo potest expellere conductorem ob ei
 supervenientem necessitatem. *privil.* 95. *n.*
 1. 275.
 Etiam si indigeat domo locata pro usu filii,
 vel patris, aut matris. *Id. privil.* 95. *nu.*
 2. *ibid.*
 Sed limita, si domus fuisset locata misera-
 bilibus personis. *Id. priv.* 95. *nu.* 3. *ibid.*
 Potest domum suam locare cui vult. *privil.*
 42. *n.* 2. 237.
 Fallit favore miserabilium personarum, &
 scholarium. *Id. priv.* 42. *n.* 3. *ibid.*
 Fallit favore Ecclesiæ. *Id. privil.* 42. *num.*
 6. *ibid.*
 Domum levare aut fenestras facere ad Mo-
 nialium cœtum prospectum habentes, quis
 non potest. *qu.* 8. *nu.* 212. 85.
 Potest hoc casu servitutem altiùs tollendi
 vendere cogi, etiam via intermedia. *Ead.*
qu. 8. *n.* 214. *ibid.*
 Domum suam altiùs levare regulariter non
 prohibetur. *Ead. qu.* 8. *n.* 215. 85. & 86.
 Etiam si luminibus officiat vicini. *Ead. qu.*
 8. *nu.* 217. 86.
 Nisi ad æmulationem faciat. *Ead. qu.* 8. *n.*
 218. *ibid.*
 Domus in qua cuditur falsa moneta publica-
 ri debet. *privil.* 57. *nu.* 1. 246.
 Fallit

- Fallit favore miserabilium personarum. *Id. privil. 57. n. 3.* pag. 246.
- Scolastico potius quam alteri locari debet. *Quæst. 12. nu. 43.* 127.
- Scholarem ab ea quis expellere non potest, propriis licet usibus egeat illa. *Ead. quæst. 12. n. 41.* *ibid.*
- Sua cuique tutissimum refugium est, neque pro debito civili extrahi ab ea debet. *Qu. 17. n. 185.* 169.
- Pupilli, aut viduæ, in qua falsa moneta cuditur, an pœnis subjaceat ordinariis? *Quæst. 3. n. 199.* 38.
- Donare est dotem constituere. *Quæst. 6. n. 29.* 59. & 60.
- An præsumatur pro carceratis expensens. *Quæst. 11. n. 33. remissivè.* 121.
- Dicitur, qui nullo jure cogente concedit. *Quæst. 6. n. 34.* 60.
- Donatio facta ut præstentur alimenta donanti evanescit, si alimenta non præstentur. *Privil. 39. n. 1.* 235.
- Fallit. *Id. privil. 39. n. 2.* *ibid.*
- Declara. *Id. privil. 39. n. 11.* *ibid.*
- Facta Ecclesiæ sub modo, non revocatur etiam si modus non fuerit adimpletus. *Id. priv. 39. n. 7. & privil. 29. n. 7.* 235. & 372.
- Revocari potest propter ingratitudinem. *Privil. 156. n. 1. & privil. 26. numer. 1.* 322. & 370.
- Revocatur ex supervenientia filiorum. *Privil. 156. n. 4. & privil. 13. numer. 1.* 322. & 357.
- Id non procedit in donatione facta pro incertis & male ablatis, ac pro exoneratione conscientiæ. *Privil. 13. n. 3.* 358.
- Neque revocatur, si instrumento donationis expressè esset renunciatum. *Id. privil. 13. n. 2.* 357.
- Revocari nequit si res donata est à donatario vendita. *privil. 156. n. 5.* 322.
- Omnium bonorum præsentium & futurorum est nulla. *privil. 143. n. 1. & privil. 10. n. 1.* 311. 354. & 355.
- Fallit favore miserabilium personarum, Ecclesiæ, & loci pii. *Privil. 143. numer. 2.* 311.
- Strictè est interpretanda. *privil. 23. n. 1. & privil. 4. n. 1.* 223. 224. & 348.
- In dubio non præsumitur. *privil. 23. n. 2.* 224.
- Facta miserabilibus personis latè est interpretanda. *Id. privil. 23. n. 3.* *ibid.*
- Regulariter non præsumitur. *privil. 30. nu. 1.* 228.
- Fallit favore miserabilium personarum. *Id. privil. 30. n. 5.* 229.
- Fallit favore Ecclesiæ. *Id. privil. 30. n. 6.* *ibid.*
- In dubio præsumitur remuneratoria & non gratuita. *Id. privil. 30. n. 3.* 228.
- Non præsumitur ex insignibus donatarii appositis à donante in re donata. *Id. privil. 30. n. 4.* 229.
- Facta Ecclesiæ non præsumitur facta per modum appositum, sed principaliter propter Deum. *Privil. 39. n. 12.* 235.
- Excedens quingentos aureos debet insinuari. *Privil. 66. n. 1. & privil. 24. nu. 1.* 252. 253. & 368.
- Inter virum & uxorem non tollitur generali hypotheca. *Privil. 68. n. 2.* 254.
- Jo Mar. Novar. Tract. de Priv. Tom. II.*
- Facta Ecclesiæ præsumitur facta propter Deum. *Privil. 20. n. 7.* pag. 221.
- Facta alicui hospitali, pro incertis & male ablatis ad exonerationem conscientiæ, propter ingratitudinem revocari non potest. *Privil. 26. n. 9.* 371.
- Idem procedit in donatione causa dotis. *Privil. 26. num. 10.* *ibid.*
- Facta à Novitio pro incertis & male ablatis absque solemnitatibus concilii valet. *Privil. 14. n. 8.* 359.
- Quare? *Id. privil. 14. n. 9.* *ibid.*
- Idem esset ubi donatio fieret ob remunerationem. *Id. privil. 14. n. 10.* *ibid.*
- Remuneratoria est species permutationis debiti solutio, & titulus onerosus. *Id. privil. 14. n. 11.* *ibid.*
- Dicitur facta ab causam, & ideo nativitate filiorum non revocatur. *Id. privil. 14. n. 12.* *ibid.*
- Invalida dicitur, quando est contra civilem & naturalem rationem. *Privil. 10. n. 4.* 355.
- Omnium bonorum si in ea intervenerit juramentum neque valet. *Id. privil. 10. n. 5.* *ibid.*
- Hæc si fuerit facta Ecclesiæ vel alteri pio loco non valet. *Id. privil. 10. numer. 6.* *ibid.*
- Et vide. *Id. privil. 10. n. 8.* *ibid.*
- Quando fieret alicui Ecclesiæ, Xenodochio, hospitali, vel alteri loco pro exoneratione conscientiæ, & pro incertis, & male ablatis. *Id. privil. 10. n. 9.* *ibid.*
- Onerosa non appellatur donatio, quia potius dicitur solutio. *Privil. 13. numer. 4.* 358.
- Ob merita requiritur probationem meritorum. *Privil. 23. n. 7.* 368.
- Favore piæ causæ excedens summam quingentorum aureorum valet, licet insinuatione vallata non reperiatur. *Privil. 24. nu. 2.* 368. & 369.
- Præsertim favore donationis factæ pro incertis & malè ablatis. *Id. privil. 24. n. 3.* 369.
- Prædicta præsumitur facta pro exoneratione conscientiæ. *Id. privil. 24. n. 4.* *ibid.*
- Largissimè est interpretanda, quando est facta pro incertis & male ablatis. *privil. 4. n. 5.* 349.
- Facta pro incertis & malè ablatis non dicitur vera donatio, sed æris alieni restitutio. *Id. privil. 4. n. 8.* *ibid.*
- Ut excludatur quælibet conjectura est accipienda, etiam si actus inutilis reddatur. *Id. privil. 4. n. 4.* *ibid.*
- Miserabilibus facta latè interpretanda est. *Proæm. n. 27.* 5.
- Eorum favore præsumitur. *Proæm. 28.* *ibid.*
- E converso quoque eorum favore non præsumitur, ubi aliàs præsumeretur. *Proæm. n. 29.* *ibid.*
- Eisdem facta, cum pacto præstandi alimenta donanti, si non præstentur, an revocetur? *Proæm. n. 39.* *ibid.*
- Miserabilibus facta, an egeat insinuatione? *Proæm. n. 71.* 7.
- In infirmitate facta, an convalescentia celesseater revocata? *Quæst. 3. numer. 289.* 45.

- Inter virum & uxorem prohibita. *Qu.* 6. n. 28. pag. 59.
- Nec constinuedæ, vel augendæ dotis, ratione uxori donationem facere marito licet, etsi mulieri diversa ratione permittatur? *Quæst.* 6. n. 29. & 30. 59. & 60.
- Quingentorum solidorum summam excedens, ad sui valorem insinuationem desiderat, inque excessu, nullitatis vitium patitur. *Qu.* 8. nu. 86. 77.
- Ecclesiæ ultra eam summam absque insinuatione facta tenet. *Ead. quæst.* 8. numer. 87. *ibid.*
- Etiamsque immensa illi facta sustinetur. *Ead. qu.* 8. n. 88. *ibid.*
- Omniumque bonorum, præsentium, & futurorum. *Ead. quæst.* 8. numer. 89. *ibid.*
- Communi jure, præsentium, & futurorum, improbat; regio verò, etiam præsentium tantum. *Ead. quæst.* 8. nu. 89. *ibid.*
- Regalium à Principe Ecclesiæ facta tenet. *Ead. quæst.* 8. n. 90. *ibid.*
- Aliis facta inutilis est. *Ead. qu.* 8. n. 91. *ibid.*
- Non præsumitur. *Ead. qu.* 8. n. 132. 185. & 248. 80. 84. & 88.
- Multis in casibus præsumitur. *Ead. qu.* 8. n. 186. 84.
- Ubi præsumitur, Ecclesiæ favore præsumi definit. *Ead. qu.* 8. n. 187. *ibid.*
- Ecclesiæ favore an præsumatur. *Ead. qu.* 8. n. 133. 80.
- Ecclesiæ, aut pauperibus absentibus facta, ante acceptationem revocari non potest. *Ead. qu.* 8. n. 145. & seq. 81.
- Aliis facta, potest. *Ead. qu.* 8. n. 145. & seq. *ibid.*
- Et quid de jure regio? *Ead. qu.* 8. num. 146. *ibid.*
- Facta privato, cum pacto, quod post ejus mortem res transeat ad Ecclesiam, an revocari, pactumve ipsum possit? *Ead. qu.* 8. n. 242. 87.
- Et an speciale Ecclesia sit? *Ead. qu.* 8. n. 143. *ibid.*
- Omnium bonorum, per supervenientiam liberorum revocatur. *Ead. qu.* 8. nu. 234. *ibid.*
- Et quid si Ecclesiæ facta sit? *Ead. qu.* 8. n. 235. *ibid.*
- Facta videtur ab eo, qui rem propriam scienter ab Ecclesia, tanquam Ecclesiæ, in emphyteusim recipit. *Ead. qu.* 8. numer. 244. *ibid.*
- Non æque aliis. *Ead. qu.* 8. n. 245. & tribus sequentibus. *ibid.*
- Ecclesiæ facta appposito modo, eo non servato an revocetur? *Ead. qu.* 8. n. 249. *ibid.*
- Propter ingratitudinem revocari potest. *Ead. qu.* 8. n. 253. 88.
- Ecclesiæ facta, ob Prælati, vel Capituli, utriusve simul ingratitudinem, non revocatur. *Ead. qu.* 8. n. 254. *ibid.*
- Nec dotis factæ pauperi, aut pro redimendis captivis. *Ead. qu.* 8. n. 255. *ibid.*
- Et quid si cum pacto de non revocando donationem ingratitudinis causa, facta sit? *Ead. qu.* 8. n. 256. *ibid.*
- Et an Prælati saltem vita durante, quando ab eo cum Capitulo ingratitudo commissa est. *Ead. qu.* 8. n. 257. remissive. *ibid.*
- Propter nuptias, sine decreto à minore fieri potest. *Ead. qu.* 8. n. 298. pag. 90.
- Neque cum decreto regulariter à minore fieri valet. *Ead. qu.* 8. n. 301. *ibid.*
- A patre filio Clerico facta, non retractatur. *Qu.* 9. n. 118. 107.
- Aliis in potestate parentum existentibus invalidè fit. *Ead. qu.* 9. n. 119. 125. & qu. 17. n. 213. 108. & 170.
- Militiæ causa à patre facta tenet, castrenseque peculium fit. *Qu.* 17. nu. 214. 170.
- Inter conjuges constante matrimonio prohibita. *Ead. qu.* 17. n. 214. 171.
- Valet si uxor marito militiæ contemplatione donet, & castrense peculium reputatur. *Ead. qu.* 17. n. 216. *ibid.*
- Donationes factæ pro exoneratione conscientiæ, vel pro male ablatis, debent denunciari per Notarios loci, quæ denunciatio debet fieri infra quindecim dies. *priv.* 20. n. 1. 366.
- Factæ miserabilibus personis non subjiciuntur solemnitatibus juris communis. *privil.* 140. n. 2. 309.
- Dotes miserabilibus personis data, ab eo qui dotem constituere tenebatur, an incongrua earum favore censeatur. *Proem.* n. 78. 7.
- Congrua quæ dicatur. *Proem.* n. 78. remissive. *ibid.*
- An jure, quo fiscus adversus debitores utitur gaudeat? *Quæst.* 8. n. 176. & 177. 83.
- Constitutæ à marito ante contractum matrimonium, cum relatione ad matrimonii celebrati tempus, an teneat? *Qu.* 6. n. 30. 60.
- Ecclesiæ pluribus quam mulierum privilegiis gaudet. *Quæst.* 8. n. 46. & seq. 73.
- Data pauperi, ob ingratitudinem non revocatur. *Ead. qu.* 8. n. 255. 88.
- Ecclesiæ non præscribitur. *Ead. qu.* 8. nu. 437. 96.
- Constitui Ecclesiæ sine decreto à minore potest. *Ead. qu.* 8. n. 295. 90.
- Ecclesiæ quid spirituale est? *Ead. qu.* 8. n. 296. *ibid.*
- An soluto matrimonio duret, ejusque actio? *Quæst.* 3. nu. 212. & seq. 39. & 40.
- Cujus res antequam dotis fieret, præscribi cœperat, an ordinariis præscriptionis terminis includatur. *Quæst.* 8. numer. 54. 74.
- A patre filiæ constituta præsumitur congrua. *privil.* 112. nu. 1. 290.
- Data miserabilibus personis ab eo, qui tenetur illas dotare in dubio earum favore non censetur congrua. *privil.* 112. numer. 3. 290. & 291.
- Congrua quæ dicatur? *Id. privil.* 3. num. 4. 5. 6. 7. & 8. 291.
- Incongrua quæ dicatur? *Id. privil.* 112. n. 9. 10. 11. & 12. 292.
- Dicitur causa pia & consequitur privilegia piæ causæ. *Privil.* 13. num. 5. & *privil.* 1. n. 8. & 9. 216. & 346.
- Et fiscus æquiparantur in privilegiis. *Præ-lud.* 8. n. 5, & *privil.* 1. n. 10. 200. & 346.
- Dotes relictæ puellis, amore Dei, quamvis non constet eas esse pauperes, dicitur relictum ad pias causas. *privil.* 7. n. 7. 211.
- Dubia in meliorem partem sunt intelligenda. *privil.* 20. nu. 9. 221.
- Dubium, nil adeo in humanis, quod diligens non patefaciat indagatio. *Qu.* 1. n. 5. 10.

Dubius statu testificari nequit. *privil.* 165.
numer. 1. pag. 335.
 Quid favore miserabilium personarum & piæ
 causæ. *Id. privil.* 165. n. 2. *ibid.*
 Duplex funiculus magis ligat & difficilius rum-
 pitur. *privil.* 34. n. 9. 231.
 Durum videtur, ea, quæ in conscientia ho-
 minis consistunt, testibus probanda esse. *privil.*
 23. n. 3. 368.

E.

ECCLĒSIA instrumenta de novo reperta post
 conclusionem in causa, etiam negligentia
 data, producere potest. *Proem.* n. 35. &
quæst. 8. n. 168. 5. & 83.
 Meliora eligit. *Proem.* n. 59. & *quæst.* 8. n.
 148. 6. & 81.
 An miserabilium numero contineatur, & fori
 principis utatur privilegio. *Quæst.* 8. per tot.
 Minoribus, & pupillis, an æquiparatur?
Ead. qu. 8. n. 1. 2. 3. 71. 79. & seq. & n. 33. &
seqq. usque ad n. 59. 69. 76. 72. 73. 74. & 75.
 Potentior reputatur. *Ead. quæst.* 8. n. 10. 70.
 Prælatum habens, neque miserabilis, neque or-
 ba dicitur. *Ead. qu. 8. n. 11. ibid.*
 Filia ipsa, Prælati, parens reputatur, ad filiæ,
 parentisque similitudinem, neque convenire
 ipsa absque Prælati auctoritate, neque conve-
 niri, sed Prælati ejus nomine potest. *Ead.*
quæst. 8. n. 12. *ibid.*
 Uxor Prælati dicitur. *Ead. quæst.* 8. n. 13. *ibid.*
 Cathedralis Episcopo carens, vel inutilem ha-
 bens, vidua reputatur. *Ead. qu. 8. n. 14. ibid.*
 Et quid Collegialis, aut Parochialis, Rectoribus
 mortuis, vel inutilibus effectis. *ibid.*
 Spoliata, potest coram quo velit iudice Ec-
 clesiastico, vel sæculari, regiusve Senatori-
 bus spoliatorem laicum in prima causæ cog-
 nitione convenire. *Ead. qu. 8. n. 18. ibid.*
 Spolio, aut vi, paupertate, consuetudine, lege
 vel statuto præcipuo, non existente, non uti-
 que. *Ead. quæst.* 8. n. 20. 71.
 An fisco comparetur, ejusque privilegiis utatur?
Ead. quæst. 8. n. 21. 25. 176. & 177. 71. & 83.
 Prior privilegiatorum existit. *Ead. quæst.* 8. n.
 22. 71.
 An verè fiscum habeat, qui tacitam in bonis
 cum eo contrahentium, hypothecam quem-
 admodum sæcularis habeat? Quique in Cleri-
 corum bonis vocantibus, & sine hærede le-
 gitimo descendendum succedat; & cui Cle-
 ricorum delinquentium pecuniariæ pœnæ,
 & bona confiscata applicentur? *Ead. qu. 8.*
n. 26. 27. 29. 30. & 31. 71. & 72.
 Pro decimis sibi debitis tacitam in prædiis
 hypothecam habeat, & in bonis emphiteu-
 tæ, qui ejus emphiteuticum prædium de-
 teriorem reddidit. *Ead. quæst.* 8. num. 28.
 71.
 Imperii privilegiis gaudet. *Ead. quæst.* 8. n.
 32. 72.
 Restitutionem petens adversus laicum, coram
 Ecclesiæ iudice, speciali favore eam postulat.
Ead. qu. 8. n. 35. ibid.
 Tacitam hypothecam habet in bonis Prælati
 malè administrantis. *Ead. quæst.* 8. n. 36. &
 45. 72. & 73.
 Et in bonis sibi pro malè ablati restituere de-
 bentis. *Ead. quæst.* 8. n. 39. 72.
Jo. Mar. Novar. Tract. de Priv. Tom. II.

Reipublicæ comparatur, omnibusque Rei-
 publicæ privilegiis concessis utitur, quan-
 do aptabilis est casus, contrariumque à jure
 definitum non reperitur. *Ead. quæst.* 8. n.
 41. 72. & 73.
 Eidemque præfertur. *Ead. quæst.* 8. num.
 42. 73.
 Militum privilegiis, ubi inæqualitatis non
 adest ratio, potitur. *Ead. quæst.* 8. nu. 43.
ibid.
 Et libertatis. *Ead. quæst.* 8. numer. 44.
ibid.
 Et dotis. *Ead. quæst.* 8. n. 45. & 299.
 73. & 90.
 Tacitam habet pro dote ejus evicta adversus
 promittentem, vel recipientem, hypothecam.
Ead. quæst. 8. n. 47. 73.
 Favoribus alimentis concessis utitur. *Ead.*
qu. 8. n. 48. ibid.
 Piarum causarum principalem locum tenet.
Ead. quæst. 8. n. 49. *ibid.*
 Immunitatem præstat ad eam confugienti-
 bus. *Ead. quæst.* 8. num. 50. & 52. 73. &
 74.
 Alia in id. *Vide* Immunitas, Confugiens, &
 Extrahens.
 Privato succedens contra quem præscri-
 ptio cœpta erat, an privilegio suo ad-
 versus præscriptionem utatur. *Ead. quæst.*
 8. n. 53. 74.
 An, & quando, quibusque solemnitatibus
 alienare possit, *Vide* Alienatio, Solemnita-
 tes, & Res.
 Defendi à quolibet de populo potest. *Ead.*
quæst. 8. n. 60. & 62. 75.
 Invito etiam & contradicente Prælato. *Ead.*
quæst. 8. nu. 61. *ibid.*
 Ex mero iudicis officio restitui potest. *Ead.*
quæst. 8. n. 68. *ibid.*
Vide Beneficium.
 A muneribus præcipuè personalibus, & ipsa
 & Ecclesiasticæ personæ immunes existunt.
Ead. quæst. 8. n. 77. 76.
 Communis necessitatis, aut utilitatis casu
 excepto. *Ead. quæst.* 8. n. 78. *ibid.*
 Et quid circa patrimonialia munera. *Ead.*
quæst. 8. nu. 79. *ibid.*
 Et an in casibus in quibus ad munera Eccle-
 sia, vel Ecclesiasticæ personæ tenentur, à
 iudice sæculari ad ea cogi possunt. *Ead.*
quæst. 8. nu. 79. *ibid.*
 Victa, in expensis non condemnatur. *Ead.*
quæst. 8. nu. 94. 77.
 Emphiteusim ab alio tenens, biennio, vel
 triennio non solvens, an emphiteusi pri-
 vetur? *Ead. quæst.* 8. nu. 97. *ibid.*
 Quæ ob canonem non solutum, à jure suo
 cecidit, in integrum restitutionis ut cano-
 nem solvat, auxilium implorare potest. *Ead.*
quæst. 8. n. 98. *ibid.*
 Adversus quadragenariam præscriptionem ex
 ignorantia capite restituitur. *Ead. quæst.* 8.
 n. 105. 78.
 Et intra quod tempus. *Ead. quæst.* 8. nu. 107.
ibid.
 Et quid scientia interveniente. *Ead. quæst.* 8.
 n. 106. *ibid.*
 Enormiter læsa, etiam data scientia, post
 quadriennium restitutionem consequitur. *Ead.*
quæst. 8. n. 109. *ibid.*
 Et intra quod tempus à quadriennii præteritio-
 ne. *Ead. quæst.* 8. n. 110. *ibid.*
 Qq 2 Absque

- Absque interpellatione debitorem in mora constituit. *Ead. quæst. 8. numer. III.* pag. 80.
- Etiamsi litem motam venditori non denuntiet, ad evictionem eum obligatum tenet. *Ead. quæst. 8. n. 123.* 79.
- Contractum juratum, absolutione non petita, impugnare valet, adversus illum in integrum restitutionem postulare. *Ead. quæst. 8. n. 138.* 80.
- Anima caret. *Ead. quæst. 8. numer. 138.* *ibid.*
- Habetur loco filii, facitque deficere conditionem, si sine liberis decesserit & substituto in defectum liberorum excluso, bonorum capas admittitur. *Ead. qu. 8. n. 139.* & *privil. 29. n. 7.* 80. & 228.
- Sive Clericorum, sive Religiosorum Ecclesia, sit. *Ead. qu. 8. n. 140.* 80.
- Pupillariter substituta, an pupilli matrem excludat? *Ead. qu. 8. n. 142.* *ibid.*
- Exceptiones dilatorias, etiam post litem contractatam opponit. *Ead. quæst. 8. n. 173.* & *privil. 9. n. 3.* 83. & 213.
- Instrumenti perditum tenorem testibus quoque non peritis probat. *Ead. quæst. 8. numer. 175.* 83.
- In actione personali Prælationis favore gaudet. *Ead. qu. 8. nu. 178.* *ibid.*
- Minutam solutionem facere potest. *Ead. qu. 8. n. 184.* 84.
- An instituta censeatur, si inter amicos prædixisset defunctus, post ejus mortem instituere Ecclesiam velle, eo postmodum intestato decedente. *Ead. quæst. 8. numer. 226.* 86.
- Defendi debet ab eo, qui eam defendere promisit, etiam non requisitus, nec certo tempore designato. *Ead. qu. 8. numer. 227.* *ibid.*
- Sine cessione agere potest. *Ead. quæst. 8. n. 258.* 88.
- Jus per intrusum acquirit. *Ead. quæst. 8. n. 265.* *ibid.*
- An adversus spoliatum ante restitutionem, de dominio opponere possit, si se incontinenti offerat probaturam? *Ead. quæst. 8. numer. 369.* 93.
- An liberetur à pœnis res proprias, alienave invadentium, si Prælatas invasor existat. *Ead. quæst. 8. n. 271.* 88.
- Ad majus pretium non tenetur pro re ab hostibus capta, quam quo an eis redempta est. *Ead. quæst. 8. n. 306.* 90.
- An exposito succedat? *Ead. quæst. 8. numer. 313.* 91.
- Dimidiam partem compositionis, vel condemnationis pro Clerici offensione facta consanguineis etiam Clerici existentibus. *Ead. quæst. 8. n. 314.* *ibid.*
- Ex pacto nudo, pollicitatione actionem habet. *Ead. quæst. 8. n. 315.* *ibid.*
- Tempore locationis finito, si quantum alius offert, solvere velit, à re locata non expellitur. *Ead. quæst. 8. numer. 331.* *ibid.*
- An inventarium omninò conficere debeat, ne ultra hæreditatis vires teneatur? *Ead. qu. 8. n. 350.* 92.
- Ad recuperationem rei malè alienatæ agens pretium non restituit. *Ead. quæst. 8. numer. 352.* *ibid.*
- Favorabilior est, quam possessor, & in eum onus probandi transfert. *Ead. quæst. 8. n. 359.* pag. 92.
- Debitorum suos in liquidis, summarie, & executivè ad solutionem compellit. *Ead. qu. 8. n. 362.* 93.
- Solvere decimam executionis, an debeat? *Ead. quæst. 8. n. 365. remissive* *ibid.*
- Exceptionem non numeratæ pecuniæ post biennium opponit. *Ead. qu. 8. numer. 369.* *ibid.*
- Et an & quando in perpetuum? *Ead. qu. 8. n. 369. remissive.* *ibid.*
- Impugnare potest instrumentum in sui favorem productum. *Ead. quæst. 8. numer. 401.* 94.
- In potentio remissionem faciens, causæ amissione, ut ceteri non mulctatur. *Ead. qu. 8. n. 403.* *ibid.*
- Caducitatem remittere non videtur per pensionum receptionem ab ejus Prælati factam. *Ead. qu. 8. n. 412.* 95.
- Conductoris hæres existens, non cogitur in locatione stare. *Ead. quæst. 8. numer. 413.* *ibid.*
- Debitorem sui debitoris, non excusso principali, convenire potest. *Ead. quæst. 8. numer. 416.* *ibid.*
- An pecuniam posteriori creditori solutam, etiam consumptam repetat. *Ead. qu. 8. n. 419. & seqq.* *ibid.*
- Rem communem habens cum alio, an totam possit vendere vel pignorarè. *Ead. qu. 8. n. 430.* 96.
- Hæres instituta, uxore testatoris usufructuaria relicta, an præter uxoris alimenta, cetera capiat? *Ead. quæst. 8. numer. 432.* *ibid.*
- Et an usufructuarii relicta filio hærede instituto in integrum habet usumfructum, legitima excepta, si ex ea unde se alat filius percipere possit. *Ead. quæst. 8. numer. 434.* *ibid.*
- Pro necessitate sua subveniendâ, patrono, ejusque necessitati præfertur. *Ead. qu. 8. n. 436.* *ibid.*
- Secundo emptori præfertur, cui res tradita fuit. *Ead. qu. 8. n. 448.* *ibid.*
- Est mater miserabilium personarum. *Privil. 90. n. 1.* 272.
- Habet miserabiles personas sub ejus protectione. *Id. privil. 90. n. 2.* *ibid.*
- Alienat bona pro redimendis carceratis. *Id. privil. 90. n. 5.* *ibid.*
- Defendit miserabiles personas. *Id. privil. 90. n. 3.* *ibid.*
- In subsidium tenetur alere miserabiles personas. *Id. privil. 90. n. 8.* 273.
- Inter miserabiles, miserabilior dicitur quoad privilegia. 12. n. 8. 215. & 216.
- Gaudet fori electione. *Id. privil. 12. numer. 9.* 216.
- Quando dicatur potentior? *privil. 17. n. 8.* 219.
- Æquiparatur minori. *privil. 107. numer. 4.* 285. & 286.
- Non tenetur relocare rem suam primo conductori. *Privil. 42. n. 7.* 237.
- Hæres conductoris non tenetur in conductione perseverare. *Id. privil. 42. numer. 8.* *ibid.*
- Potest cogere possessorem domus subjectæ fidei-

- fideicommissio, ut illi vendat pro ejus ampliacione, licet possessor non teneatur illam tradere, nisi in tempore quo est propriè Ecclesia erigenda. *Privil.* 64. numer. 4. & 6. 251. & 252.
- Non potest cogere vicinum ad sibi vendendam domum suam, quæ est antiqua in familia. *Id.* *Privil.* 64. n. 7. 252.
- Equiparatur miserabilibus personis. *Privil.* 41. n. 4. 237.
- Hæres instituta non tenetur ultra vires hæreditarias. *Privil.* 33. n. 3. 230.
- Debet defendi ab omnibus. *privil.* 77. num. 3. 263.
- Habenda est in honore. *Id.* *Privil.* 77. nu. 4. *ibid.*
- Cui fuit relictum legatum pro malè ablatis, est præferenda alteri Ecclesiæ pro legato ad causas pias. *Privil.* 90. n. 4. 354.
- Ecclesiasticæ personæ. *Vide* Personæ.
- Personæ quando judicantur à iudicibus laicis? *privil.* 94. n. 3. 275.
- Ecclesiasticus iudex nequit cognoscere inter laicos, & è contra. *Id.* *privil.* 94. num. 1. *ibid.*
- Judex potest cognoscere de causis miserabilium personarum, etiam si sint laici. *Id.* *Privil.* 94. n. 4. *ibid.*
- Declara ut hic docet Author. *Id.* *privil.* 94. n. 5. *ibid.*
- Edere iustus, si non edat, quibus subiciatur pœnis. *Qu.* 5. n. 43. 52. & 53.
- Contra se instrumenta nemo tenetur. *Qu.* 8. n. 156. & *Privil.* 12. n. 3. 82. & 215.
- Ecclesiæ aut fisco cogitur. *Ead.* *quæst.* 8. nu. 157. *ibid.*
- Tenetur quis arma contra se favore Ecclesiæ. *Privil.* 12. n. 7. 215.
- Reo ad exceptionem fundandam tenetur actor. *Id.* *Privil.* 12. n. 1. *ibid.*
- Amplia. *Id.* *privil.* 12. n. 2. *ibid.*
- Non tenetur reus Actori ad intentionem fundandam. *Id.* *privil.* 12. n. 3. *ibid.*
- Miserabilibus personis actricibus rei tenentur. *Id.* *privil.* 12. n. 5. *ibid.*
- Instrumenta ad fundandam illius intentionem fisco actori reus ab eo conventus edere tenetur. *Id.* *privil.* 12. n. 5. *ibid.*
- Amplia. *Id.* *privil.* 12. n. 6. *ibid.*
- Edictum de fidejussoribus est permissorium. *privil.* 154. n. 2. 321.
- Educator pupilli, tutorem ei petere potest, matre vel consanguineis non petentibus. *Qu.* 3. n. 95. 32.
- Effectum contrarium operari non debent ad unum finem inducta. *Qu.* 12. n. 27. 126.
- Effectus cessat cessante causa, si sit finalis. *Privil.* 144. n. 1. & 2. 311.
- Quando non consumatur ex primo actu. *Privil.* 4. n. 28. 209.
- Debet arctari, arctata potentia causæ. *Quæst.* 9. n. 40. 102.
- Egeni veniunt sub nomine miserabilium personarum etiam quoad illarum privilegia. *Privil.* 154. n. 8. 321.
- Electio fori an detur ei, qui ubique locorum se conveniri posse pactus est. *Quæst.* 3. nu. 61. & *seqq.* 28. & 29.
- Alia in id. *Vide* Fori electio.
- A sene facta juniorum præfertur. *Qu.* 18. num. 33. 178.
- Rei melioris ab Ecclesia, aut pia causa fieri *Jo. Mar. Novarii Tract. de Priv. Tom. II.*
- potest. *Proœm.* n. 59. & *quæst.* 8. num. 148. pag. 6. & 81.
- Non utique ab aliis. *Qu.* 8. n. 147. 81.
- Facta à minori parte Capituli quando valeat? *Privil.* 2. n. 9. 205.
- Fori facta absque juramento perhorrescentiæ est invalida. *privil.* 55. n. 2. 245.
- Fori, vel ejus variatio non operatur contra administratores in reddendis actionibus administrationis gestæ. *Privil.* 65. n. 2. 252.
- Electus in civem, ut aliquid agat non desinit esse civis, si non adimpleat promissionem. *privil.* 39. n. 6. 235.
- Eleemosina seni potius quam juveni facienda. *Quæst.* 18. n. 52. 181.
- Debet distribui pauperibus illius loci, ubi ipse habebat domicilium, quoties id non declaravit. *privil.* 74. n. 8. 260.
- Debet dari propinquis potius quam aliis. *Id.* *privil.* 74. n. 6. *ibid.*
- Emancipatio non præsumitur, & quare? *priv.* 145. n. 25. 315.
- Emens. *Vide* Emptor.
- Emphyteuta Ecclesiæ an rei emphyteuticæ ratione à muneribus immunitatem habeat. *Qu.* 8. nu. 81. 76.
- Qui à privato emphyteusim accepit, si ea postmodum ad Ecclesiam perveniat, neque intra biennium pensionem solvat, an jure cadat? *Ead.* *qu.* 8. n. 53. 74.
- Ecclesiæ per biennium in solutione cessans, emphyteusi privatur. *Ead.* *qu.* 8. num. 95. 77.
- Sæcularis per triennium. *Ead.* *qu.* 8. n. 96. *ibid.*
- Inconsulto domino, emphyteuticam rem alienans, à jure suo cadit. *Ead.* *qu.* 8. nu. 103. 78.
- Emptor servi, quem ægrotantem non curavit, nullum, vel malum medicum adhibendo, redhibitoria non utitur. *Qu.* 3. num. 286. 45.
- Rei fisci, vel minoris, à procuratore vendendi facultatem habente, ante pretii solutionem, etiam fide habita de pretio illius dominium non adipiscitur. *Qu.* 5. n. 22. & 25. 51.
- Rei Ecclesiæ, emptione rescissa eam, cum fructibus restituit. *Quæst.* 8. numer. 354. 92.
- Bonæ fidei, fructus suos facit. *Ead.* *quæst.* 8. n. 355. *ibid.*
- Emens contra jura bonam fidem præsumitur non habere. *Quæst.* 19. n. 22. 185.
- Ab eo qui scit statim prodigaliter consumpturum, non usu capit. *Ead.* *quæst.* 19. nu. 22. *ibid.*
- Emptores malæ fidei dicuntur usurpatores, qui nullo tempore præscribuntur. *Allegat.* n. 34. 399.
- Enucleatio rei tractandæ est facienda. *Proœm.* n. 7. 195.
- Episcopi autoritas quando devolvatur ad Archiepiscopum? *Privil.* 80. numer. 2. & 3. 263. & 264.
- Sunt protectores Orphanorum, Viduarum, Pupillorum, & aliarum miserabilium personarum. *privil.* 81. n. 1. 264.
- Sunt protectores totius universitatis. *Id.* *privil.* 81. n. 2. *ibid.*
- Eorum paternam curam gerere debent. *Id.* *privil.* 81. n. 6. *ibid.*
- Debent habere curam expositorum. *Id.* *privil.*

- Privil.* 81. nu. 7. pag. 264.
 Nequeunt dari, neque cogi ad exercendam
 tutelam & curam. *privil.* 85. n. 1. 267.
 Limita favore miserabilium personarum. *Id.*
privil. 85. n. 2. *ibid.*
 Et Vicarii magna est conjunctio. *privil.* 50.
 n. 2. 242.
 Prohibentur exercere officium advocatorum
 & Procuratorum. *privil.* 92. n. 1. 274.
 Possunt advocacionem & procuracionem ex-
 ercere pro miserabilibus personis. *Id. priv.*
 92. nu. 2. *ibid.*
 Sunt protectores miserabilium personarum.
Id. privil. 92. n. 3. *ibid.*
 Volentes an possint dari tutores? *privil.* 85.
 n. 3. 4. & 5. 267.
 Sunt exequutores legatorum piorum. *privil.*
 47. n. 5. 240.
 Episcopum offendens, an læsæ majestatis cri-
 mine teneatur. *Quæst.* 9. n. 51. 103.
 Alia. *Vide Prælatum.*
 Episcopus adversa valetudine laborans, con-
 secrationem suffraganeorum aliis committe-
 re potest, suisque ad id mandare vices.
Quæst. 3. n. 278. 44.
 Cum Ecclesia sic matrimonium contrahere
 censetur. *Qu.* 8. n. 14. 70.
 Debet procurare extinctionem litium univer-
 sitatum & miserabilium personarum. *privil.*
 81. n. 5. 264.
 Potest appellare pro universitate. *Id. privil.*
 81. n. 4. *ibid.*
 Tenetur defendere causas miserabilium per-
 sonarum suis impensis in Curia sæculari.
privil. 82. n. 4. 265.
 Summo studio invigilare debet circa carce-
 ratos, ne à carcerariis inhumaniter tracten-
 tur. *Id. privil.* 82. n. 5. *ibid.*
 Tenetur facere visitare carceratos, & si in-
 ter eos reperitur innocens debet curare
 liberandum. *Id. privil.* 82. n. 6. *ibid.*
 Debet curare, ut testes pro miserabilibus
 personis reputentur & quascunque defen-
 siones faciant. *Id. privil.* 82. nu. 7. *ibid.*
 Potest petere justitiam coram suo Vicario
 de causis miserabilium personarum. *privil.*
 50. nu. 3. 242.
 Sic etiam de causis suæ Ecclesiæ. *Id. pri-*
vil. 50. n. 4. *ibid.*
 Potest agere pro Ecclesia etiam in fortiori.
Id. privil. 50. n. 5. *ibid.*
 Potest testificari in causa Ecclesiæ. *Id. pri-*
vil. 50. n. 6. *ibid.*
 Potest statuere, ut certa pars reddituum
 vacantium ad tempus deputetur pro fabri-
 ca Ecclesiæ Cathedralis. *privil.* 110. num.
 13. 289.
 Non potest convertere ad certum tempus
 deputata ad pios usus. *privil.* 71. num. 1.
 257.
 In hac materia Authoris consilium reperies.
Id. priv. 71. nu. 13. 15. & 16. *ibid.*
 Potest suscipere tutelam honorariam. *privil.*
 85. nu. 6. 267.
 Ex duobus præsentandis debet gratificare
 consanguineum patroni. *privil.* 74. nu. 7.
 260.
 Exequutor testamenti, in quo fuerunt insti-
 tutæ miserabiles personæ, potest uti reme-
 dio *l. fin. C. de edict. Div. Adrian. tollen.*
privil. 48. n. 1. 241.
 Sic etiam de patre dicitur. *Id. privil.* 48.

- num. 3. pag. 241.
 Dicitur pater pauperum & miserabilium per-
 sonarum. *Id. privil.* 48. num. 2. & 4. *ibid.*
 A lege acquirit nomen hæredis, potestque
 agere, & exigere, quando pauperes sunt
 hæredes. *Id. privil.* 48. nu. 4. *ibid.*
 Potest in sua Synodo reducere numerum
 missarum, ubi tenues sunt eleemosynæ.
privil. 71. nu. 19. 257.
 Est defensor, quando inter exequutores le-
 gatorum ad pias causas esset discordia.
privil. 56. nu. 3. 392.
 Est exequutor omnium piarum dispositio-
 num. *Privil.* 56. nu. 4. *ibid.*
 Et si contrarium mandasset testator. *Privil.*
 36. n. 5. *ibid.*
 Equipollens non admittitur in formis. *pri-*
vil. 29. n. 5. 372.
 Equites quatuor Militarium ordinum, an in-
 ter milites cœlestis militiæ describantur,
id est, Ecclesiasticæ, vel etiam Religio-
 sæ personæ dicantur? *Quæst.* 17. num. 29.
 161.
 Aurati, sive quos *de espuela dorada* voca-
 tamus, idem enim sunt, solo nomine di-
 cuntur milites, nec eorum favore meren-
 tur. *Ead. qu.* 17. n. 23. & seq. 159.
 Non tamen aut tormentis subjiciuntur, aut
 pro civili debito detruduntur in carcerem.
Ead. qu. 17. n. 26. *ibid.*
 Absque militiæ onere equestri dignitate de-
 corari, milites solum imaginarii dicuntur,
 neque militum gaudent privilegiis. *Ead.*
qu. 17. n. 28. & 30. 161.
 Trium Militum Ordinum Divi Jacobi, Al-
 cantaræ, & Calatravæ, an ordinariorum
 judicum jurisdictioni subjaceant? *Ead. qu.*
 17. n. 29. *ibid.*
 Armati, quando & quibus exemptionibus
 fruuntur? *Ead. quæst.* 17. n. 31. *ibid.*
 Equum suum in alieno agro pabulare, an
 viatori liceat, aliis denegetur? *Quæst.* 15.
 n. 51. 145.
 Error calculatorum sententia judicis confir-
 matus non potest retractari. *Privil.* 148. n.
 1. 318.
 Limita favore miserabilium personarum. *Id.*
Privil. 148. n. 4. & 7. *ibid.*
 Calculatorum, sententia judicis confirma-
 tus, aliquo modo retractari non valet, si
 sit parvulus. *Id. privil.* 148. num. 2. & 5.
ibid.
 Juris non excusat. *Id. privil.* 148. num. 9.
 319.
 Præsumitur in donatione quando est in fac-
 to proprio. *Privil.* 4. nu. 2. 348.
 Et sic debitor solvens pro carcerato præsu-
 mitur solvisse animo compensandi & non
 damnandi. *Id. priv.* 4. nu. 3. 348. & 349.
 Communis majori animadversione dignus.
Proem. nu. 1. 3.
 Estimatio fit ex redditibus & qualitatibus
 rei. *Allegat. nu.* 80. 401.
 Evidens, notorium, & manifestum, an ean-
 dem, vel diversam significationem habeant?
Quæst. 1. nu. 13. 10.
 Euntes ad bellum, *Vide Testes.*
 Exceptio immunitatis Ecclesiasticæ potest op-
 poni in quacunque parte judicii. *Privil.*
 35. nu. 2. 232.
 Et ita reconventio Clerici in foro sæculari.
Id. privil. 35. nu. 3. *ibid.*
 Falsi

- Falsi Procuratoris potest opponi in executione sententiæ. *Id. privil. 35. numer. 4.* pag. 232.
- Solutionis potest opponi in executione sententiæ. *Id. privil. 35. n. 6.* *ibid.*
- Pretii non soluti potest opponi in executione sententiæ. *Id. privil. 35. n. 7.* *ibid.*
- Compensationis potest opponi post sententiam. *Id. privil. 35. nu. 5.* *ibid.*
- Vellejani in Regno impedit liquidationem instrumenti. *privil. 113. nu. 12.* 293.
- Fallit si mulier sit obligata præcedente dispensatione. *Id. privil. 113. n. 13.* 293. & 294.
- Firmat regulam in contrarium. *Quæst. 5. n. 65. remissive.* 55.
- Non numeratæ pecuniæ, post biennium regulariter non admittitur. *Quæst. 8. numer. 368.* 93.
- Si Ecclesia opponat, admittitur. *Ead. qu. 8. n. 369.* *ibid.*
- Et quando in perpetuum. *Ead. quæst. 8. n. 369. remissive.* *ibid.*
- Universitati perpetuò competit. *Quæst. 10. n. 56.* 114.
- Dilatoria, post litem contestatam opponi non potest. *Quæst. 8. n. 171.* 83.
- Neque in appellationis instantia. *Ead. quæst. 8. nu. 172.* *ibid.*
- Nisi ab Ecclesia & minore. *Proæm. n. 20. & quæst. 8. n. 173.* 4. & 83.
- Peremptoria, post sententiam opponi non potest. *Quæst. 17. num. 158. & seq.* 168.
- Non numeratæ pecuniæ regulariter opponitur. *Privil. 38. n. 1.* 379.
- Dummodo tamen simus in contractu mutui. *Id. privil. 38. n. 2.* *ibid.*
- In aliis non procedit. *Id. privil. 38. nu. 3.* *ibid.*
- Sed infra quantum tempus opponi in aliis contractibus. *Id. privil. 38. nu. 4.* *ibid.*
- Non numeratæ pecuniæ quando possit opponi elapso biennio? *Id. privil. 38. n. 5.* *ibid.*
- Et quando non opponatur? *Id. privil. 38. n. 6.* 379. & 380.
- Exceptionem allegans eam probare debet. *privil. 142. nu. 13.* 311.
- Exceptiones dilatoriæ debent opponi ante litem contestatam. *privil. 9. n. 1.* 213.
- Fallit favore miserabilium personarum. *Id. privil. 9. n. 2.* *ibid.*
- Dilatoriæ possunt opponi à mulieribus, minoribus & ab Ecclesia post litem contestatam. *Id. privil. 9. n. 3.* *ibid.*
- Excipiens non videtur fateri, ea, quæ in exceptione includuntur. *privil. 15. nu. 5.* 217.
- Excommunicatio, pro futuris culpis ab homine ferri non potest. *Quæst. 8. numer. 408.* 95.
- Ecclesiæ & decimarum favore potest. *Ead. quæst. 8. n. 409.* *ibid.*
- Pro violenta manuum in Clericum injectione, an & quando ipso jure incurratur. *Qu. 9. n. 48.* 103.
- In universitatem ferri non potest. *Quæst. 10. nu. 84.* 115.
- Impetu non est facienda, sed cum causæ cognitione. *privil. 49. nu. 3.* 241.
- Injusta est timenda. *Id. privil. 49. nu. 2.* *ibid.*
- Est major poena quæ ab Ecclesia datur. *Id. privil. 49. n. 2.* pag. 241.
- Excommunicatus miserabilis, an fori privilegio utatur? *Quæst. 3. num. 68. & duobus seqq.* 30.
- Cum excommunicato vesci, aut dormire in eadem mensa, vel lecto prohibitum. *Quæst. 15. num. 48. & 49.* 145.
- Ab agendo in judicio repellitur. *Quæst. 3. nu. 68. & quæst. 5. n. 61.* 30. & 55.
- Et an & quatenus de jure, consuetudineque procedat? *Quæst. 5. num. 62.* 55.
- Judicium cum excommunicato agitatum, an teneat, si à parte non fuerit oppositum? *quæst. 3. n. 82.* 31.
- An possit testari? *privil. 167. n. 1.* 336.
- Potest contrahere matrimonium. *Id. privil. 167. n. 1. & 2.* *ibid.*
- Quid favore miserabilium personarum, vel piæ causæ? *Id. privil. 167. n. 3.* *ibid.*
- Excusatio tutelæ infra quod tempus proponi debeat & discuti? *privil. 145. n. 7.* 313.
- Executio in qua à lege regia designatus non fuit servatus ordo, judiciive substantialibus carens, nulla est. *quæst. 8. nu. 266.* 88.
- Parte non opponente, convalescit, & sustinetur. *quæst. 3. nu. 88.* 31.
- An contra infirmum fieri possit? *Ead. qu. 3. num. 254.* 43.
- In animalibus aratoriis, aut instrumentis villicis non fit. *quæst. 13. nu. 36.* 132.
- Et quid si alia bona debitoris non extent. *Ead. qu. 13. n. 37. 38. & 39.* *ibid.*
- Fieri non debet, nisi in casibus à jure expressis. *Quæst. 8. num. 364.* 93.
- In fatis, tritico, ordeo, &c. à solo etiam separatis fieri nequit. *Quæst. 13. num. 48.* 133.
- Et qualiter, & quo pretio in recollectis facienda. *Ead. qu. 13. n. 51.* *ibid.*
- Sententiæ non retardatur in causa mercedis. *priv. 18. num. 4.* 220.
- Sententiæ non retardatur, quando de salute animæ tractatur, non obstante appellatione & supplicatione. *Id. privil. 18. nu. 3.* *ibid.*
- Sententiæ non retardatur favore miserabilium personarum, non obstante appellatione. *Id. privil. 18. n. 1.* *ibid.*
- Piæ causæ moram non admittit. *priv. 151. nu. 3.* 320.
- Sententiæ definitivæ super bonis mobilibus primo est facienda. *privil. 43. nu. 1.* 238.
- Favore miserabilium personarum potest incipere à nominibus debitorum vel immobilibus non servata forma, l. à Divo Pio ff. de re judic. & sic etiam favore Ecclesiæ. *Privil. 43. nu. 2.* *ibid.*
- Executionis ordo an in Ecclesiæ, aut miserabilium personarum causis necessario servandus sit? *Proæm. nu. 42.* 6.
- Executor testamenti nominatus, munus hoc subire, nec piæ causæ favore compellitur. *Proæm. n. 64.* 7.
- Et an miserabilium gratia subire illud recusans mortaliter peccet. *Proæm. n. 64. ibid.*
- Piæ causæ, miserabiliumque favore munus hoc alteri committere potest. *Proæm. num. 65.* *ibid.*
- Testamenti in quo miserabiles personæ legatarie sunt, an hæreditate quoque non adita, hæreditaria bona alienare dispensareque possit. *Proæm. n. 66.* *ibid.*

- An inventarium facere debeat? *Proem. nu. 80. pag. 7.*
- Religiosus claustralis, miserabilium favore an esse possit? *Proem. n. 81. & 82. 7. & 8.*
- Cum aliis datus, nisi in solidum datus sit, sine aliis exequi non potest. *Quæst. 3. numer. 128. 33.*
- Adversus hæredes, debitoresve hæreditarios actiones movere non potest. *Quæst. 8. nu. 58. 75.*
- Ecclesiæ favore potest. *Ead. qu. 8. nu. 59. ibid.*
- Ad distribuendum in pia opera nominatus, carceratis, qui culpa sua in carcerem devenere, facere distributionem potest. *quæst. 11. nu. 29. 121.*
- Collectarum, res non solventium potest capere & subhastare, si de debito non dubitetur. *Quæst. 10. nu. 76. 115.*
- Irrequisito hærede, potest bona vendere pro solvendis legatis factis miserabilibus personis. *Privil. 119. nu. 1. 299.*
- Et favore piæ causæ. *Id. privil. 119. n. 2. ibid.*
- Testamenti an teneatur facere inventarium. *priv. 120. nu. 1. 4. & 6. 299. & 300.*
- Est nudus minister. *Id. privil. 120. num. 2. 299.*
- Testamenti in quo sunt institutæ miserabiles personæ, tenetur facere inventarium. *Id. priv. 120. num. 5. ibid.*
- Testamenti satisfacere non cogitur, nisi mutaverit statum. *Id. priv. 120. nu. 7. 300.*
- Testamenti potest favore miserabilium personarum alienare bona hæreditaria pro solutione legatorum ipsis miserabilibus personis factorum. *privil. 121. numer. 1. ibid.*
- Testamenti suum munus alteri demandare prohibetur. *privil. 126. nu. 1. 302. & 303.*
- Amplia. *Id. privil. 126. n. 2. 303.*
- Limita favore miserabilium personarum. *Id. priv. 126. nu. 3. ibid.*
- Ex justa causa potest commutare formam traditam à testatore. *Privil. 71. num. 14. & 22. 257.*
- Testamentarius nequit cogi ad suscipiendum onus executoris. *priv. 116. n. 1. 297.*
- Declara. *Id. privil. 116. nu. 3. ibid.*
- Datus in testamento ad pias causas recusans tale munus peccat mortaliter, & sic etiam favore miserabilium personarum author docet. *Id. priv. 116. nu. 4. 297. & 298.*
- Testamenti hæredem potest cogere ad ad-eundam, vel repudiandam hæreditatem, vel legata facta miserabilibus personis, ut solvat. *priv. 117. nu. 1. 298.*
- Ita favore piæ causæ. *Id. privil. 117. n. 2. ibid.*
- Nominatus ad distribuenda bona inter pauperes, potest distribuere filiis. *Privil. 74. nu. 4. 260.*
- Ad pias causas non potest alienare bona relicta, nisi pecunia præsentis. *privil. 151. n. 2. 320.*
- Executorum quotuplex sit species. *privil. 115. n. 1. 297.*
- Potestas est legibus astricta. *Privil. 71. nu. 7. 256.*
- Exempla rerum judicatarum debent movere judicem. *Privil. 142. nu. 14. 311.*
- Exempti à muneribus personalibus possunt cogi, si munera respiciant Ecclesiam, vel piam causam. *Privil. 60. n. 7. pag. 248.*
- An comprehenduntur sub dispositione generali, remissivè. *Privil. 57. n. 6. 393.*
- Exemptus, conservatoremque judicem habens, exemptionis privilegio adversus miserabiles personas uti non potest, neque ad conservatorem extrahere. *Proem. num. 72. 7.*
- Alia *Vide Carcerati.*
- Exercitus quid sit? *Quæst. 17. nu. 10. 159.*
- Exilium morte gravius. *Quæst. 12. numer. 5. 124.*
- Quid sit? *Qu. 15. n. 18. & 19. 142. & 143.*
- Eximens à familiæ manu debitorem, de suo debitum solvere tenetur. *Quæst. 8. num. 324. 91.*
- Expendens pro incarcerato, an repetat, donandive animo expendisse visus est. *Quæst. 11. n. 36. remissivè. 121.*
- Alia. *Vide Impensa.*
- Expensæ debentur pauperi litiganti. *Privil. 72. n. 8. 258.*
- Expensas utriusque instantiæ recuperat condemnatus in prima, & victor in secunda. *privil. 14. n. 3. 217.*
- Expositus quem habeat in bonis successorem? *Qu. 8. nu. 313. 91.*
- Miserimus est. *Quæst. 20. num. 7. 218.*
- Dicitur miserabilis. *Prelud. 8. n. 6. 201.*
- Extensio legis taxativè loquentis, an miserabilium, & Ecclesiæ gratia fiat. *Proem. n. 38. & qu. 8. nu. 282. 5. & 89.*
- Non admittitur in correctoriis, & exorbitantibus, nec similitudinis, aut identitatis, imò nec majoritate rationis, etiam quod summa æquitate nitatur. *Quæst. 9. numer. 46. 103.*
- Fit favore miserabilium personarum, quando lex taxativè loquitur. *Privil. 36. num. 3. 233.*
- Legis taxativæ loquentis fit favore Ecclesiæ, vel piæ causæ. *Id. privil. 36. nu. 4.*
- Cessat in privilegiis de persona ad personam, etiam ex tacita mente disponentis. *Prelud. 5. n. 2. 199.*
- Etiamsi versemur in materia favorabili. *Id. prelude. 5. n. 3. ibid.*
- De uno casu, & de una persona ad aliam prohibetur. *privil. 47. n. 4. 385. & 386.*
- Licet id similiter favore legatorum pro incertis, & malè ablatis. *Id. Privil. 47. nu. 5. 386.*
- Quid in pia causa. *Id. privil. 47. n. 6. ibid.*
- Admittitur non obstantibus quibuscumque verbis, ubi constat de mente testatoris. *Id. privil. 47. n. 7. ibid.*
- Extrahens fugientem ad Ecclesiam, qualiter puniatur, & an læsæ majestatis reus judicetur? *Quæst. 8. n. 51. remissivè. 74.*
- Alia. *Vide Eximens.*
- Extrahi à proprio domicilio pro primis causis nemo potest. *Privil. 97. n. 1. 277.*
- Ratio adducitur. *Id. privil. 97. n. 2. ibid.*
- Licet miserabiles personæ possint aliàs trahere. *Id. privil. 97. n. 6. ibid.*
- Exul miser est, & Principis fori privilegio gaudet. *Qu. 12. n. 5. & quæst. 15. n. 17. 124. & 142.*
- Qui dicatur? *Quæst. 15. numer. 18. & 19. 142. & 143.*

F.

- FABRICA se intromittit in legatis factis miserabilibus personis tanquam piis. *privil.* 47. n. 1. pag. 240.
- Et si illic præmorianitur. *Id. privil.* 47. n. 7. *ibid.*
- Sancti Petri privilegium habet, ut duæ sententiæ conformes, faciant rem judicatam. *privil.* 159. n. 6. 325.
- Facere potest quis per alium, quod per se ipsum. *Qu.* 3. n. 119. 33.
- An & quando possit quis per alium, quod per se non potest. *Ead. qu.* 3. n. 136. & *qu.* 16. n. 23. & 27. 34. 149. & 150.
- Aliquid tempore prohibito, vel in tempus prohibitum conferre, paria sunt. *Quæst.* 6. nu. 31. 60.
- Facta à majori parte Capituli, sed non minori, sunt invalida. *Privil.* 2. n. 7. 205.
- Factum à majori parte dicitur factum ab omnibus. *Id. privil.* 2. nu. 2. *ibid.*
- à Majori universitatis parte, in miserabilium, aut ipsiusmet universitatis præjudicium, an teneat. *Proæm. nu.* 13. & *seq. & quæst.* 10. nu. 104. 4. & 116.
- Suum impugnare nemo potest. *Quæst.* 8. n. 262. 88.
- Administrator, Tutor, Curator, Ecclesiæve Rector, in Ecclesia, aut minoribus præjudicialibus, potest. *Ead. qu.* 8. n. 260. & 261. *ibid.*
- Promittens, ad illud non obligatur præcisè, & interesse præstando liberatur. *Ead. qu.* 8. nu. 275. 39.
- Si Ecclesiæ promittat, universitati, aut pro libertate, ad illud præcisè tenetur. *Ead. quæst.* 8. nu. 276. *ibid.*
- Quid regulariter hodie? *Ead. quæst.* 8. nu. 277. *ibid.*
- Facultas appellandi non vivit ultra decem dies. *Privil.* 96. n. 3. 276.
- Eligendi non refertur ad bona meliora & deteriora, tam in contractibus quàm in ultimis voluntatibus. *Privil.* 102. numer. 1. 280. & 281.
- Quid favore miserabilium personarum? *Id. priv.* 102. n. 5. 281.
- Testandi, Episcopo concessa, an in primo testamento verificetur. *privil.* 4. nu. 8. 24. & 29. 207. 208. & 209.
- Reverendæ fabricæ quænam sit? *privil.* 47. nu. 2. 240.
- Falcidia, an de legatis miserabilibus factis detrahatur. *Proæm. nu.* 44. 6.
- De legatis Ecclesiæ, vel piæ causæ factis, non detrahatur. *Quæst.* 8. nu. 292. 90.
- An & quando detrahatur instrumento militis. *Qu.* 17. n. 96. & *duobus seqq.* 166.
- Detrahatur ex donatione causa mortis. *privil.* 46. nu. 4. 239.
- Non detrahatur de legatis factis miserabilibus personis, nec de legatis piis. *Id. privil.* 46. nu. 5. *ibid.*
- Amplia. *Id. privil.* 46. n. 7. *ibid.*
- Dum de legato piorum detrahatur, an sit deducenda tota de legato non pio. *Id. priv.* 46. n. 6. *ibid.*
- Detrahatur à quocumque legato. *Id. privil.* 46. numer. 1. & 3. & *privil.* 53. numer. 1. 239. & 390.
- Amplia. *Privil.* 53. nu. 2. pag. 390.
- Limita. *Id. privil.* 53. nu. 3. *ibid.*
- In legato facto pro incertis & malè ablati. *Id. privil.* 53. nu. 4. *ibid.*
- Falcidiæ detractio quorum favore est introducta. *Privil.* 46. nu. 2. 239.
- Falsa proveniunt ex falsis. *Quæst.* 9. n. 41. 102.
- Falsi pœna, an miserabilis persona plectatur. *Proæm. nu.* 22. 5.
- Relata viginti annorum intermissione perimitur. *Quæst.* 8. num. 387. 94.
- Adversus Ecclesiam nunquam. *quæst.* 8. n. 388. *ibid.*
- Falsum instrumentum. *Vide Instrumentum.*
- Fama plenam regulariter probationem non facit. *Quæst.* 18. nu. 41. 180.
- In antiquis, hominum memoriam excedentibus, facit. *Ead. quæst.* 18. numer. 42. *ibid.*
- Familiares inquisitionis excusantur ab hospitio. *Priv.* 105. nu. 9. 283.
- Sic etiam personæ Ecclesiasticæ, milites levis armaturæ, & pedestres, & bajuli terrarum. *Id. priv.* 105. nu. 10. *ibid.*
- Sic etiam forenses. *Id. privil.* 105. num. 11. *ibid.*
- Sic etiam Conductoris fisci. *Id. privil.* 105. nu. 12. *ibid.*
- Sic etiam patres filiorum onusti. *Id. privil.* 105. nu. 13. *ibid.*
- Familiaribus seu commensalitas reddit potentiorum. *Privil.* 17. nu. 14. 220.
- Famulus infirmus, servire censetur, proque infirmitatis tempore salarium consequitur. *quæst.* 3. n. 274. 44.
- Fatuitas, potius quam donatio præsumitur. *quæst.* 8. n. 248. 87.
- Fatuus est iudex qui condemnat in alio quàm sit petatum. *Privil.* 149. nu. 4. 319.
- Favendum ita miseris est, ut aliis injuria non fiat. *quæst.* 3. n. 8. 21.
- Favor minoris, aut pupilli, an eorum fidejussoribus profit. *Ead. quæst.* 3. n. 131. 132. 133. & 134. 34.
- Et an participi, communionemve cum eis habenti. *Ead. quæst.* 3. n. 135. *ibid.*
- Pupilli, in causa est ut possit quis per alium, quod per se non potest. *Ead. qu.* 3. n. 136. *ibid.*
- In odium vexti non debet. *Qu.* 12. nu. 27. 126.
- Non datus de jure communi conceditur in privilegio. *Prelud.* 1. n. 3. 196.
- Ecclesiæ cum alterius præjudicio impartiri non debet. *Prelud.* 10. nu. 3. 203.
- Piæ causæ non solum privatæ, sed etiam publicæ utilitati præferendus est. *priv.* 6. nu. 8. 211.
- Fraudibus non est elargiendus. *privil.* 16. nu. 6. 218.
- Piæ causæ rescindit juris subtilitates. *privil.* 126. nu. 4. 303.
- Filiorum minime præfertur, cum agatur de salute animæ ipsius testatoris in legatis factis pro exoneratione conscientiæ. *privil.* 6. nu. 8. 351.
- Favorabilia sunt amplianda. *Privil.* 38. num. 17. 234.
- Debent esse opera ordinata ad pios usus. *Id. priv.* 38. n. 9. 235.
- Favorabilior est Deus quàm filius. *Privil.* 5. nu.

5. numer. 8. pag. 210.
 Favore animæ & Ecclesiæ cui facienda est restitutio, bona debentis restituere, sunt tacite hypothecata. *privil.* 107. numer. 12. 286.
 Dotis bona fideicommissio subjecta alienari possunt. *Priv.* 64. n. 5. 251. & 252.
 Miserabilium personarum alienari non possunt. *Id.* *privil.* 64. n. 2. 251.
 Legati pro incertis & malè ablati, si est soluta pars, debet repeti residuum. *privil.* 17. n. 5. 364.
 Favorem non debet quis consequi, unde pœnam meretur. *Quæst.* 11. numer. 16. 119. & 120.
 Favores non sunt impartendi miserabilibus personis cum aliorum injustitia. *Prelud.* 10. n. 1. 203.
 Concessi libertati communicantur miserabilibus personis. *privil.* 150. n. 4. 320.
 Favori suo, an & quando renunciare quis valeat. *Vide Renunciare.*
 Fenestræ fieri non possunt ad Monialium cœtum prospectum habentes, factæque destruantur. *Quæst.* 8. n. 212. 85.
 Feriæ solennes repentinæ inductæ impediunt, ut quis possit in jus vocari. *privil.* 52. n. 2. 243.
 Non obstant quando agit Ecclesia. *Id.* *privil.* 52. n. 7. 244.
 Messium & vindemiarum in publicis causis non servantur. *Quæst.* 10. n. 57. 114.
 Frugum colligendarum gratia sunt constitutæ. *Quæst.* 13. n. 56. 133.
 Feudales Causæ. *Vide Causæ feudales.*
 Feudatarius, majora saltem feuda à Romano Imperio tenens, an & quando militaribus privilegiis gaudeat? *Quæst.* 17. numer. 22. 160.
 Feudum publicans, fructus pendentes publicat. *privil.* 16. n. 12. 362.
 Fideicommissarius debet capere hæreditatem de manu hæredis, sic etiam usufructuarius usumfructum. *privil.* 45. n. 3. 239.
 Fideicommissum universale, absque restitutione in Ecclesiam transit. *Quæst.* 8. numer. 222. 86.
 In alios ut transeat, restitutio necessaria est. *Ead. quæst.* 8. n. 223. *ibid.*
 Et quid in fideicommissis particularibus? *Ead. quæst.* 8. n. 224. *ibid.*
 Non extare in dubio judicandum est. *privil.* 162. n. 1. 326.
 Sed quando secus. *Id.* *Privil.* 162. numer. 2. & 3. *ibid.*
 Fidejubens donare videtur. *Quæst.* 3. numer. 114. 33.
 Fidejubere quibus non licet? *Privil.* 154. numer. 3. 321.
 Pro alio nemo cogitur. *Quæst.* 3. numer. 114. 33.
 Pupilli favore limitatur. *Ead. qu.* 3. numer. 115. *ibid.*
 Prohibetur qui caret sua administratione. *privil.* 41. n. 4. 381.
 Fidejussor omnis regulariter valet. *privil.* 154. numer. 1. 321.
 Fidejussor iudicio sisti, aut iudicatum solvi, in causa civili præstari regulariter debet. *Quæst.* 9. n. 121. 108.
 Iudicio sisti, ejus qui Clericus effectus est, fidejussione liberatur. *Ead. quæst.* 9. n. 122. *ibid.*
- Aliàs non idoneus, censetur idoneus favore miserabilium personarum. *privil.* 154. numer. 4. pag. 321.
 Fidejussores plures existentes, pro parte conveniendi sunt, divisionique beneficium habent. *Quæst.* 3. n. 117. 33.
 A tutoribus dati, in solidum conveniuntur. *Ead. qu.* 3. n. 118. *ibid.*
 Pupilli aut minoris, an eorum utantur favore. *Ead. qu.* 3. numer. 131. 132. 133. & 134. 34.
 Figura iudicii non requiritur in Regno Neapolitano. *Privil.* 11. n. 6. 215.
 Filiatio an filii appellatione probetur. *Quæst.* 16. numer. 107. 154.
 Filii ejusdem qualitatis & bonæ conditionis æqualiter sunt amandi. *Proœm.* numer. 1. 195.
 Quinque, à quibus oneribus excusant patrem? *privil.* 105. numer. 15. 283.
 Duodecim à quibus? *Id.* *privil.* 105. numer. 16. *ibid.*
 Qui veniant in tali numero? *Id.* *privil.* 105. numer. 17. *ibid.*
 Et à quibus oneribus non excusant? *Id.* *priv.* 105. numer. 18. *ibid.*
 Testimonium contra patrem non probat. *privil.* 42. numer. 1. 382.
 Filii familias, qui sunt sub potestate patris, testari nequeunt. *privil.* 169. n. 1. 339.
 Favore miserabilium personarum testari possunt, sic etiam piæ causæ. *Id.* *priv.* 169. numer. 9. 340.
 Etiam in adventitiis, in quibus patri non quæritur usufructus testari nequeunt. *Id.* *privil.* 169. numer. 7. *ibid.*
 Nec etiam cum consensu patris. *Id.* *privil.* 169. numer. 8. *ibid.*
 Filiorum favor causa Religionis & Ecclesiæ est potior. *Privil.* 6. n. 1. 351.
 Causa duplici onere suffulta debet prævalere. *Id.* *privil.* 6. n. 4. *ibid.*
 Causa præfertur piæ causæ. *Id.* *privil.* 6. n. 5. *ibid.*
 Causa est potior apud patrem testatorem, quàm causa Religionis. *Id.* *privil.* 6. n. 7. *ibid.*
 Filios habens, & non habens, miseriam patitur. *Quæst.* 2. n. 26. 14.
 Filius, per matrimonium, an à parentis potestate eximatur? *Qu.* 3. n. 36. 25.
 Etiam non aditam paternam hæreditatem, transmittit. *Quæst.* 8. n. 348. 92.
 Ejus qui læsæ Majestatis crimen commisit, etiam punitur. *Qu.* 9. numer. 110. 107.
 Nisi Clericus sit. *Ead. quæst.* 9. numer. 110. & 111. *ibid.*
 Illegitimus paterna successione arcetur. *Ead. quæst.* 9. numer. 117. *ibid.*
 Viginti quinque annis major, in patris potestate existens, an Reipublicæ munera subire teneatur. *Qu.* 3. n. 116. 33.
 Qui patri infirmo non providit, ejus hæreditate privatur. *Ead. quæst.* 3. numer. 286. 45.
 Una & eadem persona cum patre, & paterni corporis portio iudicatur. *Qu.* 5. numer. 10. 50.
 In patris potestate constitutus, nec conveniri à quoquam, nec convenire quemquam ipse potest. *Ead. quæst.* 5. numer. 11. *ibid.*
 Minor

- Minor emancipatus patrem habens, fori, legisque unicæ, C. quando imperat inter pupil. & vid. gaudet. *Ead. qu. 5. numer. 13.* pag. 50.
- Vel si patrem inutilem habeat. *Ead. quæst. 5. n. 14.* *ibid.*
- Aut longè absentem. *Ead. qu. 5. num. 15.* *ibid.*
- Vel si actionem proponere, aut prosequi pater in iudicio omittat, renuat, expressè remittat. *Ead. quæst. 5. n. 16.* *ibid.*
- Quibus in casibus cum patre experiri in iudicio possit? *Ead. quæst. 5. num. 17. remissive.* *ibid.*
- An bonis patris Religionem ingressi, non nisi post mortem legitimam habeat? *quæst. 8. n. 435.* 96.
- Ingratitudinem adversus patrem committens exheredari potest. *Qu. 9. n. 114.* 107.
- Clericus non potest. *Ead. qu. 9. num. 115.* *ibid.*
- Absque parentis autoritate in iudicio comparere non potest. *Ead. quæst. 9. nu. 124.* 108.
- Clericus potest. *Ead. qu. 9. n. 123.* *ibid.*
- An institui, aut exheredari nominatim debet, nec præteritus testamentum rumpit. *Qu. 17. nu. 122.* 167.
- Potest retinere dotem matris pro administratione tutelæ donec reddiderit computum. *privil. 67. nu. 4.* 254.
- Quotuplex peculium habeat? *privil. 155. nu. 1.* 321.
- In castrensi, vel quasi, quod habeat? *Id. priv. 155. n. 2.* *ibid.*
- Quid in adventitio? *Id. privil. 155. num. 4.* *ibid.*
- Quid in profectio? *privil. 155. nu. 3. ibid.*
- Pro sua legitima nequit accipere meliora bona. *privil. 102. n. 3.* 280.
- Ita quoque mulier pro sua dote. *Id. privil. 102. n. 4.* *ibid.*
- Monitus à iudice Ecclesiastico, legata pia relicta in paterno testamento solve, si intra annum neglexerit, legitima portione privatur. *privil. 11. n. 2.* 356.
- Vide *Id. privil. 11. n. 3.* *ibid.*
- Negligens in libertate concedenda ex testamento patris, non amittit legitimam. *Id. privil. 11. nu. 4.* *ibid.*
- Non adimplens legata pia relicta in testamento patris, non amittit legitimam. *Id. privil. 11. n. 5.* *ibid.*
- Si non curaverit executioni demandari, legata facta pro exoneratione conscientiæ, & pro male ablatis, debet privari legitima. *Id. privil. 11. n. 6.* *ibid.*
- Non revelans contra patrem, non incidit in excommunicationem. *privil. 42. n. 2.* 382.
- Limita. *Id. privil. 42. n. 3.* *ibid.*
- Filiusfamilias miles, non solum de Castrensibus testari, sibi quoque testamentum facere potest; sed etiam filio pupillo. *quæst. 17. n. 127. & 128.* 167.
- Etiam patre permittente, testari non poterat. *Ead. quæst. 17. n. 208.* 170.
- Et quid de jure regia. *Ead. quæst. 17. nu. 210.* *ibid.*
- Miles, de Castrensibus, aut quasi castrensibus testari potest. *Ead. quæst. 17. nu. 209.* *ibid.*
- Et pro his cum patre contendere valet. *Ead. quæst. 17. nu. 212.*
- Pro aliis non potest. *Ead. quæst. 17. n. 211.* *ibid.*
- Quidquid quærit, quærit patri. *privil. 169. nu. 2.* 339. & 340.
- Senator, sub patria potestate existens, etiam patre consentiente, testari nequit. *Id. priv. 169. n. 5.* 340.
- Potest testari inter liberos. *priv. 145. num. 20.* 314.
- Quando valide donet de profectitiis & adventitiis? *priv. 155. n. 5.* 321. & 322.
- Relictus tutor miserabilium personarum, cogi potest ad exercendam tutelam. *privil. 145. num. 1.* 312.
- Quare. *Id. privil. 145. numer. 2. 3. & 4.* 312. & 313.
- An possit facere testamentum, & dare tutorem filiis suis, si habeat patrem in cuius potestate sit. *Id. privil. 145. nu. 10.* 313.
- An & quando & ad pias causas possit facere testamentum? *Id. privil. 145. n. 15.* 314.
- An possit donationem causa mortis facere? *Id. privil. 145. n. 16.* *ibid.*
- Et quid in bonis, in quibus pater habet, vel non, usumfructum? *Id. privil. 145. n. 19.* *ibid.*
- Firmum nihil adeo inhumanis ut contradictione careat. *Qu. 1. n. 5.* 10.
- Fisco actori reus ab eo conventus tenetur edere instrumenta ad fundandam illius intentionem. *privil. 12. n. 5.* 215.
- Amplia. *Id. privil. 12. num. 6.* *ibid.*
- Fiscus, duabus sententiis existentibus, altera pro fisco, contra eum altera; an quæ fisco favet attendatur. *Proem. numer. 46. remissive.* 6.
- Privato succedens, pro tempore præterito privati, pro futuro, proprio jure utitur. *Qu. 5. n. 22.* 51.
- Est ultimus privilegiatorum. *Qu. 8. numer. 22.* 71.
- Contra eum in dubio est iudicandum. *Ead. qu. 8. n. 23.* *ibid.*
- Habet tacitam hypothecam in bonis cum illo contrahentis. *Ead. quæst. 8. num. 26.* *ibid.*
- Victus in expensis non condemnatus. *Ead. qu. 8. n. 94.* 77.
- Intra triennium, sub specie de novo reperorum instrumentorum sententiam contra se latam retractare facit. *Ead. qu. 8. nu. 164. & seq.* 82.
- Instrumenti perditum tenorem etiam non peritis testibus probat. *Ead. quæst. 8. num. 175.* 83.
- Quatenus in sui debitoris bonis, adversusque alios ejusdem debitoris creditores privilegiatus in hypotheca existat. *Ead. qu. 8. nu. 176.* *ibid.*
- Prælationis privilegio in actione personali gaudet. *Ead. qu. 8. num. 178.* *ibid.*
- Videns pignus distrahi, nisi expresse consentiat, jus pignoris remisisse non videtur. *Ead. qu. 8. num. 203. & 204.* 85.
- Breviter & executivè contra debitores suos agit in liquidis. *Ead. qu. 8. n. 362.* 93.
- Debitores sui debitoris, non excusso principali convenire potest. *Ead. qu. 8. nu. 415.* 95.
- Pecuniam etiam consumptam, posteriori creditori solutam, repetit. *Ead. quæst. 8. num.*

- num. 418. 420. & 421. pag. 95.
 Rem communem cum alio habens, totam
 potest vendere, vel pignoraré. *Ead. quæst.*
 8. n. 430. *ibid.*
 Minima etiam parte ad eum pertinente. *Qu.*
 10. n. 68. 115.
 Pro sibi tributis debitis, in bonis debitoris
 hypothecam habet. *Ead. qu. 10. num. 77.*
ibid.
 Fœlicitas humana, miseriam ex peccato ve-
 nientem non tollit. *Qu. 2. n. 12.* 13.
 Humana, miseria est, & quanto quique fœ-
 licior, tanto miserior. *Ead. quæst. 2. num.*
 37. 15.
 Fœlix nemo malus. *Ead. qu. 2. nu. 12.* 13.
 Fœmina regulariter prohibetur esse procura-
 trix. *privil. 41. nu. 1.* 237.
 Fallit favore miserabilium personarum. *Id.*
priv. 41. n. 2. *ibid.*
 Fallit pro Ecclesia. *Id. priv. 41. n. 3.* *ibid.*
 Fallit in causa propria. *Id. privil. 41. num. 5.*
ibid.
 Fallit in causa parentum. *Id. privil. 41. nu.*
 6. *ibid.*
 In relictis ad favorem miserabilium persona-
 rum à testimonio non repellitur. *privil.*
 141. nu. 1. 309.
 In testamento patris inter liberos adhiberi
 potest in testem. *Id. privil. 141. n. 3.* *ibid.*
 An miserabilium, & Ecclesiæ Advocata
 existere possit? *Proœm. n. 40.* 5. & 6.
 An possit pro miseris fidejuberé? *Id. Proœm.*
 nu. 62. 7.
 An pro Ecclesia, vel pia causa? *Quæst. 8.*
 nu. 370. 93.
 Pro aliis regulariter nequit. *Ead. qu. 8. n.*
 370. *ibid.*
 Dilapidatorem bonorum Ecclesiæ accusare
 potest: regulariter prohibetur. *Ead. qu.*
 8. n. 370. *ibid.*
 Nisi cum suam, suorumve injuriam profe-
 quitur. *Quæst. 3. num. 141.* 34.
 Tutorem suspectum accusandi facultatem ha-
 bet. *Ead. qu. 3. n. 142.* *ibid.*
 Pro debito civili, etiam fiscali ad carcerem
 trahi nequit. *Ead. quæst. 3. nu. 143. & 245.*
 34. & 41.
 Pro pupillari potest, etiam mater. *Ead. qu.*
 3. n. 144. 34.
 Neque pro causa criminali levi carceratur.
Ead. quæst. 3. nu. 246. 42.
 Mares devotione excellit. *Ead. quæst. 3. n.*
 234. 41.
 Excusatur à pœna legis si quis in tantam,
 C. Unde vi. *Ead. quæst. 3. num. 238. re-*
missivè. *ibid.*
 Et an à præsumpta fraude, à pœna falsi,
 ob scripturæ lacerationem, & à perjurio?
Ead. quæst. 3. n. 238. *ibid.*
 Quæ in Canonem, si quis suadente Diabo-
 lo, incidit, Romam pro absolutione ire
 non tenetur; sed à proprio eam obtinet
 Episcopo. *Ead. quæst. 3. n. 247.* 42.
 Defuncti necem non vindicans, illius hære-
 ditate non privatur. *Ead. quæst. 3. n. 250.*
 & qu. 5. n. 64. 42. & 55.
 Decem & octo annis major, quæ veniam
 impetravit ætatis, major habetur, nec re-
 stitutionem, forive privilegium habet.
Quæst. 4. n. 14. 47.
 Fœminæ excluduntur existentibus masculis.
privil. 7. n. 4. 352. & 353.
- Restitutionem adversus propriam confessio-
 nem habent, cum de delicto aliter non
 constet. *quæst. 3. nu. 240.* pag. 41.
 Bonam fidem habere præsumuntur, illamque
 muliebris sexus inducit, & doli præsump-
 tionem excludit. *Ead. quæst. 3. nu. 242.*
ibid.
 Omnis doli arte instruuntur. *Ead. quæst. 3.*
 n. 243. *ibid.*
 Ad judicium, ut testimonium ferant, trahi
 non debent. *Ead. qu. 13. n. 244.* *ibid.*
 An juris ignorantia excusentur? *Ead. quæst.*
 3. n. 249. 42.
 Debilioris complexionis, & caloris, quam
 mares sunt, citius pubescunt, & senescunt
 citius. *quæst. 18. n. 23.* 177.
 An minore ætate quàm masculi à jejunii
 observatione eximantur? *Ead. qu. 18. n.*
 23. *ibid.*
 Fœminarum delicta, apud multas nationes,
 pecuniaria multa redimebantur. *quæst. 3.*
 nu. 239. 41.
 Earum privilegia remissivè. *Ead. qu. 3. n.*
 250. 42.
 Fœminas lædi facilè lex præsumit. *Ead. qu.*
 3. n. 243. 41.
 Fœminis, ut pupillis, nemine petente, de
 Advocato judex providet. *Ead. quæst. 3.*
 n. 236. *ibid.*
 Mitiùs cum eis agitur. *Ead. qu. 3. n. 237.*
ibid.
 Et an etiam in hæresis crimine. *Ead. qu.*
 3. nu. 238. remissivè. *ibid.*
 Fœnerari ab agricolis, an & quatenus Impe-
 rator Justinianus concesserit? *Quæst. 13. n.*
 60. 134.
 Forenses excusantur ab hospitio. *privil. 105.*
 n. 9. 283.
 Forma sine substantiali forma nihil in rerum
 natura subsistit. *qu. 8. n. 57.* 75.
 Dat esse rei, illaque mutata tota extincta
 censetur. *privil. 29. n. 4.* 372.
 Est servanda, eique nihil addi aut detrahi
 potest. *Id. privil. 29. nu. 2.* *ibid.*
 Est de genere indivisibilium. *Id. privil. 29.*
 n. 3. *ibid.*
 Formæ quidquam addi, aut detrahi, neque
 in melius quidem, aut identitatis ratione
 potest. *Qu. 9. num. 44.* 103.
 Fortuna volubilis, & tantum constans in le-
 vitate sua est. *qu. 14. n. 12.* 138.
 Forus. Fori electionem an habeat, qui ubi-
 que locorum se convertisse pactus est? *Qu.*
 3. n. 61. & seqq. usque ad 68. 28. 29. & 30.
 Principis electio propter criminis immanitates
 conceditur. *quæst. 9. num. 7.* 99.
 In foro suo, tam in civilibus, quàm in cri-
 minalibus conveniendus quis est. *Ead. qu.*
 9. n. 42. & seq. 102. & 103.
 Alia. Vide Electio, & Privilegium.
 Franciscus Carrascus novissimè de casibus Cu-
 riæ scribens, reprehenditur. *Proœm. num.*
 11. 4.
 Frater pro fratris redemptione expendens an
 repetat? *Quæst. 16. n. 87.* 153.
 Fratres minores. Vide Religiosus.
 Fraudibus præcludenda via. *Qu. 15. num. 5.*
 142.
 Fraus malæ fidei possessoris prodesse non de-
 bet. *Prelud. 3. n. 4.* 343.
 Ne fiat est occurrendum. *privil. 16. num. 8.*
 218.
 Nulli